

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ปริญญาณิพนธ์
ของ
อรรรรณ ณ นคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2553

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ปริญญาณิพนธ์
ของ
อรรรรณ ณ นคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

พฤษภาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่ส่งผลการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
อรรวรรณ ณ นคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2553

อรวรรณ ณ นคร. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4*

โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณีพันธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์เวชนี กรีทอง, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พาสนา จุรัตน์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกปัจจัยที่ศึกษาเป็น 4 ด้าน คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ บุคลิกภาพ การควบคุมตนเองในการใช้จ่าย และการใช้เวลาว่าง ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ การเลียนแบบเพื่อนในการใช้จ่าย และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในสังคม ได้แก่ การเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้จ่าย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 228 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 78 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 75 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 75 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า :-

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน (X_5) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย ได้แก่ บุคลิกภาพ (X_2) การควบคุมตนเองในการใช้จ่าย (X_3) การใช้เวลาว่าง (X_4) และการเลียนแบบเพื่อนในการใช้จ่าย (X_6)

2. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_1) และการเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้จ่าย (X_7)

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจาก ปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ การควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงิน (X_3) การเลียนแบบเพื่อนในการใช้จ่ายเงิน (X_6) การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน (X_5) และ บุคลิกภาพ (X_2) ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการวางแผนการ ใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 27

4. สมการพยากรณ์ต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานครมีดังนี้

4.1 สมการพยากรณ์การวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 1.084 + .268 X_3 + .233 X_6 + .098 X_5 + .093 X_2$$

4.2 สมการพยากรณ์การวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .278 X_3 + .275 X_6 + .136 X_5 + .124 X_2$$

FACTORS AFFECTING ON FINANCIAL PLANNING OF THE FOURTH LEVEL,
SECONDARY GRADES 4-6 STUDENTS AT RAJINIBON SCHOOL
IN DUSIT DISTRICT, BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
ORAWAN NANAKORN

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

MaY 2010

Orawan Nanakorn. (2010). *Factros Affecting On Financial Planning Of The Fourth Level, Secondary Grades 4-6 Students At Rajinibon School In Dusit District, Bangkok*. Master's Project, M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Waythaneer Greethong, Assist. Prof. Dr. Pasana Chularat.

The purposes of this research were to study the factors affecting on financial planning of the fourth level, secondary grades 4-6 students at Rajinibon school In Dusit District, Bangkok. The factors were divided into 4 dimensions, first of them was personal factors: personality ,self – control in spending and leisure time using , second of them was family factor: guardian's economic level and guardian's financial support , third of them was learning environment factors : student's imitation to their peer groups in spending and fourth of them was social environment factor : student's imitation to celebrities or famous in spending.

The 228 samples were the fourth level, secondary grades 4-6 at Rajinibon School in Dusit District, Bangkok in academic year 2009. The instrument was questionnaires of factors affecting on financial planning of the fourth level, secondary grades 4-6 students at Rajinibon School in Dusit District, Bangkok. The data was analyzed by the Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows:-

1. There were significantly positive correlation between financial planning of the fourth level, secondary grades 4-6 students at Rajinibon school In Dusit District, Bangkok and 1 factor : guardian's financial support (x_5) at .05 level and there were significantly positive correlation among financial planning of the fourth level, secondary grades 4-6 students at Rajinibon school In Dusit District, Bangkok and 4 factors : personality (X_2) , self – control in spending (X_3) , leisure time using (X_4) and student's imitation to their peer groups in spending (X_6) at .01 level.

2. There were no significantly correlation among financial planning of the fourth level, secondary grades 4-6 students at Rajinibon school In Dusit District, Bangkok

and 2 factors : guardian's economic level (x_1) and student's imitation to celebrities or famous in spending (X_7).

3. There were 4 factors significantly affecting on financial planning of the fourth level, secondary grades 4-6 students at Rajinibon school In Dusit District, Bangkok, at .01 level ranking from the most affected to the least affected. They were self – control in spending (X_3) student's imitation to their peer groups in spending (X_6) guardian's financial support (X_5) and personality (X_2). These 4 factors could predict the goal of life at a percentage of 27.

4. The significantly predicted equation of affected financial planning of the fourth level, secondary grades 4-6 students at Rajinibon school In Dusit District, Bangkok at .01 level were as follows :-

4.1 In terms of raw scores were :

$$\hat{Y} = 1.084 + .268 X_3 + .233 X_6 + .098 X_5 + .093 X_2$$

4.2 In terms of standard scores were :

$$Z = .278 X_3 + .275 X_6 + .136 X_5 + .124 X_2$$

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เงิน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ของ

อรวรรณ ณ นคร

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
วันที่.....เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2553

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ เวชนี กวีทอง)

.....ประธาน
(อาจารย์ ดร. มณฑิรา จารุเพ็ง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พาสนา จุฬรัตน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เวชนี กวีทอง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุฬรัตน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์
เวณี กীরทอง ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสณา จุฬรัตน์
กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร. มณฑิรา จารุเพ็ง และรองศาสตราจารย์ ดร. อารี
พันธ์มณี กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา
ให้แนวคิด ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า
ในครั้งนี้ด้วยความกรุณา จนกระทั่งปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง เรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอ
กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ที่กรุณาให้คำแนะนำและ
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน ที่ได้
ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์ชีวิตแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณครูสุกัญญา จันทรเสน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชินีบน ที่ได้กรุณาให้ความ
อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ครูนรรัตน์ รุกขมธูร์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ครู
พงศ์พันธ์ อภิชาติพงศ์ หัวหน้าแผนกมัธยมปลาย ครูสมณรัตน์ วิเศษศักดิ์ ครูวิชาภาษาไทย
ตลอดจนครูทุกท่านที่ได้มีส่วนร่วมให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างดียิ่ง และขอ
ขอบใจนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน ที่ได้สละเวลาอันมีค่าตอบแบบสอบถามเพื่อการ
วิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อปัญญา คุณแม่อุบล ณ นคร นางสาวประอร ณ นคร
รวมทั้งสมาชิกทุกคนในครอบครัว กลุ่มเพื่อนสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ภาคปกติ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และให้กำลังใจ รวมทั้งการช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยด้วยดี
จนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ
คุณพ่อ คุณแม่ สมาชิกทุกคนในครอบครัว ผู้มีพระคุณทุกท่านที่เป็นแรงบันดาลใจให้กับชีวิตผู้วิจัย
เสมอมา ตลอดจนบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิทยาการ ความรู้ให้กับผู้วิจัยตั้งแต่
เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน

อรวรรณ ณ นคร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
สมมติฐานของการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการใช้จ่าย.....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผน การใช้จ่าย.....	14
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนราชินีบน.....	43
3 วิธีดำเนินการวิจัย	49
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	49
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
การหาคุณภาพเครื่องมือ	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล	62
การวิเคราะห์ข้อมูล	62
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	63
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	64
การวิเคราะห์ข้อมูล	65
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	70
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย.....	70
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
อภิปรายผลการวิจัย	73
ข้อเสนอแนะ.....	80
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	80
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป.....	81
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	89
ภาคผนวก ก : แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	90
ภาคผนวก ข : คุณภาพเครื่องมือ.....	106
ภาคผนวก ค : หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย.....	114
ประวัติย่อผู้วิจัย	120

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น.....	49
2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ ของ ผู้ปกครอง บุคลิกภาพ การควบคุมตนเองในการใช้เงิน การใช้เวลาว่าง การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน การเลียนแบบเพื่อนใน การใช้เงิน การเลียนแบบดาราศาสตร์หรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน และการวางแผน การเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร.....	66
3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมกับการ วางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร.....	67
4 แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ การวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร.....	68
5 แสดงปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ต่อการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการถดถอยพหุคูณ.....	68
6 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ.....	107
7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการควบคุมตนเองในการ ใช้เงิน.....	108
8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการใช้เวลาว่าง.....	109
9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการสนับสนุนของ ผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน.....	110
10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อนในการ ใช้เงิน.....	111
11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบดาราศาสตร์หรือผู้ มีชื่อเสียงในการใช้เงิน.....	112
12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการวางแผนการใช้เงิน.....	113

บัญชีภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ	
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (P) พฤติกรรม (B) และสิ่งแวดล้อม (E) ซึ่งเป็นปัจจัยกำหนดซึ่งกันและกัน (Reciprocal Determinism).....	33

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเศรษฐกิจ หลังจากที่ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสมาชิกประชาคมโลก เมื่อปีพุทธศักราช 2530 เป็นต้นมา และได้รับผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ อันเป็นผลมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสาร การเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านดังกล่าวข้างต้น เป็นผลจากการพัฒนาประเทศได้ก่อให้เกิดลัทธิอาณานิคมยุคใหม่ เป็นอาณานิคมทางเศรษฐกิจที่คนเราได้ตกเป็นทาสของลัทธิทุนนิยม บริโภคนิยม ซึ่งเป็นการมอมเมาครอบงำคนในชาติจนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง (สุเทพ อรรถการ.2541: 6) จากการที่ประเทศเริ่มเปิดเสรีทางการค้า การเงิน และการลงทุนมากขึ้นไม่มากนัก ก็เริ่มเข้าสู่ภาวะวิกฤตโดยนักวิเคราะห์บางท่านใช้คำว่า “ยุคเศรษฐกิจฟองสบู่” จุดพลิกผันระบบเศรษฐกิจไทยเกิดจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในปี 2540 ที่ส่งผลให้มีปัญหาเศรษฐกิจตามมามากมาย เช่น การไหลออกของเงินทุนจากต่างประเทศเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ทำให้ระบบการเงินขาดสภาพคล่องเป็นเวลานาน (มาลา คลนิกชัย. 2546: 5) เกิดปัญหาสำคัญ คือ ปัญหาการขาดดุลการค้า และภาระหนี้สินต่างประเทศ การฟื้นตัวของเศรษฐกิจย่อมจะเกิดความล่าช้า (ไทยรัฐ. 2551: 8)

การเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในระยะเวลาที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม วัฒนธรรมที่ดั้งเดิม ค่านิยม ความเชื่อถูกทำลาย และรับเอาวิถีการดำเนินชีวิตจากต่างประเทศมาโดยไม่ปรับให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม เพราะถูกความเจริญของวัฒนธรรมตะวันตกแทรกเข้ามาในรูปแบบการบริโภค เงินจึงกลายเป็นปัจจัยหลักในการดำรงชีวิต (เตลินิวส์ 2551) สังคมไทยพบว่าปัจจุบันเด็กวัยรุ่นจำนวนมากมีการเปลี่ยนแปลงค่านิยมไปในด้านฟุ่มเฟือย ไม่รู้จักการวางแผนการใช้จ่าย ไม่รู้จักประหยัด ไม่อดออม เพราะค่านิยมของเด็กวัยรุ่นพฤติกรรมนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเด่นชัด เมื่ออายุ 12 ปีขึ้นไป (เกียรติศักดิ์ 2545: 10)

วัยรุ่นในปัจจุบันนั้นมีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินหมดไปกับการช้อปปิ้ง ค่าน้ำมันรถ ค่าเสริมความงาม และค่าใช้จ่ายหลักคือค่าใช้จ่ายโทรศัพท์มือถือ จากรายจ่ายดังกล่าวของวัยรุ่นทำให้เกิดความไม่สมดุลกับรายรับ เพราะรายรับส่วนใหญ่ของวัยรุ่นมาจากผู้ปกครอง แล้วนำไปสู่ปัญหาอื่นๆ ตามมา เช่น ปัญหาการฆ่าตัวตาย การขายบริการทางเพศ เป็นต้น (กุลทิพย์ ศาสตรารุจิ. 2548: 1)

การแก้ปัญหาอย่างหนึ่ง ก็คือ ต้องแก้ไขการใช้จ่ายเกินตัว การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคความฟุ้งเฟ้อมาสร้างวินัยในการใช้จ่ายอย่างประหยัด และมีสติด้วยการลดการบริโภคที่เกิน

ความจำเป็น และเก็บออมเพื่อความมั่นคงของชีวิต ทั้งนี้เพราะการประหยัดเป็นวิถีทางสำหรับการสร้างอนาคตให้เป็นปีกแผ่นมั่นคง (สำรวจ เพ็ญหนู. 2541: 1) ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือ ทิฏฐธรรมมิกัตถสังวัตตินิกัธธรรม 4 (ธรรมที่เป็นเพื่อประโยชน์ในปัจจุบัน, หลักธรรมอันอำนวยประโยชน์สุขขั้นต้น) ข้อที่ 4 ที่ว่า สมชีวิตา การมีความเป็นอยู่เหมาะสมคือ รู้จักกำหนดรายได้และรายจ่าย มีการประหยัดเก็บไว้เพื่อใช้จ่ายในอนาคต (ป.อ. ปยุตโต. 2545: 144)

การใช้จ่ายเงินสร้างความพึงพอใจให้แก่มนุษย์ไม่ว่าจะเป็นการใช้จ่ายเพื่อสิ่งจำเป็นหรือไม่จำเป็นก็ตามองค์ประกอบของรายจ่ายสำหรับคนทั่วไป ได้แก่ 1. รายจ่ายในชีวิตประจำวันเพื่อการดำรงชีพ เช่น อาหาร สาธารณูปโภค เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค เป็นต้น 2. ซื้อที่อยู่อาศัย 3. ค่าซื้อรถยนต์ 4. อุปโภคบริโภค (มาลา คลรัชชัย. 2546: 1) ดังนั้นถ้าเรารู้จักการวางแผนที่ดี มีวินัยคุมตนเองให้สามารถดำเนินตามแผนชีวิตและแผนงบประมาณชีวิตก็จะฝึกฝนตนเองให้มีประสิทธิภาพการใช้จ่ายให้เหมาะสมกับอัตภาพ (ทองคุณ หงส์พันธุ์ 2535: 116)

จากการที่อาจารย์สอนวิชาภาษาไทยที่โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานครเป็นเพื่อนสนิทกับผู้วิจัย ประรากับผู้วิจัยว่านักเรียนนั้นใช้เงินอย่างฟุ่มเฟือย ไม่มีการเก็บออม ไม่รู้จักการวางแผนการใช้จ่าย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการสำรวจปัญหาเบื้องต้นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 จำนวน 70 คน แบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 19 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 35 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 16 คน โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 2 ข้อสรุปได้ดังนี้

คำถามข้อที่ 1 ถามว่า “ขณะนี้ท่านคิดว่าท่านมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง” ผลการสำรวจโดยเรียงลำดับจากปัญหามากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้ผลดังนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 19 คน ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาด้านการเรียน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 84 ได้แก่ เรียนไม่รู้เรื่อง อาจารย์สั่งงานไม่รู้เรื่อง และส่งงานไม่ทัน ปัญหาอันดับ 2 คือ ปัญหาด้านการเงิน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.26 ได้แก่ ใช้เงินฟุ่มเฟือย ปัญหาด้านการทำงานเป็นกลุ่ม จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.26 ได้แก่ ไม่ได้รับความร่วมมือในการทำงาน และปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.26 ได้แก่ เข้ากับเพื่อนไม่ได้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 35 คน ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาด้านการเรียน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 60 ได้แก่ อ่านหนังสือไม่ทัน ไม่เข้าใจในเรื่องที่เรียน สมาธิสั้น เนื้อหาวิชาที่เรียนนั้นเยอะเกินไป และเรียนไม่ทัน ปัญหาอันดับที่ 2 คือ ปัญหาด้านการเงิน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ได้แก่ ใช้เงินฟุ่มเฟือย และจัดระบบการเงินไม่ถูก ปัญหาอันดับที่ 3 คือ ปัญหาการทำงานเป็นกลุ่ม จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.71 ได้แก่ เพื่อนไม่ช่วยกันทำงาน ปัญหาด้านสุขภาพ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.71 ได้แก่ มีโรคประจำตัว และไม่สบายอยู่

บ่อยครั้ง ปัญหาที่อาจารย์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.71 ได้แก่ อาจารย์ลำเอียง และทำโทษในเรื่องที่ไม่เป็นเรื่อง และปัญหาอันดับที่ 4 คือปัญหาด้านความรัก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.85 ได้แก่ รักคนที่ไม่รักเรา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 16 คน ปัญหาที่พบบมากที่สุด คือ ปัญหาด้านการเรียน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 75 ได้แก่ มาไม่ทันเวลาเรียน และวิตกกังวลเรื่องการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ปัญหาอันดับที่ 2 คือ ปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ได้แก่ ไม่อยากคบเพื่อนบางคน ปัญหาอันดับที่ 3 คือปัญหาการทำงานเป็นกลุ่ม จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 ได้แก่ ส่งงานไม่ทัน และปัญหาด้านการเงิน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 ได้แก่ ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย

คำถามข้อที่ 2 ใช้คำถามว่า“ นักเรียนคิดว่าปัญหานั้นเกิดจากสาเหตุใด” ผลการสำรวจพบว่า ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปัญหาด้านการเรียน เกิดจาก อาจารย์สอนไม่เข้าใจและสอนเร็ว ไม่ตั้งใจเรียน ไม่ขยัน และไม่เข้าใจในบทเรียน ปัญหาการเงิน เกิดจาก นำไปซื้อของฟุ่มเฟือย ปัญหาการทำงานเป็นกลุ่ม เกิดจาก การที่ไม่มีความสามัคคี และปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน เกิดจากความไม่เข้าใจกัน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปัญหาด้านการเรียน เกิดจาก ไม่ตั้งใจเรียน ไม่อ่านหนังสือ อาจารย์สอนเร็ว สภาพแวดล้อมไม่ดี และเรียนไม่ทัน ปัญหาด้านการเงิน เกิดจาก ไม่รู้จักเก็บออม ซื้อของฟุ่มเฟือย และบริหารเงินไม่เป็น ปัญหาการทำงานเป็นกลุ่ม เกิดจาก ไม่ได้ได้รับความร่วมมือ และไม่มี ความรับผิดชอบ ปัญหาด้านสุขภาพ เกิดจาก สภาพแวดล้อมมีฝุ่นละออง และพักผ่อนไม่เพียงพอ ปัญหาที่อาจารย์ เกิดจาก การไม่ยอมรับฟังความคิดเห็น และไม่มี ความยุติธรรม และปัญหาด้านความรัก เกิดจาก รักคนที่ไม่สนใจเรา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปัญหาด้านการเรียน เกิดจาก อาจารย์สอนเร็ว เรียนไม่ทันเพื่อน ไม่มีสมาธิในการเรียน และเพื่อนคุยกัน ปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน เกิดจาก มีนิสัยที่แตกต่างกัน และความไม่เข้าใจกัน ปัญหาการทำงานเป็นกลุ่ม เกิดจาก ไม่ได้ได้รับความร่วมมือในการทำงาน และปัญหาด้านการเงิน เกิดจาก นำไปซื้อของฟุ่มเฟือย

จากการสำรวจปัญหาดังกล่าวข้างต้นพบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มีปัญหาที่พบบมากที่สุด คือ ปัญหาด้านการเรียน แต่เนื่องจากมีผู้วิจัยได้ทำวิจัยเรื่องนี้เป็นจำนวนมากแล้ว และผู้วิจัยพบปัญหาหนึ่งที่น่าสนใจที่จะศึกษา คือ ปัญหาด้านการเงิน การที่นักเรียนประสบปัญหาด้านการเงิน น่าจะมีสาเหตุมาจากจัดสรรค่าใช้จ่ายไม่เป็นระบบและไม่มี การวางแผนการใช้จ่าย ดังที่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542:1065) ได้ให้ความหมาย การวางแผนการใช้จ่ายเงินว่า เป็นการกำหนดหรือการวางแผนด้านการเงินไว้เพื่อที่จะดำเนินการต่อไป ซึ่งการวางแผนการใช้จ่ายเงินนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะปลูกฝังและเสริมสร้างการรู้จักการวางแผน

แผนการใช้จ่ายเงินให้กับเยาวชนเพื่อจะได้บูรณาการกับการวางแผนอื่นๆ และสามารถวางแผนจัดการกับชีวิตในทางที่เหมาะสมได้

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ เพื่อที่จะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนผู้ปกครอง ได้นำข้อมูลไปใช้ประกอบการวางแผนนโยบายการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบนมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินได้เหมาะสม

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2552 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 686 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 234 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 226 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 226 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 228 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 78 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 75 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 75 คน ซึ่งได้โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane.1967 :886-887) โดยใช้ระดับชั้นเป็นชั้น (Strata)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่
  - 1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่
    - 1.1.1 บุคลิกภาพ
    - 1.1.2 การควบคุมตนเองในการใช้เงิน
    - 1.1.3 การใช้เวลาว่าง
  - 1.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่
    - 1.2.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
    - 1.2.2 การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน
  - 1.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่
    - 1.3.1 การเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน
  - 1.4 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในสังคม ได้แก่
    - 1.4.1 การเลียนแบบดารารหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การวางแผนการใช้เงิน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การวางแผนการใช้เงิน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการคาดการณ์ล่วงหน้าในการใช้เงินเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ได้แก่ การใช้เงินที่ผู้ปกครองให้เพียงพอในแต่ละเดือน การทำบัญชีรายรับรายจ่าย มีการเก็บออมเงินอย่างสม่ำเสมอ มีการตัดสินใจใช้เงินโดยคำนึงถึงประโยชน์ความคุ้มค่า และความจำเป็นของตนเองอย่างรอบคอบ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เงิน หมายถึง สิ่งที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในสังคม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ บุคลิกภาพ การควบคุมตนเองในการใช้เงิน และการใช้เวลาว่าง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.1 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของนักเรียนที่แสดงออกถึง ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมการแสดงออก เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งตามแบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของเจนกินส์ (Jenkins' Activity Survey) ได้เป็น 2 แบบ ดังนี้

2.1.1.1 ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ได้แก่ รักความก้าวหน้า ชอบฝ่าฟันอุปสรรค มีความก้าวหน้า โกรธง่าย ชอบทำงานให้ประสบความสำเร็จชอบทำงานด้วยความรวดเร็วและไม่ชอบการรอคอย

2.1.1.2 ลักษณะบุคลิกภาพแบบบี ได้แก่ ค่อนข้างเฉื่อยชา จิตใจเยือกเย็น ทำงานไปเรื่อยๆไม่หวังผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน ไม่ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ อดทนและรอคอยได้

2.1.2 การควบคุมตนเองในการใช้เงิน หมายถึง การที่นักเรียนสามารถยับยั้งความต้องการของนักเรียนในการใช้เงิน และสามารถบังคับตนเองไม่ปฏิบัติตามความต้องการของตนได้

2.1.3 การใช้เวลาว่าง หมายถึง การแบ่งเวลาของนักเรียนในการกระทำกิจกรรมต่างๆ ที่นอกเหนือจากเวลาเรียนในวันธรรมดา นอกเหนือจากการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันในวันหยุด ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ กิจกรรมเกี่ยวกับการบันเทิง กิจกรรมด้านงานอดิเรก และกิจกรรมด้านกีฬา

2.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง หมายถึง รายได้ของบิดามารดาที่ได้รับรวมกันเป็นรายเดือน ในกรณีที่นักเรียนไม่มีบิดามารดา ให้หมายถึง รายได้ของผู้ปกครองที่ได้รับในแต่ละเดือน

2.2.2 การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนที่มีต่อผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านการเงินของนักเรียน และการให้เงินเพื่อสำหรับใช้จ่ายในการใช้ชีวิตการเป็นนักเรียน ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าพาหนะ ค่าเสื้อผ้า ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าตำราที่ใช้ในการศึกษา ค่ารายงาน ค่าอุปกรณ์การศึกษา และค่าใช้จ่ายในกิจกรรมที่นักเรียนหรือโรงเรียนจัดขึ้น ตั้งแต่ต้นเดือนจนถึงปลายเดือน

2.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ การเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

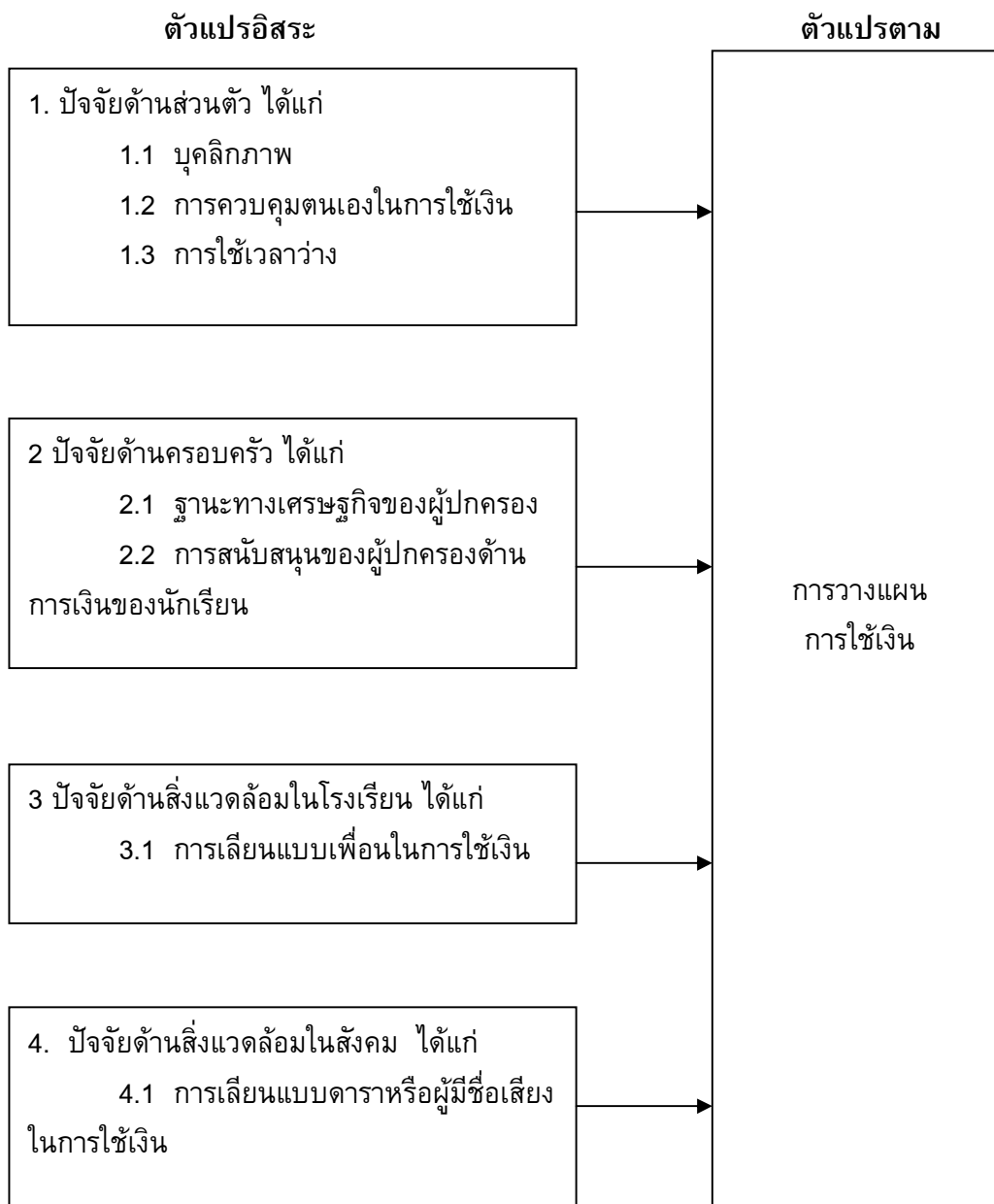
2.3.1 การเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน หมายถึง การแสดงออกพฤติกรรมของนักเรียนที่กระทำตามแบบอย่างเพื่อนในด้านการใช้เงิน ได้แก่ การใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าอาหาร ค่าพาหนะ ค่าเสื้อผ้า

ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าตำราที่ใช้ในการศึกษา ค่ารายงาน ค่าอุปกรณ์การศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และการวางแผนการใช้จ่ายเงินในกิจกรรมที่นักเรียนหรือโรงเรียนจัดขึ้น ตั้งแต่ต้นเดือนจนถึงปลายเดือน

2.4 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในสังคม ได้แก่ การเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.4.1 การเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน หมายถึง การแสดงออกพฤติกรรมของนักเรียนที่กระทำตามแบบอย่างดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในด้านการใช้เงินซึ่งนักเรียนสามารถพบเห็นได้ทางสื่อมวลชนต่างๆ ได้แก่ การใช้จ่ายเงินเกี่ยวกับค่าอาหาร ค่าพาหนะ ค่าเสื้อผ้า

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ บุคลิกภาพ การควบคุมตนเองในการใช้เงิน และการใช้เวลาว่าง ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ การเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน และ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในสังคม ได้แก่ การเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่4 ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมมีความสัมพันธ์กับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในสังคม ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการใช้จ่ายเงิน
  - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการใช้จ่ายเงิน
  - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการใช้จ่ายเงิน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงิน
  - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงิน
  - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงิน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการใช้จ่ายเงิน

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการใช้จ่ายเงิน

1.1.1 ความหมายการวางแผน

คำว่า การวางแผน (Planning) มาจากภาษาละตินว่า Planum ซึ่งหมายถึง พื้นที่ราบ และได้นำมาใช้ในภาษาอังกฤษเมื่อศตวรรษที่ 17 โดย Oxford Dictionary ตามความหมายของพื้นราบ หมายถึง การกำหนดแบบฟอร์มในทางราบ เช่น แผนที่ และแบบพิมพ์ของสิ่งก่อสร้างต่างๆ

ปัจจุบัน การวางแผนได้ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวาง ซึ่งนักวิชาการทางบริหารหลายท่านได้ให้นิยามไว้ดังต่อไปนี้

อนันต์ เกตุวงศ์ (2541: 11) อธิบายไว้ว่า การวางแผนเป็นกิจกรรมหรืองานที่จะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย และวิธีปฏิบัติที่ดี เพื่อเป็นแนวทางสำหรับให้ดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

ฟริมอนต์ อี คาสต์ (Fremont 1970: 255-256) อธิบายไว้ว่า การวางแผนคือ กระบวนการของการพิจารณาตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร มีการเลือกวัตถุประสงค์ นโยบาย โครงการ และวิธีปฏิบัติ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์นั้น

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การวางแผน หมายถึง กระบวนการของการกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีปฏิบัติที่เรากำหนดไว้เพื่อให้การดำเนินการต่างๆ ที่ได้ตั้งไว้ นั้น ประสบผลสำเร็จ

1.1.2 ความหมายของด้านการเงิน

“การวางแผนด้านการเงิน” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของคำไว้โดยแยกความหมายของแต่ละคำ ดังนี้

การ หมายความว่า กิจการ งาน หรือ ธุระ สิ่ง ที่ ทำ มา
วางแผน หมายถึง การ กำหนด หรือ โครงการ ไว้ เพื่อ ที่ จะ ดำ เนิน การ ต่อ ไป
ใช้เงิน หมายถึง การ จับจ่าย

จากความหมายที่ได้กล่าวมา สามารถสรุปความหมาย “การวางแผนการใช้เงิน” ว่า
หมายถึง การ กำหนด หรือ การ วาง แผน ด้าน การ เงิน ไว้ เพื่อ ที่ จะ ดำ เนิน การ ต่อ ไป

สุขใจ น้ำพุด (2543: 3) กล่าวถึงการวางแผนการใช้เงินว่า การจัดระเบียบการเงิน
บุคคลให้มีประสิทธิภาพ ด้วยการรู้จักหาเงินเข้ามา และใช้จ่ายอย่างถูกต้องก่อให้เกิดผลดีบรรลุ
เป้าหมายที่วางไว้

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปการวางแผนการใช้เงินว่า การรู้จักการ
บริหารจัดการการเงินให้ตรงตามเป้าหมายตรงตามวัตถุประสงค์และถือประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต

1.1.3 แนวคิดการวางแผนการใช้เงินของบุคคล

สุขใจ น้ำพุด (2543: 10-11) กล่าวถึงข้อคิดการวางแผนการเงินของบุคคลไว้ว่า

1.1.3.1 เวลาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการวางแผนการเงินและในการบริหารเงิน ควรใช้
เวลาให้น้อยที่สุด

1.1.3.2 การจัดการวางแผนการเงินควรมีการยืดหยุ่นได้

1.1.3.3 ควรตรวจสอบการวางแผนอยู่เสมอเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ

1.1.3.4 การซื้อสินค้าราคาแพงแล้วได้คุณภาพดี จะทำให้เสียค่าใช้จ่ายใน ระยะ
ยาวต่ำกว่าซื้อของราคาถูก แต่ได้สินค้าคุณภาพต่ำ

1.1.3.5 ควรหลีกเลี่ยงการเป็นหนี้โดยไม่จำเป็น

1.1.3.6 พยายามเสียค่าใช้จ่ายให้น้อยที่สุด แต่ให้ได้ประโยชน์มาก

1.1.3.7 พยายามวางแผนการเงินและบริหารเงินที่มีอยู่ให้ได้ประโยชน์สูงสุด

1.1.3.8 ควรปรับปรุงงานอดิเรกที่ทำอยู่ให้มีผลประโยชน์เกิดขึ้น อันเป็นการใช้
เวลาว่างได้อย่างมีคุณค่า

1.1.3.9 ใช้ประสบการณ์และความรู้ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์เพิ่มพูน

1.1.3.10 อย่าลืมนวาระเวลาเป็นสิ่งสำคัญ ควรวางแผนการใช้เงินต่างๆให้
สอดคล้องกับเวลาเสมอ

1.1.4 การวางแผนการเงินบุคคล

1.1.4.1 เป้าหมายของชีวิตบุคคล (Personal Goals in life)

บุคคลแต่ละคนย่อมมีเป้าหมายในชีวิตที่แตกต่างกันไปบางคนก็ต้องการให้ตนเอง
มีเงินมากที่สุด จึงพยายามเก็บออมทุกวิถีทาง ส่วนบางคนก็ต้องการให้มีชีวิตครอบครัวที่ดี บุคคล

ในครอบครัวมีการศึกษาอย่างเต็มที่ก็เพียงพอ ซึ่งอาจสรุปได้ว่าเป้าหมายของบุคคลโดยทั่วไปมี 2 ลักษณะ (สุขใจ น้ำพุต. 2543: 8)

1.1.4.1.1 เป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับเงิน (Financial Goals) ซึ่งเป็นเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเงินของบุคคล อันจะเป็นผลให้ฐานะการเงินของบุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เป้าหมายการเงินจะบรรลุผลสำเร็จต่อเมื่อมีการวางแผนการเงิน (Financial Planning) ที่ดี เช่น การรู้จักงบประมาณ โดยการควบคุมการใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องตามแผนที่วางไว้ ตัวอย่างเป้าหมายทางการเงินของบุคคล ได้แก่ การมีเงินให้เพียงพอในการศึกษา มีเงินซื้อบ้าน เป็นของตัวเอง หรือมีเงินใช้อย่างเพียงพอเมื่ออยู่ในวัยเกษียณอายุ เป็นต้น

1.1.4.1.2 เป้าหมายที่ไม่เกี่ยวกับเงิน (Nonfinancial Goals) บางครั้งเงินก็ไม่ใช่เป็นสิ่งที่บุคคลมุ่งหวังเสมอไป ทักษะคิด ความนึกคิดเกี่ยวกับครอบครัว สังคม ศีลธรรมและศาสนา อาจมีค่าสำคัญกว่าเงินก็ได้เพราะบางคนถือว่า เงินไม่ใช่เป็นสิ่งสำคัญที่สุดของชีวิต คนที่มีเงินใช้ว่าจะมีความสุขเสมอไป ดังนั้นเป้าหมายในชีวิตของบุคคลบางคนจึงไม่เกี่ยวกับเรื่องเงินเสมอ ก็มี เช่น ต้องการให้ทุกคนในครอบครัวมีความสุข หรือบางคนต้องการสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้อื่นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

1.1.4.2 รูปแบบการบริหารการเงินบุคคล (Personal Financial Management Model)

สุขใจ น้ำพุต (2543: 8 - 10) กล่าวไว้ว่า การบริหารการเงินบุคคลมีองค์ประกอบและความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับหลายสิ่ง เป็นต้นว่า อาชีพ (Career choice) รายได้ (Income) เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล (Life style) ผู้มีอาชีพดีมีรายได้สูงก็ย่อมจะมีชีวิตความเป็นอยู่ที่หรูหราและสะดวกสบาย ได้มากกว่าผู้มีรายได้น้อยและเขาย่อมสามารถกำหนดเป้าหมายทางการเงิน(financial Goals)ของตนเองสูงกว่าได้ด้วย

คนเราไม่ว่าจะมีระดับรายได้ และความเป็นอยู่อย่างไรก็ตาม ก็ควรจะมีการกำหนดเป้าหมายทางการเงิน (financial Goals) ของตนไว้ ซึ่งการตั้งเป้าหมายนี้ให้กำหนดในระดับที่เหมาะสมและคิดว่าตนเองสามารถทำได้ และจะบรรลุผลสำเร็จตามที่วางไว้ การกำหนดเป้าหมายทางการเงินนั้นควรมีการกำหนดทั้งเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาว กล่าวคือถ้าหวังจะให้ตนเองและครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีในปัจจุบัน ก็ควรจะต้องมีการวางแผนทางการเงินในระยะสั้น (Short – term financial planning) ไว้ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการบริหารสินทรัพย์สภาพคล่อง เช่น เงินสด เงินฝากต่างๆ รวมทั้งการใช้จ่ายเงินกู้หรือเครดิตอื่นๆ สำหรับเรื่องการเงินเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยนั้นเป็นได้ทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว เพราะเราอาจใช้วิธีเช่าหรือซื้อที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองก็ได้ เช่นเดียวกับการทำประกันชีวิตก็อาจจัดไว้ได้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพราะบางคนอาจใช้วิธีทำประกันแบบเฉพาะการหรือบางคนอาจทำประกันแบบตลอดชีวิตแต่ถ้ามุ่งหวังจะให้ครอบครัวมีรากฐานที่มั่นคงและตนเองมีความสุขสบายในบั้นปลายชีวิต ก็ต้องเตรียมการวางแผนการเงินระยะยาว (Long – term financial planning) ไว้ด้วย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการสร้างฐานะในอนาคต เช่น การวางแผนการเงินเพื่อเกษียณอายุ การซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อ

สะสมไว้ ตลอดจนการโอนทรัพย์สินเหล่านี้ไปให้ทายาท หรือคนอื่น เป็นต้น ในการวางแผนทางการเงินที่ดีนั้น ผู้วางแผนควรมีความเข้าใจทางด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งรู้จักนำเครื่องมือต่างๆในการบริหารการเงินมาใช้เป็นประโยชน์ เพื่อในการวางแผนดังกล่าวถูกต้องสมเหตุสมผลและมีทางเป็นไปได้มากยิ่งขึ้น

1.1.4.3 การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน (Setting Financial Goals)

แนวคิดในการกำหนดเป้าหมายทางการเงินนั้นมียุ 3 ประการ คือ เพื่อเพิ่มพูนเพื่อรักษาไว้ และเพื่อกระจายออกไปซึ่งทรัพย์สินที่มีอยู่ อย่างไรก็ตามการกำหนดเป้าหมายทางการเงินนั้น ช่วงเวลาของความจำเป็นหรือความต้องการการเงินย่อมมีต่าง ๆ กัน บางครั้งคนเราจำเป็นต้องใช้เงินช่วงระยะเวลาอันสั้น และบางครั้งเราก็ไม่มีความจำเป็นในปัจจุบัน แต่สำหรับระยะยาวในอนาคตแล้ว มีความจำเป็นอย่างแน่นอน ดังนั้นการกำหนดเป้าหมายทางการเงินของบุคคลแบ่งออกเป็น 2 ระยะ (สุขใจ น้ำพุด 2543: 32-35)

1.1.4.3.1 เป้าหมายระยะสั้น (Short – term Goal) เป็นการวางแผนสำหรับช่วงเวลาอันสั้นมีระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี การวางแผนทางการเงินระยะสั้นเป็นการวางแผนเพื่ออนาคตอันใกล้ ส่วนมากจะเกี่ยวข้องกับเรื่องการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน การเก็บเงินออมใช้จ่ายเป็นประจำ การซื้อซื้อของเงินผ่อน การจัดหาที่อยู่อาศัยชั่วคราว การเดินทาง ตลอดจนการต้องการความคุ้มครองในช่วงระยะเวลาอันสั้นของบุคคล

การวางแผนเป้าหมายทางการเงินของแต่ละบุคคลอาจจะไม่เหมือนกัน เพราะเป็นเรื่องเฉพาะตัว เนื่องจากแต่ละคนมีสภาพแวดล้อมและความจำเป็นไม่เหมือนกัน ซึ่งบางคนอาจมีเป้าหมายอย่างอื่น เช่น เก็บเงินไว้สำหรับทัศนศึกษาพักผ่อนในช่วงพักร้อน หรือเก็บออมไว้สำหรับศึกษาต่อปริญญาโท เป็นต้น และการที่จะทราบว่าเป้าหมายระยะสั้นที่กำหนดไว้จะเป็นไปได้หรือไม่เพียงใดสิ่งที่เรานำมาใช้คือ การจัดทำงบประมาณ เพื่อให้ทราบว่าในปีข้างหน้าจะมีเงินสดรับเข้ามาอย่างไร จะมีค่าใช้จ่ายอะไรบ้างหักกลับกันแล้วจะมีเงินเหลือ (หรือเงินขาด) ถ้ามีเงินเหลือก็สามารถนำมาใช้ตามแผนระยะสั้นที่วางไว้ได้

1.1.4.3.2 เป้าหมายระยะยาว (Long – term Goal) เป็นการวางแผนสำหรับช่วงเวลาเกินกว่า 1 ปี อาจได้ถึง 5,10,20 ปีข้างหน้า เป้าหมายทางการเงินระยะยาวส่วนมากจะเกี่ยวข้องกับการจัดสรรเงินไว้สำหรับอนาคตวันข้างหน้าและเพื่อความมั่นคง ความสุขสบายในบั้นปลายชีวิตด้วย การวางแผนส่วนใหญ่จึงมักเกี่ยวข้องกับเรื่องการลงทุนอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ถาวร การวางแผนเกษียณอายุ การพักผ่อนท่องเที่ยว

โดยในการกำหนดเป้าหมายระยะยาวนี้ เนื่องจากอนาคตเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน อาจมีเหตุการณ์ต่างๆเกิดขึ้น ซึ่งทำให้เป้าหมายที่เราวางไว้มีการเปลี่ยนแปลงได้ อีกทั้งในระยะยาวยังมีปัจจัยอื่นๆเข้ามากระทบต่อการกำหนดเป้าหมายของบุคคล จึงอาจจะทำให้ผลที่คาดไว้เปลี่ยนแปลงไปได้ เช่น อาจเกิดภาวะเงินเฟ้อ ค่าของเงินลดลง กระทบต่อเงินที่ออมไว้ ทำให้ไม่สามารถซื้อหาสิ่งของตามแผนที่วางไว้ได้ ดังนั้นการวางแผนระยะยาวควรยืดหยุ่น และควรต้องคาดคะเนวางแผนเผื่อไว้ในเรื่องของเงินเฟ้อ และอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นด้วย

จากเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่าการวางแผนการเงินของบุคคลนั้นอาจแตกต่างกันไปตามเป้าหมายในชีวิตมีความสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ และถือเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงิน

1.2.1 งานวิจัยในประเทศ

สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ (เทวินทร์ ขอเหนี่ยวกลาง.2546;1-3) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ร่วมกับมูลนิธิเครือข่ายครอบครัว และมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็กเล็ก (มพด.) โดยการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.) ได้จัดทำการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อพฤติกรรมกรจบบจ่ายใช้สอยของเด็กและวัยรุ่น: กรณีศึกษาประชาชนทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานคร” สักรวาระหว่างวันที่ 22 - 30 กันยายน 2546 จากกลุ่มประชาชนอายุ 15-60 ปี จำนวน 1,255 คน จากงานวิจัยสรุปได้ว่า นิสิตนักศึกษาประสบปัญหาด้านการเงิน ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการไม่วางแผนการเงิน ไม่จัดสรรระบบการเงินให้ดี

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การที่นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านการเงิน น่าจะมีสาเหตุมาจากจัดสรรค่าใช้จ่ายไม่เป็นระบบและไม่มีการวางแผนด้านการเงิน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงิน

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.1.1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

รุช (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530: 40; อ้างอิงจาก Ruch 1953) กล่าวว่า บุคลิกภาพคือตัวเราทั้งตัว หรืออัตตะที่แสดงพฤติกรรมต่างๆออกมา และพฤติกรรมต่างๆที่แสดงออกมานั้นเป็นกระจกเงาที่สะท้อนความรู้สึกรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติของบุคคลนั้นๆ นอกจากนี้ สายสุรี จุติกุล (2511: 8) กล่าวเช่นเดียวกันว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ส่วนต่างๆของบุคคลที่รวมกันแล้วทำให้บุคคลนั้นแตกต่างจากบุคคลอื่นๆ ส่วนต่างๆนั้นได้แก่ อุปนิสัย นิสัยใจคอ ความสนใจ ทัศนคติ วิธีการปรับตัวโครงสร้างของร่างกาย ซึ่งส่วนต่างๆเหล่านี้จัดเป็นลักษณะที่สำคัญของแต่ละบุคคล

แสงเดือน ไยโรสง (2538: 8) กล่าวว่า บุคลิกภาพหมายถึง ลักษณะเด่นโดยส่วนรวมของบุคคลแต่ละคนที่แสดงออกทั้งร่างกายและจิตใจ อันจะทำให้บุคคลนั้นแตกต่างจากบุคคลอื่น

กุญชรี้ คำชาย (2540: 198) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นคำกลางๆ หมายถึงลักษณะรวมถึงตัวบุคคลอันประกอบไปด้วยพฤติกรรมภายในและภายนอกซึ่งประกอบเป็นผลทำให้บุคคลมีพฤติกรรม การรับรู้ เจตคติ แรงจูงใจ และปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าในลักษณะที่ไม่เหมือนใคร

ออลพอร์ต (สุรางค์ โค้วตระกูล.2544:31;อ้างอิงจาก Allport 1955) ให้คำจำกัดความของคำว่าของคำว่า “บุคลิกภาพ” ว่าเป็นการจัดและรวบรวมเกี่ยวกับระบบทางร่างกายและจิตใจ (Psychophysical Systems) ภายในตัวของแต่ละบุคคลแต่จะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ยังผลให้แต่ละบุคคลมีการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมที่เป็นเอกลักษณ์ไม่ซ้ำแบบกับคนอื่น

วราภรณ์ ตระกูลสุทธิ (2544: 29) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ ลักษณะเฉพาะของบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลมีลักษณะแตกต่างจากบุคคลอื่นซึ่งมีปัจจัยเกี่ยวข้อง ได้แก่ พันธุกรรม สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ ประสบการณ์ และการฝึกอบรมในการพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองให้เป็นตามความประสงค์

สุรางค์ โค้วตระกูล (2544: 31) ให้ความหมายของบุคลิกภาพ คือ คุณลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลแสดงออกโดยพฤติกรรมที่บุคคลนั้นมีต่อสิ่งแวดล้อมที่ตนกำลังเผชิญอยู่ และพฤติกรรมนี้จะคงเส้นคงวาพอสมควร

เนตรชนก พุ่มพวง(2546: 73-87) ที่ศึกษาเรื่องของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียน

อารี พันธุ์ณี (2546: 67) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึงแบบแผนพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งเป็นลักษณะเอกลักษณ์ที่แสดงออกทั้งด้านความคิด ความรู้สึก ความสนใจ สติปัญญา รวมทั้งด้านสรีระ บุคลิกภาพภายนอกและภายใน ทำให้แยกความแตกต่างของบุคคลได้ และบุคลิกภาพของบุคคลเป็นผลมาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยที่รวมเป็นฉบับของแต่ละบุคคล ซึ่งแสดงออกมาในลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีเอกลักษณ์ของตนเอง โดยแสดงออกทางด้านภาษาถ้อยคำ และภาษาท่าทาง อันเป็นผลเนื่องมาจากพันธุกรรม สิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้

2.1.1.2 ความสำคัญของบุคลิกภาพ

อารี พันธุ์ณี (2546: 67) กล่าวว่า ถึงความสำคัญของบุคลิกภาพในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การดำเนินชีวิต การงานและสังคม ซึ่งมีผลต่อความเจริญก้าวหน้า คุณประโยชน์และความสำเร็จของบุคคลดังนี้

1. ความมั่นใจ บุคคลที่มีบุคลิกภาพที่ดีจะมีความรู้สึกมั่นใจในการแสดงออกมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกและการกระทำต่าง ๆ ได้อีกด้วย
2. ความสำเร็จ บุคคลที่มีบุคลิกภาพดี สามารถสร้างศรัทธาแก่ผู้พบเห็น
3. ประกอบกับมีความเชื่อมั่นในตนเอง จึงสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพ

4. ความเป็นตัวของตัวเอง บุคคลที่มีบุคลิกภาพดี ก็จะทำให้เป็นคนที่มีศักยภาพในตนเองสูง และเป็นคนที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคมได้ดี

2.1.1.3 ประเภทของบุคลิกภาพ

การพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะที่แสดงออกทางกายภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ลักษณะโครงสร้างต่างๆของร่างกายและบุคลิกภาพ เป็นความเชื่อวามมนุษย์เรานั้นมีลักษณะทางสรีระที่เป็นแบบแผนไป แต่ละแบบอาจเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับแต่ละอย่าง (Luthan. 1989:160) ดังนั้น จึงมีผู้แบ่งบุคลิกภาพของคนออกเป็นหลายประเภท เช่น ความคิดของจุง(Hergenharn.1990: 58-85; citing Jung. N.d.) ได้พิจารณาบุคลิกภาพของคนโดยยึดถือสังคมเป็นหลัก เขาได้แบ่งบุคลิกภาพของคนออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.บุคลิกภาพที่ชอบเก็บตัว (Introvert) เป็นคนที่ไม่ชอบสูงส่งสิ่งกับผู้อื่นเคร่งครัดต่อระเบียบแบบแผน มีมาตรการและกฎเกณฑ์ที่แน่นอนในการควบคุมอุปนิสัยของตนเอง เชื่อตัวเองและการกระทำทุกอย่างที่มักจะขึ้นอยู่กับตนเองเป็นใหญ่ บุคคลประเภทนี้จะผูกพันกับตนเองมากกว่าที่จะผูกพันกับสังคมหรือบุคคลอื่น

2. บุคลิกภาพที่ชอบแสดงตัว (Extrovert) เป็นคนเปิดเผย คุยเก่ง ไร้เรอปรับตัวได้ดีในสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในความเชื่อมั่นในตนเองบนรากฐานของเหตุผลและความจริง

นอกจากนี้ฟริตแมน และโรเซนแมน (Farmer and others. 1984: 34; citingFriedman & Rosenmen. 1974) ได้แบ่งบุคลิกภาพของคนตามลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกโดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ บุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบีรายละเอียดของบุคลิกภาพทั้ง 2 มี ดังนี้

1. บุคลิกภาพแบบเอ (Type A Personality) เป็นบุคลิกภาพของคนที่มีพฤติกรรมดังต่อไปนี้(Organ;& Hamner. 1982: 272-273; Farmer and others. 1984: 35; Smith; &Anderson. 1986: 1166-1167; Fontana and others. 1987: 177)

1.1 มีความทะเยอทะยาน (Intense Ambition) เป็นบุคคลที่มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่อยากจะประสบความสำเร็จ

1.2 ชอบแข่งขัน (Competitive Drive) เป็นบุคคลที่ชอบต่อสู้แข่งขันกับผู้อื่นเพื่อให้ตนเองได้ดีกว่าคนอื่น

1.3 แข่งขันกับเวลา (Time Urgency) เป็นบุคคลที่กระทำการต่างๆอย่างเร่งด่วนใช้เวลาให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ทำงานตามแผนเวลา

1.4 สร้างศัตรู (Hostility) เป็นบุคคลที่ยึดตนเองเป็นที่ตั้ง ชอบแสดงออกนอกทาง ข่มขู่ผู้อื่น อาฆาตแค้น และขาดความเห็นใจผู้อื่น

1.5 อดทนต่ำ (Impatient) เป็นบุคคลที่มีความอดทนต่ำต่อการรอคอยและอดทนต่ำต่อสภาพแวดล้อมทางกาย ทนไม่ได้กับความเฉื่อย

1.6 มีความก้าวร้าว (Aggressiveness) มีความก้าวร้าวทางร่างกาย

2. บุคลิกภาพแบบเอ (Type B Personality) เป็นบุคลิกภาพที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับแบบเอ ซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่ทะเยอทะยาน ไม่มุ่งเอาชนะ มีความสงบเสงี่ยม ทำงานไปพักผ่อนไป ไม่รีบร้อน (Greene and others. 1985: 165; Michell;& Lanson. 1987: 203; Robbins.1989: 511)

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าบุคลิกภาพเป็นการแสดงออกทั้งด้านการกระทำและความคิด ซึ่งเป็นผลมาจากพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อมรวมทั้งประสบการณ์ต่างๆที่บุคคลได้รับจึงกลายเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล

2.1.1.4 การวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี

บุคลิกภาพแบบ เอ และ บีแบบวัดที่ใช้ในปัจจุบันมี 3 แบบ (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537: 15; อ้างอิงจาก Friedman; & Rosenmen. 1974) คือ

แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview: SI) ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 ข้อเป็นการถามโดยให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมตนเองในสถานการณ์ต่างๆที่ทำให้คนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ ไม่สามารถทน เช่น สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความโกรธ สถานการณ์ที่มีการแข่งขันอย่างมาก แบบสัมภาษณ์นี้เป็นารวัดการแสดงออกทางด้านกายภาพ

มาตรวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ ของเฟรมมิงแฮม (Framinghaen Type A Scale: FTAS) เป็นแบบวัดรายงานตนเองเช่นเดียวกับแบบหนึ่ง ประกอบด้วยคำถาม 10 ข้อ วัดทางด้านแรงขับมุ่งสัมฤทธิ์ การมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว และการรับรู้ที่มีความกดดันในการทำงาน

แบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของเจนกินส์(Jenkins Activity Survey: JAS)เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ บุคคลที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้สูงเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ โดยกลุ่มบุคคลนี้รายงานว่า มีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว ทำงานด้วยความรีบเร่ง ไม่ลดละต่อความอ่อนล้าหรือการทำงานที่ประสบความล้มเหลว นอกจากนี้ยังรายงานว่าตนเองทำงานและมีความต้องการผลสัมฤทธิ์มากกว่า โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ รายงานว่า มีความต้องการความก้าวหน้าในอาชีพ มีความตั้งใจเพิ่มสถานภาพอาชีพให้สูงขึ้น รับรู้ว่าได้รับแรงเสริมจากการทำงานว่า อีกทั้งยังมีระดับการศึกษาสูงกว่า

นอกจากนี้สตรีบุและคนอื่นๆ (Strube and others. 1987) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแบบสำรวจกิจกรรมของเจนกินส์ว่า เป็นแบบวัดบุคลิกภาพแบบ เอ โดยให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมตนเองว่ามีการแสดงออกอย่างไรและได้ศึกษาพบว่า คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความเชื่อถือในความสำเร็จของงานมากกว่าความล้มเหลว มีแรงขับในการแข่งขันสูง มุ่งสัมฤทธิ์และมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า บุคลิกภาพเป็นการแสดงออกทั้งด้านการกระทำและความคิด ซึ่งเป็นผลมาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งประสบการณ์ต่างๆที่บุคคลได้รับจึงกลายเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล

2.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

สตูป และ โบแลนด์ (Strube;& Boland.1986) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาการรับรู้สาเหตุของการกระทำความเพียรในการทำงานของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบี พบว่ากลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีความเชื่อในความสำเร็จของงานมากกว่า ความล้มเหลว ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการวินิจฉัยความยากของงานกับความเพียรในการทำงาน นั้นพบว่ามีความสัมพันธ์กันในทางลบ กล่าวคือถ้างานมีความยากมากขึ้นบุคคลจะมีความพยายามในการทำงานลดลง แต่จะมีความเพียรพยายามในงานที่มีความยากปานกลาง แต่บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบบี นั้นมีความเชื่อต่อความสำเร็จและความล้มเหลวไม่ต่างกัน ความยากและความเพียรของงานจะมีความสัมพันธ์ในทางบวก

ไควร์เวอร์และไวนด์เนอร์(Kleiwer;& Weidner. 1987: 204) ได้ศึกษาเรื่องลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และระดับความมุ่งมั่น โดยศึกษาจากการตั้งเป้าหมายของความสำเร็จของเด็กและผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชายจำนวน 32 คน และเด็กหญิงจำนวน 41 คน มีอายุระหว่าง 9-12 ปี โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นเด็กที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และ บีพบว่า เด็กทั้งสองกลุ่มได้ตั้งเป้าหมายของความสำเร็จแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแต่ในการกระทำพฤติกรรม เด็กที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ จะทำงานสำเร็จมากกว่า และมีความเพียรพยายามเพื่อให้ประสบความสำเร็จมากกว่าคนอื่น ๆ (อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. 2533: 19-20; อ้างอิงจาก Strube & others.1987) ได้ศึกษาสถานการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่มีความพยายามและความสำเร็จไม่สอดคล้องกัน ผลการศึกษาพบว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีความพยายามมากขึ้นเพื่อให้ตนเองสามารถควบคุมสถานการณ์ได้

2.1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ชุติมน ศรีแก้ว (2546: 77) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิริัญญา แสนสอน (2547: 65) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการป้องกันสิ่งเสพติดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนชุมชนหมู่บ้านพัฒนา เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร โดยมีบุคลิกภาพ เป็นตัวแปรต้นในการศึกษาในครั้งนี้ คือ บุคลิกภาพ และได้ใช้

แบบสอบถามบุคลิกภาพ โดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ผลปรากฏว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อการป้องกันสิ่งเสพติดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ตัวแปร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คือ .163 .319 และ .238 ตามลำดับ ได้แก่

1. การใช้สิ่งเสพติดประเภทสุราของผู้ปกครองนักเรียน แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองที่ใช้สิ่งเสพติดประเภทสุราสูง จะมีเจตคติทางบวกต่อการป้องกันสิ่งเสพติด ทั้งนี้เนื่องจากเข้าใจถึงโทษของสิ่งเสพติดและมีแนวโน้มหลีกเลี่ยงพฤติกรรมการใช้สิ่งเสพติด ซึ่งมาจากการได้เห็นพฤติกรรมของผู้ปกครอง

2. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง แสดงว่านักเรียนที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง จะมีเจตคติทางบวกต่อการป้องกันสิ่งเสพติด ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกในครอบครัวมีการเอาใจใส่ดูแล ให้ความรักห่วงใย ใกล้ชิด ให้คำปรึกษาแนะนำ ให้กำลังใจ ให้ความไว้วางใจ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แสดงความรัก และให้ความเคารพ/เชื่อฟัง

3. บุคลิกภาพ แสดงว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีเจตคติบวกต่อการป้องกันสิ่งเสพติด ทั้งนี้เนื่องจากเป็นผู้ที่มีเหตุผล รักความก้าวหน้า มีความเพียรพยายามที่จะฟันฝ่าอุปสรรคเพื่อประสบความสำเร็จในการทำงาน จึงหลีกเลี่ยงไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด

พัชรินทร์ สมหมาย (2549: 36-40) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 จำนวน 457 คน เป็นชาย 216 คน และเป็นหญิง 241 คน มีความสัมพันธ์ทางลบ กับปัญหาการเรียนในหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พระธีรภิกษุ ธรรมโม (2550: 92) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมาธิในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร พบว่าบุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมาธิในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนบางคนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีสมาธิในการเรียนมากทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ จะมีลักษณะ คือ ความมานะพยายามในการทำงาน ของฝักใฝ่อุปสรรคต่างๆเพื่อประสบความสำเร็จ ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว

จากงานวิจัยต่างประเทศและในประเทศดังกล่าว สรุปได้ว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีความเพียรพยายามในการทำงาน เพื่อประสบความสำเร็จมากกว่า รักความก้าวหน้ามากกว่า มีความเครียดและวิตกกังวลในการทำงานสูงกว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ บี ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าบุคลิกภาพน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองในการใช้เงิน

2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองในการใช้เงิน

2.2.1.1 ความหมายของการควบคุมตนเอง

แคชติน (Kaztin. 1984: 96) ได้ให้ความหมายของการควบคุมตนเองไว้ว่า การควบคุมตนเองหมายถึงพฤติกรรมที่บุคคลกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนต้องการโดยสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่พิจารณาตัดสินใจด้วยตนเอง

กาญจนา พูนสุข (2541: 54) กล่าวว่า การควบคุมตนเอง หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งพยายามที่จะทำพฤติกรรมใด พฤติกรรมหนึ่ง ซึ่งก่อนหน้านี้ พฤติกรรมนี้เกิดขึ้นน้อยกว่า พฤติกรรมที่จะถูกควบคุมนี้มักจะเกี่ยวข้องกับผลที่ตามมา ทั้งในด้านที่พึงปรารถนาและไม่พึงปรารถนา ส่วนพฤติกรรมที่ไม่ต้องการควบคุมนั้นจะเกี่ยวข้องกับผลลัพธ์ในปัจจุบันที่มีความสุข ความพอใจ แต่ผลในระยะหลังแล้ว จะเป็นผลลัพธ์ที่ไม่พึงปรารถนา

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การควบคุมตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะกระทำพฤติกรรมด้วยเหตุผลและความอดทน เพื่อให้เกิดผลที่ดีต่อพฤติกรรมตามที่ปรารถนา แม้บุคคลนั้นต้องเผชิญกับปัญหา อุปสรรค หรืออยู่ในภาวะที่เกิดความขัดแย้งในจิตใจ โดยบุคคลนั้นเป็นผู้กำหนดเป้าหมายและกระบวนการที่จะนำไปสู่เป้าหมายด้วยตนเอง

2.2.1.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเอง

สำหรับทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมตนเอง จะเห็นได้ว่ามีกล่าวไว้ในหลายทฤษฎีด้วยกัน ดังที่ประมวลได้ต่อไปนี้

1. การควบคุมตนเองตามจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Freud.1973) เป็นผู้สร้างขั้นนี้มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองของบุคคล คือ ฟรอยด์อธิบายว่ามนุษย์เกิดมาพร้อมกับแรงกระตุ้นหรือแรงขับตามธรรมชาติ ซึ่งสามารถทำลายบุคคลและสังคมได้หากไม่มีการควบคุมที่ดี ซึ่งจะนำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบนออกนอกกรอบปทัสถานของสังคม ฟรอยด์ได้แบ่งบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ จิตไร้สำนึก (Id) ตัวเราที่อยู่ในจิตสำนึก (Ego) และมโนธรรม (Superego)

ในส่วนที่เป็นจิตสำนึก ฟรอยด์อธิบายว่า คนเราเกิดมาพร้อมด้วยจิตไร้สำนึกที่เต็มไปด้วยกิเลสหรือความปรารถนา ซึ่งจัดว่าเป็นแรงผลักดันภายในตัวสำคัญที่ชี้ให้คุณค่ากระทำสิ่งที่ตนปรารถนา ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อตนเองและสังคมได้ ถ้าสิ่งที่ปรารถนานั้นไม่ได้อยู่ในทำนองคลองธรรม สำหรับส่วนที่เป็นตัวเราที่ได้รับการขัดเกลาให้พ้นจากสภาพที่อยู่ในจิตไร้สำนึกนั้น จัดเป็นส่วนที่ได้ผ่านการอบรมขัดเกลาให้เรียนรู้ที่จะคิดและประพฤติปฏิบัติอยู่ในกรอบปทัสถานทางสังคม ตัวเราที่อยู่ในจิตสำนึกจะต้องฝักกระบวนกรอบรมขัดเกลาเพื่อให้เหมือนคนอื่น ๆ แม้ว่าบุคคลผู้ถูกขัดเกลาอาจต้องฝืนใจประพฤติให้อยู่ในกรอบของบุคคลนั้นไปได้ ส่วนที่เป็นมโนธรรมนั้น ถือว่าเป็นส่วนสำคัญ คือเป็นตัวแทนของกฎข้อบังคับต่างๆทางศีลธรรมทั้งหมด การ

สร้างให้เกิดมโนธรรมในจิตใจจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างมากในกระบวนการฝึกอบรม เพราะทำให้เกิดความสำนึกในภาวะความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์คือเรียนรู้ศีลธรรม ค่านิยม ตลอดจนเรียนรู้ว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก อะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ ผู้ที่ได้รับการอบรมขัดเกลาอย่างดีจนเข้าใจเป้าหมายของปทัสถานทางสังคมย่อมจะไม่กระทำความผิดหรือออกนอกกลุ่มนอกรทาง ทั้งต่อหน้าและลับหลัง

สรุปได้ว่า ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเอง ได้ให้สาระสำคัญที่ว่า บุคคลทั่วไปจะมีแรงขับที่อยู่ภายในตัวเอง ซึ่งมีลักษณะเป็นจิตไร้สำนึกซึ่งพร้อมจะแสดงออกตามความต้องการเสมอ ถ้าขาดการควบคุมยับยั้งเมื่อใด มนุษย์จึงจำเป็นต้องได้รับการอบรมปมนิสัยเพื่อให้เกิดการควบคุมตนเองได้ในระดับทั่วไป ซึ่งเป็นตัวเราที่ขัดเกลาพอที่จะอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข แต่การพัฒนาตัวเราให้เป็นผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้มีจิตใจสูง เมื่อเข้าสู่ภาวะความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์นั้น จำเป็นที่จะต้องพัฒนามโนธรรมให้เกิดขึ้นในจิตใจเพื่อควบคุมจิตไร้สำนึก บุคคลนั้นจึงจะสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีคุณภาพทางจิตใจสูงได้ (จรรยา สุวรรณทัต; ลาดทองใบ ภูอภิรมย์;และกมล สูดประเสริฐ. 15: 2533; อ้างอิงจาก Freud. 1937)

2.2.1.3 ผลดีของวิธีการควบคุมตนเอง

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2546: 351-353) ได้กล่าวถึงข้อดีของการควบคุมตนเองไว้ ดังนี้

1. การควบคุมตนเองทำให้ผู้ดำเนินโปรแกรมการปรับพฤติกรรมสามารถดำเนินโปรแกรมได้อย่างต่อเนื่อง เพราะผู้รับการบำบัดนั้นดำเนินการปรับพฤติกรรมด้วยตนเอง
2. การควบคุมตนเองมีประสิทธิภาพในการเกิดการแผ่ขยายพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปไม่ว่าเป็นการแผ่ขยายข้ามสถานการณ์ข้ามพฤติกรรมหรือข้ามเวลา (การคงอยู่ของพฤติกรรม)
3. การควบคุมตนเองใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพกับพฤติกรรมที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้หรือที่เรียกว่าพฤติกรรมภายนอก ได้แก่ ความคิด หรือความรู้สึกต่างๆ เช่น การย่ำคิด ความวิตกกังวล หรือความรู้สึกซึมเศร้า เป็นต้น พฤติกรรมบางอย่างไม่สามารถที่จะให้บุคคลภายนอกเป็นผู้ควบคุมได้ เช่น พฤติกรรมการสูบบุหรี่ พฤติกรรมการรับประทานอาหาร (เพื่อลดน้ำหนัก) หรือการออกกำลังกาย
4. การใช้การควบคุมตนเองนั้น บางครั้งสามารถที่จะนำมาใช้ควบคุมพฤติกรรมที่ได้รับผลกระทบที่มีปริมาณน้อยหรืออาจเกิดขึ้นซ้ำไป ไม่มีความสำคัญในการรับรู้ของบุคคล ซึ่งจะไม่ส่งผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เช่น โปรแกรมการลดความอ้วน การออกกำลังกาย หรือการไม่สูบบุหรี่ จะเห็นได้ว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นค่อนข้างเกิดขึ้นไปหรือบางครั้งไม่เกิดเลย ซึ่งไม่สามารถจะไปแข่งกับผลกระทบที่เป็นการเสริมแรงอย่างทันทีทันใดได้ ดังนั้นการดำเนินโปรแกรมต่อพฤติกรรมดังกล่าวจึงควรใช้การควบคุมตนเองเข้าร่วมด้วย

5. วิธีที่ให้คุณคิดเป็นผู้เลือกเกณฑ์ในการเสริมแรงและตัวเสริมแรงด้วยตนเองจะมีประสิทธิภาพมากกว่าให้คุณคิดอื่นเป็นผู้กำหนดเกณฑ์และการเสริมแรง

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การควบคุมตนเองมีผลดี คือเกิดการแผ่ขยายของพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง การควบคุมตนเองสามารถใช้ได้กับพฤติกรรมที่ไม่สังเกตเห็นได้ เช่น ความคิด ความรู้สึกต่างๆและใช้ควบคุมพฤติกรรมที่ได้รับผลกระทบที่เกิดขึ้นได้ซ้ำ เช่น พฤติกรรมลดความอ้วน การออกกำลังกาย การสูบบุหรี่ เป็นต้น

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองในการใช้เงิน

2.2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

โอลิมเปียและคนอื่นๆ (Olympia and others. 1994: 85-99) ศึกษาการจัดการตนเอง ซึ่งเป็นเทคนิคการควบคุมตนเองลักษณะหนึ่งเพิ่มพฤติกรรมการทำงานบ้านให้เสร็จสมบูรณ์และถูกต้อง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 6 จำนวน 16 คน เป็นชาย 10 คน และหญิง 6 คน ที่มีปัญหาในการทำงานบ้านจากการรายงานของผู้ปกครอง โดยทำการทดลองในวิชาคณิตศาสตร์ แล้วแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 ทีม แต่ละทีมจะร่วมกันประชุมอภิปรายกันและร่วมมือวางแผนเพื่อหาวิธีจะทำการบ้านให้เสร็จสมบูรณ์และถูกต้องเพิ่มมากขึ้น โดยเริ่มจากวิธีการเตือนตนเอง สอนตนเอง ประเมินตนเอง และขั้นสุดท้ายได้รับการเสริมแรงตนเองเมื่อสามารถปฏิบัติได้บรรลุเป้าหมายที่ได้ร่วมกันวางไว้ ผลปรากฏว่า นักเรียนสามารถทำการบ้านได้เสร็จสมบูรณ์และถูกต้องเพิ่มมากขึ้น

เคลล์และเคลลี (Hikahle;& Kelly. 1994 : 275-290) ศึกษาการทำงานบ้านของเด็กในวิชาคณิตศาสตร์เปรียบเทียบระหว่างวิธีการจัดการตนเองโดยนักเรียนกำหนดเป้าหมายด้วยตนเองกับวิธีอบรมของผู้ปกครอง เพื่อควบคุมดูแลพฤติกรรมของเด็กในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 2-4 แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ในกลุ่มทดลองที่ 1 ฝึกให้กำหนดเป้าหมายด้วยตนเอง กลุ่มที่ 2 ฝึกอบรมผู้ปกครองให้คอยดูแลควบคุมการทำงานบ้านของเด็กแล้วลงบันทึกในแบบบันทึกที่ผู้วิจัยมอบให้ ผู้วิจัยตรวจสอบในแต่ละวันที่เด็กทำการบ้าน ส่วนในกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการฝึกใดๆ ใช้เวลา 6 สัปดาห์ ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองที่ 1 ที่กำหนดเป้าหมายด้วยตนเองเด็กสามารถพัฒนาความถูกต้องของการบ้านมากขึ้นกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 ส่วนอัตราการทำการบ้านเสร็จสมบูรณ์เพิ่มขึ้นทั้งในกลุ่มทดลองที่ 1 และ 2 ส่วนกลุ่มควบคุมไม่มีอัตราการเพิ่มในการทำการบ้าน

มิกกี้และวิลเลียม (Mickie;& William. 1997: 121-126) ได้ศึกษาถึงผลการควบคุมตนเองของเด็กสมาธิสั้นที่ต้องใช้ยาร่วมด้วย จำนวน 3 คน พบว่า เด็กกลุ่มนี้มีสมาธิในการตั้งใจเรียนและ การทำงานเพิ่มสูงขึ้น

2.2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

กาญจนา พูนสุข (2542: 45-46) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองการใช้สัญญาเงื่อนไขต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 27 (บ้านชำเม็ง จังหวัดศรีสะเกษ) ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการควบคุมตนเองและการใช้สัญญาเงื่อนไขมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนลดลงไม่แตกต่างกัน

เยาวเรศ สุมล (2542: 46-47) ได้ศึกษาผลการเสริมแรงแบบดีอาร์เอชกับการควบคุมตนเองที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประชานิเวศน์ กรุงเทพมหานคร ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการควบคุมตนเองมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

พิมพ์ภา อัครกะพู่ (2543: 46-47) ได้ศึกษาผลของการฝึกสมาธิแบบอานาปานสติควบคู่กับการควบคุมตนเองที่มีต่อความมีวินัยในการใช้ห้องสมุดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการควบคุมตนเองมีวินัยในการใช้ห้องสมุดเพิ่มขึ้น

อักษรา พันระโคตร (2547: 70-71) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ควบคู่กับการควบคุมตนเองและการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ควบคู่กับการปรับสีนใหม่ที่มีต่อพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศิษย์เก่าวังหลังวัฒนา อำเภอท่าซุง จังหวัดอุบลราชธานี ผลปรากฏว่า นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนลดลงหลังได้รับการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ควบคู่กับการควบคุมตนเองและการปรับสีนใหม่

จารุวรรณ ภัทรจารินกุล (2550: 46-47) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนออทิสติกที่เรียนร่วมในโรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านหาดใหญ่) โดยเทคนิคการควบคุมตนเอง ผลปรากฏว่า นักเรียนออทิสติกที่ได้ใช้เทคนิคการควบคุมตนเองมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง

จากงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการควบคุมตนเองนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนจากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า การควบคุมตนเองในการใช้เงินน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เวลาว่าง

2.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้เวลาว่าง

2.3.1.1 ความหมายของการใช้เวลาว่าง

ธัญญารัตน์ วงษ์สมัย (2542: 33) ได้กล่าวว่า เวลาว่าง หมายถึง เวลาอันเป็นอิสระของบุคคลหลังจากการปฏิบัติกิจกรรมที่จำเป็นและว่างจากการทำงานประจำ

คำรณ มาลาคำ (2546: 11) ได้กล่าวว่า เวลาว่าง หมายถึง เวลาอิสระที่ทุกคนมีอิสระในการที่จะทำกิจกรรมใดๆก็ได้ที่ตนเองชอบเพื่อทำให้ตนมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินผ่อนคลายความตึงเครียดจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ประจำและเป็นการส่งเสริมความต้องการของบุคคล

พัชรา เทียมเพ็ชร (2548: 9) ได้กล่าวว่า เวลาว่าง หมายถึง เวลาอันเป็นอิสระของบุคคลหลังจากปฏิบัติกิจกรรมที่จำเป็นและการทำงานประจำ เป็นช่วงเวลาที่เป็นส่วนตัวหลังจากเสร็จสิ้นจากงานประจำและการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆและการปฏิบัติกิจกรรมตามความพอใจของตนเอง

เพลโต (Plato.1978: 3) ได้ให้ความหมายของเวลาว่าง ไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. เวลาว่าง เป็นเวลาที่เหลืออยู่
2. เวลาว่างเป็นเวลาที่มีอิสระจากกิจกรรมอื่นๆ
3. เวลาว่างเป็นเวลาที่เป็นตัวของตัวเอง หรือความเป็นอิสระจากสภาพจิตใจที่จืดจ๋ออยู่กับการงานหรือสิ่งต่างๆ

จากความหมายของการใช้เวลาว่างข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า เวลาว่าง หมายถึง เวลาที่ทุกคนมีอิสระ เป็นอิสระจากการทำงานประจำหรืองานหลักและการนอนหลับ โดยที่บุคคลแต่ละคนได้นำไปใช้เวลาที่นอกเหนือจากงานประจำหรืองานหลักทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดประโยชน์กับตนเองและสังคมได้อย่างมีความสุข

2.3.1.2 ความสำคัญของการใช้เวลาว่าง

ดวงเดือน พิศาลบุตร (ธัญญารัตน์ วงษ์สมัย.2542: 15-16; อ้างอิงมาจาก ดวงเดือน พิศาลบุตร.2515) ได้กล่าวว่า การใช้เวลาว่างเป็นหรือไม่เป็นนั้นเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะจะช่วยให้นักเรียนพบความสำเร็จหรือความเจริญก้าวหน้าได้มากหรือรวดเร็วต่างกัน และวิธีการใช้เวลาว่างของนักเรียนยังมีผลต่อนักเรียนเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่อีกด้วย กล่าวคือ นักเรียนไม่ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น อยู่เฉยๆ หรือพูดคุยแต่เรื่องไร้สาระเอาแต่เล่นสนุก ไม่ช่วยทำงานบ้าน ไม่คิดทำงาน ใช้เวลาให้หมดไปด้วยการเที่ยวเตร่ แต่นักเรียนที่รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น ช่วยทำงานบ้าน ศึกษาค้นคว้า ทำงานอดิเรก เป็นต้น ก็จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต ดังนั้นครูและผู้ปกครองจึงควรสนับสนุนให้นักเรียนรู้จักแบ่งเวลา ใช้เวลาว่างอย่างเหมาะสม เป็นการปลูกฝังนิสัยที่ดีเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างตั้งแต่เยาว์วัย การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัว เป็นการแสดงออกที่ถูกต้อง ช่วยปลูกฝังให้รู้คุณค่าของเวลา ทำให้มีประสบการณ์ในชีวิตการทำงานต่างๆมากขึ้น ทำให้เกิดความภูมิใจและเชื่อมั่นในตนเอง

ยิ่งขึ้นและอาจช่วยเพิ่มพูนรายได้ให้กับตนเองหรือครอบครัวบ้างตามสมควร การรู้จักใช้เวลาว่างจึงมีส่วนสำคัญที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จในชีวิต

พัชรา เทียมเพ็ชร์ (2548: 13) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการใช้เวลาว่าง คือ การหาวิธีพักผ่อนโดยทำกิจกรรมต่างๆที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม เกิดความอบอุ่นภายในครอบครัว เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากงานประจำ ไม่ควรปล่อยให้เสียไปโดยเปล่าประโยชน์ เพราะเวลาเป็นสิ่งที่มีความยิ่ง ทำให้เกิดพัฒนาการของมวลสรรพสิ่งทั้งหลายในโลก การใช้เวลาว่างอย่างถูกต้องทำให้ช่วยลดปัญหาต่างๆในวัยรุ่นได้

สัมพรณี เสดสุบรรณ (2549: 22) ได้กล่าวว่า การใช้เวลาว่างมีความสำคัญทั้งตนเองและสังคม จะเห็นได้ว่าการใช้เวลาที่เหมาะสมเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งเป็นเยาวชนของชาติ ถ้าเลือกใช้เวลาว่างได้ถูกต้องจะช่วยลดปัญหาทางสังคมได้อีกระดับหนึ่ง

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความสำคัญของการใช้เวลาว่างเป็นการใช้เวลาว่างจากการทำงานหลักและการนอนให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า ไม่ปล่อยให้เสียไปโดยเปล่าประโยชน์โดยไม่ทำกิจกรรมเสริมโดยนั้ง นอน รอเวลาให้หมดไป ดังนั้นเวลาทุกนาทีที่มีความสำคัญมาก ทุกคนทุกวัยควรมีการทำกิจกรรมเสริม ซึ่งกิจกรรมเสริมเป็นกิจกรรมที่ทำให้สุขภาพการและสุขภาพจิตมีความกระฉับกระเฉง แข็งแรง อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เวลาว่าง

2.3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เรย์มอร์ (Raymore.1996: 702) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนรูปแบบของพฤติกรรมการใช้เวลาว่างในช่วงเป็นนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาช่วงวัยรุ่นในมหาวิทยาลัย จนถึงช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงและการคงอยู่ของรูปแบบการใช้เวลาว่างตามช่วงวัยดังกล่าว ได้แก่ เพื่อนสนิท และผู้ปกครอง รูปแบบการใช้เวลาว่างที่ทำการศึกษได้แก่ ระดับของการมีส่วนร่วมในกิจกรรม กิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหวร่างกาย กิจกรรมการบันเทิง กิจกรรมที่บ้าน และกิจกรรมการใช้เวลาว่างที่เสี่ยงอันตราย นักเรียนเมื่ออยู่ในช่วงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลาว่างในเกณฑ์ต่ำ และจะเปลี่ยนแปลงการใช้เวลาว่างในเกณฑ์สูงขึ้นเมื่อเข้าเรียนระดับมหาวิทยาลัย และเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น กล่าวคือการเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลาว่างน้อยลง

แม็คโดเวล (Mcdowell. 1996: 4353) ได้ศึกษา เรื่องความปรารถนาและการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในเวลาว่าง เปรียบเทียบระหว่างเด็กวัยรุ่นปกติกับเด็กวัยรุ่นที่มีความผิดปกติทางสมองเรื้อรัง ผลการวิจัยพบว่า เด็กวัยรุ่นทั้งสองกลุ่มมีความปรารถนาสูงที่จะใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการ ส่วนกิจกรรมที่เด็กทั้งสองกลุ่ม ได้เข้าร่วมในเวลาว่าง ได้แก่ การฟังดนตรี ดูภาพยนตร์ ดูโทรทัศน์ จับกลุ่มสนทนา วាយน้ำ พุดโทรศัพท์ ชมกีฬา ส่วนกิจกรรมที่

เด็กทั้ง 2 กลุ่มเข้าร่วมในเกณฑ์ต่ำ ได้แก่ การจับจ่ายสิ่งของ การกินอาหารนอกบ้าน และการอ่านหนังสือ นอกจากนี้ยังพบปัญหาอุปสรรคที่ทำให้วัยรุ่นไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนั้นธนาคารตามที่ตนปรารถนาได้ ก็คือ ความจำกัดทางด้านเวลาและโอกาส เด็กวัยรุ่นที่มีความผิดปกติทางสมองมีความปรารถนาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนั้นธนาคารอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าเด็กวัยรุ่นปกติ

2.3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ธัญญารัตน์ วงษ์สมัย (2542: 76) ได้ศึกษาเรื่องการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดสระบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดสระบุรี รวม 396 คน เป็นชาย 198 คน เป็นหญิง 198 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดสระบุรี ปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนอยู่ในระดับมากโดยลำดับ คือ ทำการบ้าน ทำรายงาน ทบทวนการบ้านที่เรียนมาแล้ว ส่วนที่อยู่ในระดับน้อยมากที่สุด คือ การออกกำลังกายและเล่นกีฬาและงานอดิเรก เช่น ดูโทรทัศน์ ฟุตบอล ฟังวิทยุและไม่ได้ใช้เวลาว่างในการหารายได้พิเศษแต่อย่างใด

พัชรา เทียมเพชร (2548: 98) ได้ศึกษา เรื่องการศึกษาการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 3 ใช้เวลาว่างอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการออกกำลังกายและเล่นกีฬาเพื่อนันทนาการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการทำงานอดิเรกและการส่งเสริมการเรียนอยู่ในระดับมาก

สัมพันธ์ สดุดิพร (2549: 103) ได้ศึกษา เรื่องการใช้เวลาว่างที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนเทพศิลา เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีรายได้ต่างกัน มีการใช้เวลาว่างที่เหมาะสมแตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบรายได้ของนักเรียนเป็นรายคู่ พบว่านักเรียนที่มีรายได้สูงและรายได้ต่ำ มีการใช้เวลาว่างที่เหมาะสมแตกต่างกัน

อรธณอลันท์ เพชรทองคำ (2551: 73-74) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เวลาว่างของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เวลาว่างของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ การเลียนแบบเพื่อนในการใช้เวลาว่าง ความคาดหวังของผู้ปกครอง รายได้ของนักเรียน และการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง

จากงานวิจัยต่างประเทศและในประเทศดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การใช้เวลาว่างของเด็กนั้นขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่เด็กเลือกมากกว่าการใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมและการช่วยทำให้การใช้เวลาว่างที่มีอยู่เกิดประโยชน์ได้ สามารถทำได้โดยบิดา มารดา ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ต้องปลูกฝังการใช้เวลาว่างให้เหมาะสม ควรเน้นให้เด็กและเยาวชน รู้จักใช้เวลาว่างไปในทาง

สร้างสรรค์และให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า การใช้เวลาว่างน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

2.4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

สิปปนนท์ เกตุทัต (สุกัญญา แยมยิม. 2541: 27; อ้างอิงจาก สิปปนนท์ เกตุทัต. 2533)

กล่าวว่า การพัฒนาความเจริญก้าวหน้าเชิงวัตถุก่อให้เกิดผลกระทบตามมามากมาย ไม่ว่าจะทางด้านวัตถุหรือจิตใจ โดยเฉพาะพัฒนาการความรู้สึกรักนึกคิดของเด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีต่อสังคมปัจจุบัน ซึ่งเสนอเป็นภาพลักษณ์ได้ 3 กลุ่ม คือ เด็กที่มีครอบครัวฐานะปานกลางขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีโอกาสในสังคมและได้เปรียบกว่าเด็กกลุ่มอื่น เด็กย่อมมีแรงจูงใจและโอกาสทางการศึกษามากกว่ากลุ่มอื่น แต่หากอยู่ในครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจดีมากความต้องการเชิงวัตถุได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอหรืออาจมากเกินไปเกินความต้องการ แต่ขาดความอบอุ่นทางจิตใจ พ่อแม่ไม่มีเวลาเอาใจใส่การศึกษาทางจิตวิทยา กล่าวว่า เด็กเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะดิ้นรนให้ได้รับการเอาใจใส่เชิงลบเมื่อเขาทำผิด ส่วนเด็กที่มาจากครอบครัวเศรษฐกิจใหม่ เป็นเด็กที่เคยยากจน ด้อยโอกาสในสังคม แต่พ่อแม่ร่ำรวยขึ้นเนื่องจากที่ดินอยู่ในเขตความเจริญทางเศรษฐกิจ เมื่อขายที่ดินก็มักจะอพยพมาใช้ชีวิตอยู่ในเขตชุมชน ใช้เงินแสวงหาความสุขทางวัตถุ มีแนวโน้มที่จะพุ่งเพ้อจับจ่ายอย่างไม่รู้คุณค่า และเด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจน ห่างไกลความเจริญ เด็กที่ด้อยทางสมอง และร่างกาย เป็นกลุ่มที่ด้อยโอกาสที่สุดในสังคม เพราะเกิดในครอบครัวที่เป็นชานาชาวไร่ ที่มีการศึกษาต่ำ ดำรงชีวิตแบบดั้งเดิมหรือเกิดในสลัมโดยพ่อแม่ไม่ได้ตั้งใจ เด็กมักมีสภาพร่างกายและสมองบกพร่อง ขาดโอกาสทางการศึกษาและสังคม เพราะการมีปัญหาทางเศรษฐกิจทำให้ครอบครัวไม่สามารถส่งเสียดำเนินการเรียนได้ เด็กต้องลาออกจากโรงเรียนกลางคัน ช่วยพ่อแม่ทำงานหารายได้ เด็กกลุ่มนี้จึงเป็นบุคคลที่น้อยเนื้อต่ำใจได้ง่าย หากไม่ได้รับความช่วยเหลือให้ถูกทาง อาจเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ขาดการมีส่วนร่วมในสังคม

จรรยา สุวรรณทัต (2542: 48-52) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว ได้คือ สถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ของครอบครัว กล่าวคือ ครอบครัวใดมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจไม่ขัดสน ย่อมนำมาซึ่งความสงบสุขของครอบครัว เกิดความกลมเกลียวสมัครสมานกัน

นุชนาฏ วรยศศรี (2544: 23) ได้ให้ความหมายว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง ระดับฐานะของผู้ปกครองของนักเรียน อันได้แก่ รายได้ของบิดา รายได้ของมารดา ของแต่ละครอบครัว เป็นปัจจัยด้านสังคมประการหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะเมื่อฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน ย่อมส่งผลถึงค่าใช้จ่ายในการเรียน การอบรมเลี้ยงดูต่างกันย่อมส่งผลกระทบต่อการเรียนด้วย

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองส่งผลต่อความสัมพันธ์อันดีในครอบครัว ครอบครัวใดมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจไม่ขัดสน รู้จักการวางแผนด้านการเงิน ย่อมนำมาซึ่งความสงบสุขของครอบครัว

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

2.4.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เรดริค (ชมนุช บุญสิทธิ์.2541: 45; อ้างอิงจาก Redlich.1978) ได้ศึกษาคนไข้ที่มาอยู่ในโรงพยาบาลจิตเวช พบว่า มีคนไข้มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ 78 เปอร์เซ็นต์

สปริงเกอร์ (ชมนุช บุญสิทธิ์.2541: 45 อ้างอิงจาก Springe.1958) พบว่า ความมั่นคงทางอารมณ์ของเด็กมีความสัมพันธ์อย่างมากกับฐานะ ความเป็นอยู่ของครอบครัว กล่าวคือ เด็กที่มาจากบ้านที่ยากจนมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำจะเป็นคนที่ปรับตัวไม่ดี และมีอารมณ์ไม่มั่นคง มีปริมาณมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับปานกลาง

อีลิคโป (Arikpo.1986: 2702-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่าง ภูมิลาเนา การบริการ การใช้จ่ายเงิน และสภาพการเรียนของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการใช้จ่ายเงินของนักศึกษาไม่แน่นอน แต่แหล่งการใช้จ่ายเงินที่สำคัญที่สนับสนุนการเรียน ก็คือ เงินจากครอบครัว เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ เงินทุนส่วนตัวและการทำงานเสริม

2.4.2.2 งานวิจัยในประเทศ

นรินทร์ คุณาจิตพิมล(2540: 30-31) ศึกษาเรื่องค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของผู้เข้ารับการศึกษาในโครงการพิเศษ คณะวิศวกรรมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ศึกษากลุ่มประชากรที่เป็นนักศึกษาโครงการพิเศษ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งกำลังอยู่ในปีการศึกษา 2535 ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้ารับการศึกษาส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดี คือบิดามารดามีการศึกษาระดับตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ประกอบอาชีพในด้านธุรกิจการค้า อาชีพด้านวิชาการ อาชีพงานสำนักงาน โดยมีตำแหน่งอยู่ในระดับผู้บริหาร ราชการ โดยส่วนใหญ่มีแหล่งเงินทุนจากครอบครัว คือบิดามารดา ญาติพี่น้อง

จรัมพร สุวรรณวิณะ (2542: 57) ได้สำรวจปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนธรรมศาสตร์ คลองหลวงวิทยาคม ปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (สุวีรี ปิ่นเจริญ.2549: 39; อ้างอิงจาก ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ .2531: 160) ได้ศึกษาค่านิยมในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 1500 คน ผลการศึกษา พบว่า

นักเรียนที่มีบิดามารดาที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการทำงานด้านความอิสระ และด้านผลตอบแทนทางเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยต่างประเทศและในประเทศดังกล่าวสรุปได้ว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองที่ดีจะทำให้เด็กไม่มีปัญหาทางการเรียนและการเงินมากนัก ส่วนเด็กที่มาจากบ้านที่ยากจนมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำจะเป็นคนที่ปรับตัวไม่ดี และมีอารมณ์ไม่มั่นคง ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน

2.5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน

เมอร์เรย์และเซนเทอร์ (Murray;& Zentner. 1985: 518) ให้ความเห็นว่า ครอบครัวเป็นระบบสังคม ซึ่งเป็นกลุ่มปฐมของสังคมประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป อาศัยร่วมกันโดยความสัมพันธ์ที่อาจเกิดจากการสืบสายโลหิต การแต่งงานหรือการรับเลี้ยงดูหรือเป็นผู้ที่อยู่อาศัยร่วมกันโดยมีสัญญาผูกมัดในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง อย่างไรก็ตามหน้าที่ของครอบครัวและแรงสนับสนุนของครอบครัวยังคงมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

นิเทศ เจริญภักษุรณ (2543: 32) กล่าวว่า ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นของชีวิตเด็กโดยมีพ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นตัวจักรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อตัวเด็กอย่างยิ่ง ทั้งในด้านบุคลิกภาพทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนความประพฤติ และรวมไปถึงความสำเร็จในชีวิตของเด็กก็ว่าได้ ถ้าจะพิจารณาถึงความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนซึ่งพ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ไม่น้อย โดยเฉพาะพ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีความมุ่งหวังต่อการประสบความสำเร็จของบุตรหลานของตน เขาย่อมต้องการให้เด็กได้รับการศึกษาในระดับสูงสุดเท่าที่จะทำได้ และประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี พ่อแม่ผู้ปกครองที่เข้าใจจะให้ความสนใจในการศึกษาของเด็ก ให้คำแนะนำในการเรียนแก่เด็กเป็นอย่างดี และให้การสนับสนุนในการทำกิจกรรมต่างๆ สิ่งเหล่านี้จะเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กสามารถทำการศึกษเล่าเรียนจนประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี ด้านนักเรียนที่มาจากต่างจังหวัด ต้องจากครอบครัวซึ่งมีพ่อแม่ผู้ปกครอง ย่อมต้องการการสนับสนุนด้านการเรียนด้วยดี ทั้งทางด้านทุนทรัพย์ กำลังใจด้านการเรียน และให้ความร่วมมือด้านการเรียน จะทำให้ประสบผลสำเร็จในการเรียนได้ แต่ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนที่จริงจัง ย่อมมีผลในทางตรงกันข้าม คือไม่ประสบผลสำเร็จในด้านการเรียนได้

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้ปกครองมีบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุนด้านการเงินของนักเรียน โดยการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อม ให้กำลังใจ และให้คำปรึกษาในด้านการเรียนและการเงินแก่นักเรียน

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน

2.5.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เมเยอร์ริแบงค์ (Majoribank. 1972: 103-109) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง สภาพแวดล้อม และฐานะทางสังคม กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอายุ 11 ขวบ จำนวน 185 คน ผลการศึกษาพบว่า การเอาใจใส่ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.5.2.2 งานวิจัยในประเทศ

พัชรี วรจรัสรังสี (2542: 91-97) ได้ทำการศึกษาวิจัย เพื่อการนำเสนอแนวทางสำหรับผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นด้วยมากกับแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การสนับสนุนด้านการเงินของผู้ปกครองหมายถึง การที่ผู้ปกครองติดตาม ดูแล เป็นกำลังใจ และเอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียน จัดหาอุปกรณ์การเรียน และหนังสือที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อให้ความรู้เพิ่มเติมในการเรียนและในการทำกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนจนถึงการจัดสภาพแวดล้อมในบ้านให้น่าอยู่ ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า การสนับสนุนด้านการเงินของผู้ปกครองน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน

2.6.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน

2.6.1.1 ความหมายและแนวคิดของพฤติกรรมเลียนแบบ

การเลียนแบบ (Copycat) มาจากการผสมคำ 2 คำ คือ เลียน หมายถึง เอาอย่าง ทำหรือพยายามทำให้เหมือนหรือคล้ายคลึงกับแบบอย่าง

แบบ หมายถึง สิ่งที่กำหนดให้ถือเป็นหลักหรือเป็นแนวดำเนินตาม เช่น ลอกแบบ เลียนแบบ

ดังนั้น เมื่อนำ 2 คำมารวมกันจึงมีความหมายว่า การทำ หรือพยายามทำให้เหมือนกับแบบที่ยึดถือเป็นหลักในการดำเนินการ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 68) ได้ให้คำจำกัดความของพฤติกรรมว่า หมายถึง การกระทำหรืออาการแสดงออก ทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึกเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า

ซึ่งสามารถสังเกตได้ ด้วยประสาทสัมผัสโดยตรง หรือโดยอ้อม ทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว ได้แก่ การนั่ง การเดิน การนอน อารมณ์โกรธ เกลียด รักและฝัน เป็นต้นโดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. พฤติกรรมภายใน เป็นพฤติกรรมที่บุคคลมีอยู่ภายในจิตใจของตนเอง ยกยาคที่ผู้อื่นจะรู้ได้ ถ้าผู้แสดงพฤติกรรมไม่บอกหรือแสดงออกมาให้ปรากฏ เช่น การคิด การเข้าใจ การตัดสินใจ เป็นต้น

2. พฤติกรรมภายนอก เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาแล้ว ผู้อื่นสามารถสังเกตได้เช่น การเดิน ยืน พุด ทำงาน เป็นต้น นอกจากนั้น พฤติกรรมภายนอกบางอย่างจำเป็นต้องใช้เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการช่วยบันทึกพฤติกรรม เช่น เครื่องมือวัดคลื่นสมอง เป็นต้น

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2544: 28) กล่าวว่า การเลียนแบบ เป็นการนำเอาแบบอย่างของบุคคลอื่นมาเป็นของตน เพื่อที่ตนเองจะได้เป็นที่ยอมรับของสังคม การเลียนแบบจะช่วยให้เกิดความอบอุ่นใจและมีความมั่นใจมากขึ้น เช่น บุคคลที่ชอบแต่งตัว ไว้ทรงผมตามอย่างดารารายานตร์ เป็นต้น

สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2545: 153-154) กล่าวว่า พฤติกรรมตามแนวคิดทฤษฎีพุทธิปัญญานิยมเชื่อว่า กระบวนการคิดมีส่วนให้เกิดพฤติกรรมที่มีเป้าหมายสิ่งเร้า นอกจากนี้ความรู้สึก ความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมของงบุคคลต่างก็มีความสัมพันธ์กัน

จากที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า พฤติกรรมเลียนแบบหมายถึง การกระทำที่พยายามทำให้เหมือนบุคคลอื่น เพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคม สามารถมองเห็นได้หรือสังเกตได้ เช่น การเดิน การนั่ง การพุด การแต่งตัว การเล่น เป็นต้น เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มหรือบุคคลในสังคม

2.6.1.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเลียนแบบ

2.6.1.2.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของอิริคสัน

มีนักทฤษฎีหลายท่าน กล่าวถึงทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมไว้ดังนี้

อิริคสัน (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2531: 54-55) กล่าวว่า บุคลิกภาพมนุษย์จะพัฒนาได้ดีหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์แต่ละช่วงอายุ ถ้าเด็กได้รับการตอบสนองอย่างเต็มที่ จะมีบุคลิกภาพดี พร้อมทั้งพัฒนาขั้นต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาการทางสังคมด้านความต้องการของวัยรุ่นมีดังนี้

1. ด้านความไว้วางใจ (Trust & Mistrust) เริ่มตั้งแต่วัยทารก ถ้าเด็กวัยทารกได้รับความรักความเอาใจใส่ การสัมผัสอ่อนโยน และความสัมพันธ์ใกล้ชิดขณะให้อาหารมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อความไว้วางใจในบุคคลและสภาพแวดล้อม ความรู้สึกนี้จะฝังแน่นและมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพในขั้นต่อไป

2. ขั้นทำอะไรด้วยตนเอง หรือความไม่แน่ใจสงสัย (Autonomy & Shame and Doubt)เกิดขึ้นในระยะปฐมวัยตอนต้น เด็กๆจะชอบสิ่งต่างๆรอบตัวเอง เรียนรู้ว่าสิ่งใดตนทำ

ได้หรือทำไม่ได้เริ่มควบคุมพัฒนาการตนเอง (Self -Control) และความภาคภูมิใจในตนเอง (Self -Esteem) ซึ่งอาจนำไปสู่ความต้องการกระทำสิ่งต่างๆโดยอิสระ เด็กที่ถูกควบคุม บังคับมากเกินไป และเกิดความสงสัยไม่แน่ใจในความสามารถของตนเอง มีความอายที่คิดหรือทำสิ่งต่างๆ ความรู้สึกเหล่านี้สืบเนื่องจากการพัฒนาการขั้นความไว้วางใจ

3. การริเริ่มความละอายใจ (Initiative & Guilt) เกิดขึ้นในช่วงปฐมวัยตอนปลายเด็กที่มีพื้นฐานที่ดีมาแต่ต้น คือความไว้วางใจ และทำอะไรด้วยตนเอง จะกล้าริเริ่มทำอะไรใหม่ สามารถทำอะไรหรือไปไหนตามความอยากรู้อยากเห็นของตน แสวงหาสิ่งใหม่อยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นรูปของการกระทำหรือความคิดฝัน ในทางตรงกันข้ามเด็กที่ถูกห้ามปรามและควบคุมอย่างเข้มงวด จะไม่กล้าริเริ่มสิ่งใดและรู้สึกละอายใจ รู้สึกเหมือนตัวเองเป็นฝ่ายเผชิญอยู่ตลอดเวลาการห้ามปรามเด็กอยู่เสมอจะบั่นทอนการริเริ่มของเด็กอย่างมากมาย(Gage and Berliner. 1973: 123)

4.ระยะต้นของวัยรุ่น (Industry & Inferiority) ลักษณะในช่วงนี้จะมีความขยันหมั่นเพียรกับความรู้สึกลอยในความสามารถของตน เป็นช่วงที่เด็กอยากรู้อยากเห็นในสิ่งต่างๆ เด็กจะเกิดความตั้งใจที่จะมานะ หัดเขียน หัดเล่น และทำกิจกรรมต่างๆ เช่นร้องเพลง เล่นกีฬา เล่นดนตรี งานบ้านถ้าเด็กเกิดทักษะมากเกินไปอาจเกิดความหลงตัวเอง และถ้าไม่มีทักษะอาจทำให้เกิดปมด้อย

5.ระยะเป็นวัยรุ่น (Identity & Identity Diffussion) เริ่มมีการทำความเข้าใจตนเอง กับความสับสนไม่เข้าใจตนเอง ตัวเองต้องการอะไร ซึ่งเกิดความขัดแย้งวิตกกังวลมากกว่าช่วงอื่น เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างความเด็กกับความเป็นผู้ใหญ่ ถ้าเด็กไม่สามารถแก้วิกฤติให้ลุล่วงพอสมควรพอเติบโตใหญ่จะมีความสับสนไม่มั่นคง

6. ระยะเริ่มเป็นผู้ใหญ่ (Intimacy and Solidarity & Isolation) เป็นวัยที่แสวงหาความรักคู่ครอง มิตรภาพ ต้องการเสียสละ ถ้าสร้างความสนิทสนมจริงจังกับผู้อื่นไม่ได้ จะมีความรู้สึกอ้างว้างเดียวดาย จะไม่สามารถปรับตัวเพื่อให้เข้ากับผู้อื่นได้

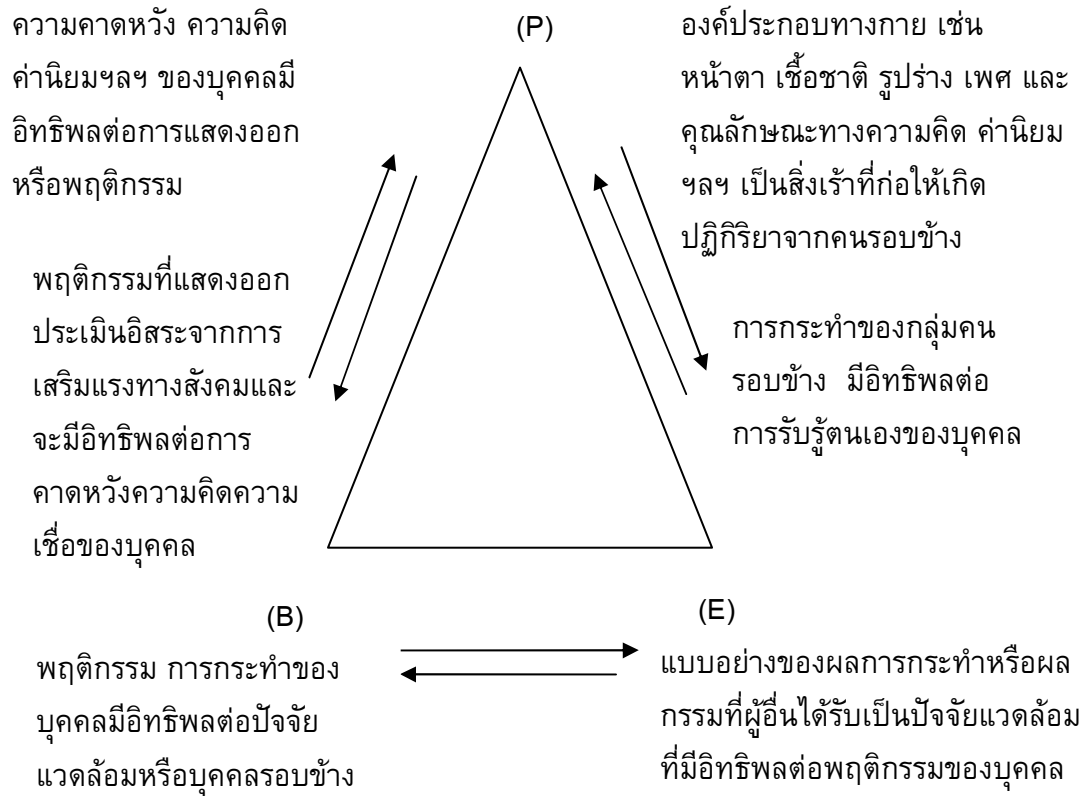
ตามทฤษฎีของอีริคสัน (Erikson Theory) เด็กจะมีพัฒนาการทางสังคมที่ดีขึ้นขึ้นอยู่กับการตอบสนองความต้องการด้านการอบรมเลี้ยงดูด้วยความรัก ความเอาใจใส่ และการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมตามลำดับขั้นพัฒนาในแต่ละช่วงอายุ

2.6.1.2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ แบนดูรา

แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา เชื่อว่า การเรียนรู้จะเกี่ยวกับปัจจัยหลัก 3 ประการ (ประสาท อิศรปริดา. 2541: 281) คือ

- 1.องค์ประกอบส่วนบุคคล ประกอบด้วยความคิด ความคาดหวัง ความเชื่อ (Personal Factor หรือ P)
- 2.องค์ประกอบสิ่งแวดล้อม (Environment Influence หรือ E)
- 3.พฤติกรรม (Behavior หรือ B)

ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 มีความสัมพันธ์กันแบบ 2 ทาง คือ ต่างก็มีอิทธิพลซึ่งกันและกัน (Reciprocal Determinism ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (P) พฤติกรรม (B) และสิ่งแวดล้อม (E) ซึ่งเป็นปัจจัย กำหนดซึ่งกันและกัน

2.6.1.2.3 วิธีการเรียนรู้ของมนุษย์

แบนดูรา (ประสาท อิศรปริดา. 2541: 287–288; อ้างอิงจาก Bandura. 1977)

ได้กล่าวถึง การเรียนรู้ของพฤติกรรมมนุษย์ ไว้ 2 วิธีคือ

1. การเรียนรู้จากผลกรรม (Learning by Response Consequences) เป็น วิธีการเรียนรู้ที่ถือเป็นการเรียนรู้เบื้องต้นที่สุด และเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ทั้งผลกรรม ทางบวก และผลกรรมทางลบ ซึ่งได้แก่ผลการเรียนรู้จากผลของการกระทำ ทฤษฎีการเรียนรู้ทาง สังคมถือว่ามนุษย์มีความสามารถทางสมอง ในการที่จะใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ที่ผ่านมา มนุษย์มีความสามารถในการที่จะรับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผลของการกระทำ กระบวนการเรียนรู้จากผลกรรม ผลกรรมจะทำหน้าที่ 3 ประการ คือ

1.1 ทำหน้าที่ให้ข้อมูล (Informative Function) การเรียนรู้ของมนุษย์ไม่ เพียงแต่จะเรียนรู้เพื่อการตอบสนองเท่านั้น แต่มนุษย์ยังสังเกตผลของการกระทำนั้นด้วย โดยการ

สังเกตความแตกต่างของผลที่ได้รับจากการกระทำของเขาว่าการกระทำในสภาพการณ์ใด ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างไร ข้อมูลด้านนี้จะเป็นแนวทางหนึ่ง ในการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ในอนาคต

1.2 ทำหน้าที่จูงใจ (Motivational Function) กระบวนการเรียนรู้ผลกระทบ ทำหน้าที่จูงใจ หมายถึง การคาดหวังผลกระทบของบุคคล กล่าวคือผลกระทบใดที่พึงปรารถนา ย่อมจูงใจให้เกิดการกระทำมาก ผลกระทบใดไม่เป็นที่พึงปรารถนา ย่อมจูงใจให้เกิดการกระทำน้อยลง และมนุษย์ก็พยายามหลีกเลี่ยงการกระทำนั้น

1.3 ทำหน้าที่เสริมแรง (Reinforcing Function) การกระทำใดก็ตามถ้าได้รับการเสริมแรง การกระทำนั้นย่อมมีแนวโน้มเกิดขึ้นอีก แต่สิ่งสำคัญก็คือ เงื่อนไขการเสริมแรง (Reinforcing Contingency) ซึ่งบุคคลจะเรียนรู้ได้จากข้อมูลเดิม และการจูงใจ ตลอดจนหาข้อสรุปได้ถูกต้อง การเสริมแรงจะไม่มีอิทธิพลเลยถ้าไม่รู้ว่าเงื่อนไขการเสริมแรงมีไว้ว่าอย่างไร การเสริมแรงในที่นี้ จะเน้นถึงการกระทำให้พฤติกรรมนั้น คงอยู่มากกว่าการสร้างพฤติกรรมใหม่

2. การเรียนรู้จากการเลียนแบบ (Learning Thru Modeling) แบนดูรา กล่าวว่า การเรียนรู้จากผลกระทบมีข้อจำกัดอยู่มาก ทั้งนี้เพราะสิ่งที่จะเรียนรู้มีมากกว่าที่เวลาและโอกาสจะอำนวยดังนั้นการเรียนรู้จากการเลียนแบบจึงเป็นอีกวิธีหนึ่ง ที่ทำให้มนุษย์เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางขึ้น พฤติกรรมหลายอย่างของมนุษย์เกิดขึ้นมาโดยที่ มนุษย์ไม่เคยมีประสบการณ์ตรงเลย แต่มนุษย์เห็นตัวแบบหรือผู้อื่นกระทำ เช่นคนส่วนมากงดเว้นจากการเสพเฮโลอื่น ทั้งๆที่ไม่เคยประสบกับผลกระทบที่ได้รับจากการเสพเฮโลอื่น ทั้งนี้เพราะคนเหล่านี้เรียนรู้ว่า การเสพเฮโลอื่นจะได้ผลกระทบทางลบ คือ ทำลายสุขภาพและถึงตายในที่สุด การเรียนรู้จากตัวแบบเป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยบุคคลสังเกตพฤติกรรมของบุคคลอื่นแล้วคิดว่า จะสร้างพฤติกรรมใหม่ได้อย่างไรนั้น มี 4 กระบวนการ (Bandura.1969: 126-142)

1. กระบวนการให้ความสนใจ (Attention Processes) เป็นกระบวนการเลือกและรับรู้ลักษณะพฤติกรรมที่สำคัญของตัวแบบ พฤติกรรมที่ต่างกันของตัวแบบ จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้สังเกต ว่าพฤติกรรมใดที่ควรสังเกต จดจำไว้ พฤติกรรมใดไม่ควรเอาใจใส่ ปัจจุบันการเรียนรู้ผ่านตัวแบบทำได้ง่าย เนื่องจากมีสื่อช่วย เช่น โทรทัศน์ อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้โดยการสังเกต จะทำได้ดีเพียงใด ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ความสามารถของผู้สังเกต ในการประมวลข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์การสังเกต ความสามารถของการแปลงการรับรู้จากประสบการณ์ผ่านมา สู่สถานการณ์ใหม่

2. กระบวนการจำ (Retention Processes) การสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบ จะไม่มีอิทธิพลต่อคนเรา ถ้าไม่มีการจำเกิดขึ้น กระบวนการนี้เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ โดยการสังเกต โดยการจำพฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออก แล้วแปลงอยู่ในรูปของสัญลักษณ์ 2 ลักษณะ คือ จินตนาการ (Imaginal) และภาษา (Verbal) ซึ่งจะช่วยให้จำพฤติกรรมได้ เมื่อเราได้เห็นพฤติกรรมของตัวแบบที่ตนสนใจ การรับรู้จะเกิดขึ้น และเมื่อพฤติกรรมดังกล่าวถูกแปลงให้อยู่ในรูปของภาษา เมื่อผู้สังเกตได้มีโอกาสแสดงพฤติกรรมในสถานการณ์อื่น จึงสามารถสนองตอบได้คล้ายคลึงกับตัวแบบมาก การแสดงออกของผู้สังเกตไม่จำเป็นต้องแสดงออกตามตัวแบบทันที

3. กระบวนการแสดงออกทางพฤติกรรม (Motor Reproduction Processes) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตเปลี่ยนสัญลักษณ์ให้อยู่ในรูปของพฤติกรรมที่เหมาะสมเป็นการยากที่สัญลักษณ์จะแปลงออกมาเป็นการกระทำได้อย่างถูกต้อง โดยไม่มีข้อผิดพลาดเลย ในครั้งแรกๆ แต่การแสดงพฤติกรรมครั้งต่อไปจะทำได้ถูกต้องมากขึ้น การเลียนแบบพฤติกรรมบางอย่างที่ซับซ้อน บางครั้งไม่สามารถใช้วิธีสังเกตหรือลองผิดลองถูกได้เพียงอย่างเดียว ดังนั้นถ้ามีการให้ข้อมูล บ้อนกลับก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

4. กระบวนการจูงใจ (Motivational Processes) คนเราจะแสดงพฤติกรรมหรือเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบก็ต่อเมื่อผลของพฤติกรรมนั้นก่อให้เกิดผลดีมากกว่าผลเสีย จะแสดงพฤติกรรมที่ทำให้เกิดความพึงพอใจและปฏิเสธสิ่งที่ไม่ได้รับการยอมรับ มีบางกรณีที่ผู้สังเกต ประสบความล้มเหลวในการเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากไม่ได้สังเกต พฤติกรรมที่ตรงกับสิ่งที่ต้องการ ไม่สามารถแปลงพฤติกรรมให้อยู่ในระบบความจำได้ ไม่สามารถ เก็บรักษาสิ่งที่เรียนไว้ได้ ขาดประสบการณ์หรือร่างกายไม่สมบูรณ์

2.6.1.2.4 อิทธิพลของตัวแบบ

อิทธิพลหรือหน้าที่ของตัวแบบมีหลายลักษณะ ซึ่งแต่ละลักษณะเกิดจากปัจจัย ที่แตกต่างกันประกอบด้วย

1. ผู้สังเกตจะแสดงพฤติกรรมใหม่ที่ยังไม่เคยเรียนรู้พฤติกรรมนั้นๆ มาก่อน โดยตัวแบบสาธิตให้เห็น แล้วผู้สังเกตเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบ
2. การสังเกตพฤติกรรมและผลที่ตามมา ในทางบวกของตัวแบบ จะเป็นการเพิ่มพฤติกรรมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น
3. การยับยั้งการเกิดพฤติกรรมเก่า เมื่อผู้สังเกตมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ตัวแบบจะช่วยให้การแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของตัวแบบลดลง
4. พฤติกรรมของตัวแบบ ช่วยให้ผู้สังเกตแสดงพฤติกรรม ช่วยให้ผู้สังเกต พฤติกรรมที่มีแนวโน้มจะแสดงออก ให้แสดงออกได้ง่ายขึ้น

สวานา พรพัทธกุล (2535: 2-7) กล่าวว่า บุคคลที่เด็กจะเลียนแบบนั้นจะ เริ่มต้นจากบุคคลที่เด็กใกล้ชิดที่สุดแล้วค่อยๆ ห่างออกไปจากตัวเด็กตามพัฒนาการทางสังคมของเขา ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

1. เลียนแบบจากพ่อแม่และครู ในช่วงที่เด็กเริ่มเลียนแบบได้นั้น เด็กจะเลียนแบบบุคคลที่ใกล้ชิดที่สุด คือ พ่อ แม่ ซึ่งมีความหมายถึงผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องดูแลเด็กแทนพ่อแม่ด้วย เมื่อเด็กเติบโตขึ้นไปโรงเรียนใช้เวลาครึ่งหนึ่งของชีวิตในแต่ละวันอยู่กับครู ดังนั้น ความสำคัญของครูในการเป็นตัวแบบจึงพอๆกับพ่อแม่ ผู้ปกครองและครู จึงควรเป็นตัวแบบที่ดีแต่ ต้องไม่แสวงแสดงบทบาทของตัวแบบให้แก่เด็ก
2. เลียนแบบจากตัวแบบที่เด็กชอบ จะต้องเป็นแบบที่ก่อให้เกิด ความพอใจแก่เด็ก อาจเป็นเพื่อนและบุคคลอื่นๆที่แวดล้อมเขาอยู่

3. เลียนแบบจากตัวแบบที่ตรงกับความสนใจ การเลียนแบบจะเกิดขึ้นเมื่อตัวแบบนั้นตรงตามความสนใจ เด็กหญิงจะเลียนแบบแตกต่างไปจากเด็กชาย เนื่องจากความสนใจแตกต่างกัน แม้ว่าเด็กหญิงหรือเด็กชายด้วยกันความสนใจก็จะแตกต่างกันไปอีก เช่น เด็กหญิงบางคนสนใจเลียนแบบการทำงานในบ้านของพ่อ แม่ แต่บางคนอาจจะสนใจศิลปะการแสดงต่างๆ ที่ตนได้พบในรายการโทรทัศน์ และพยายามเลียนแบบนั้นก็ได้

4. เลียนแบบจากผู้กล้าหาญ ไม่ว่าจะเด็กหญิงหรือเด็กชาย ย่อมจะมีผู้กล้าหาญที่ตนยกย่องและพอใจจะเลียนแบบตามผู้กล้าหาญของตน ตัวแบบอาจมาจากเรื่องจริงหรือไม่จริงก็ได้ ตัวแบบของเด็กมัก ได้แก่ บุคคลที่อายุมากกว่า

5. เลียนแบบจากตัวละคร ซึ่งเป็นตัวละครในนิยาย ในภาพยนตร์โทรทัศน์ เป็นต้น

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเลียนแบบเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยอาศัยการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบ รวมถึงการสังเกตการตอบสนองและปฏิกิริยาต่างๆ ของตัวแบบ ผลจากการสังเกตจะทำให้ผู้สังเกตสามารถเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบหรือแสดงพฤติกรรมใหม่ได้

2.6.1.3 ความหมายของการเลียนแบบเพื่อน

นักวิชาการได้อธิบายถึงความหมายของการเลียนแบบเพื่อน และอิทธิพลของเพื่อนวัยรุ่น ดังนี้

เฮอร์ลอค (Hurlock. 1978: 441) กล่าวว่า เพื่อนมีอิทธิพลต่อเด็ก โดยเด็กจะยอมรับเอาค่านิยม และความสนใจของกลุ่มเพื่อนมาเป็นของตนเอง

วิจิตร อาวะกุล (2537: 65 – 69) กล่าวว่า วิธีปฏิบัติให้เพื่อนรักใคร่เห็นอกเห็นใจ ควรปฏิบัติดังนี้

1. เปิดจากทักทายติดต่อกัน
2. มีความจริงใจต่อเพื่อน
3. หลีกเลี่ยงการนินทาเพื่อน
4. อย่าขัดทอดความผิดให้เพื่อน
5. ยกย่องชมเชยเพื่อนในสิ่งที่สมควร
6. ให้ความร่วมมือในกิจการของเพื่อนด้วยความเต็มใจเสมอ
7. ให้เพื่อนได้ทราบในเรื่องที่เขารับผิดชอบ หรือเกี่ยวข้อง
8. ฟังความเห็นของเพื่อน ๆ บ้าง
9. หลีกเลี่ยงการทำตัวเหนือเพื่อน
10. ทำตนให้เสมอต้นเสมอปลาย
11. ให้ความเห็นอกเห็นใจช่วยเหลือเพื่อนในยามทุกข์ร้อน

2.6.1.4 แนวคิดเกี่ยวกับการเลียนแบบเพื่อน

สุชา จันทน์เอม (2542: 153 – 154) กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนไว้ว่า วัยรุ่นพยายามที่จะหาเพื่อนที่อยู่ในรุ่นราวคราวเดียวกัน มีรสนิยมเหมือนกัน เพื่อจะได้เอาไว้อวดหาสมาคม พูดคุยสังสรรค์กัน กลุ่มของเด็กวัยรุ่นมีอิทธิพลอย่างมากต่อความประพฤติ การแต่งกาย กิริยาท่าทางมีการพยายามเลียนแบบกัน เพื่อให้เกิดสัญลักษณ์กลุ่มขึ้น แม้ว่าการกระทำบางอย่างนั้น จะทำไปเพื่อความโก้เก๋และเพื่อให้เกิดเป็นจุดสนใจขึ้น แม้จะขัดต่อสายตาของผู้ใหญ่ก็ตาม

จากเอกสารดังกล่าวแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า การเลียนแบบเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนประพฤติปฏิบัติตามอย่างเพื่อน เพื่อให้เกิดการยอมรับนับถือจากเพื่อน เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน สามารถที่จะเรียนรู้บทบาทของตนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน ทั้งในเรื่องของการใช้เงินอย่างรู้คุณค่าของเงิน การรู้จักใช้เงินได้อย่างเหมาะสมกับเงินที่ตนเองได้รับ เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุดทั้งต่อตนเอง และครอบครัว ได้แก่ เพื่อนซี้ของที่มีประโยชน์ ไม่ซี้ของตามผู้อื่นหรือตามอย่างในสื่อโฆษณา รู้จักจัดสรรเงินส่วนหนึ่งในการอดออม และใช้ชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน

2.6.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เด เฟลอร์ (วันชาติ ศิลาน้อย. 2528: 13; อ้างอิงจาก De Fleur. 1975: 208 – 212) ได้ทำการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ภายในกลุ่มเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างในการรับรู้และความสัมพันธ์ภายในสังคม เนื่องจากสมาชิกของกลุ่มเด็กจะเรียนรู้ข่าวและความรู้ส่วนใหญ่หรือทั้งหมดจากสื่อที่กลุ่มรับมา

บราวน์ (หทัยขวัญ สหชัยยันต์. 2548: 55; อ้างอิงจาก Brown. 1982: 121-133) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากความกดดันของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนวัยรุ่นหญิงได้รับความกดดันจากกลุ่มเพื่อนเป็นอย่างมากในด้านวิธีการแต่งกาย สัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ และการร่วมกิจกรรมทางสังคม เช่นการออกนัด และการไปงานสังสรรค์ สำหรับความเด่นชัดของกลุ่มเพื่อนที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนวัยรุ่นชาย ได้แก่ การดื่มสุรา และการใช้สารเสพติด

คัมมิงส์ (Cummins. 1988: 176) ได้ทำการศึกษา สาเหตุของการเกิดค่านิยม ผลการศึกษาพบว่า เพื่อนและสังคมของวัยรุ่นเป็นสาเหตุของการเกิดค่านิยมทั้งส่วนตัววัยรุ่นและค่านิยมของสังคม

2.6.2.2 งานวิจัยในประเทศ

นิรัชรา จันทิหล้า (2541: 68) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการใช้เทคนิคเบียร์รถกรกับเทคนิคตัวแบบต่อพฤติกรรมการรักษาความสะอาดของชั้นเรียน และความเป็นระเบียบของอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัวของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1 โรงเรียนเจริญวนนท์ อุทิศ 3 จำนวน 8 คน แบ่งเป็นกลุ่มเทคนิคเบียร์รถกร 4 คน และกลุ่มตัวแบบวีดิทัศน์ 4 คน

ผลการวิจัยพบว่า เทคนิคเบี่ยงรรถกรสามารถเพิ่มพฤติกรรมการรักษาความสะอาดของชั้นเรียน และพฤติกรรมรักษาความเป็นระเบียบของอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัวของนักเรียน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ตัวแบบวิถีทัศน์ สามารถเพิ่มพฤติกรรมรักษาความสะอาดของชั้นเรียน และพฤติกรรมรักษาความเป็นระเบียบของอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัวของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 การปรับพฤติกรรมรักษาความสะอาดของชั้นเรียน และพฤติกรรมรักษาความเป็นระเบียบของอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัวของนักเรียน โดยเทคนิคเบี่ยงรรถกร และตัวแบบวิถีทัศน์ไม่แตกต่างกัน

จากงานวิจัยต่างประเทศและในประเทศข้างต้นกล่าวได้ว่า เพื่อนเป็นอีกบุคคลหนึ่งที่มีความสำคัญทำให้นักเรียนได้มีการพัฒนาบุคลิกภาพในหลายด้าน ได้แก่ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ การเลียนแบบประพฤติปฏิบัติในเรื่องของการใช้เงินดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า การเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงินน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

2.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน

2.7.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน

2.7.1.1 อิทธิพลที่ทำให้เด็กวัยรุ่นเกิดการเลียนแบบ

1.ความเลื่อมใสศรัทธาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น เด็กไปเห็นสิ่งที่ตนนิยมชมชอบก็จะทำให้เกิดความต้องการอยากได้สิ่งของนั้นมาเป็นของตน เมื่อไม่ได้สิ่งที่ตนต้องการ เขาก็จะใช้ความฝันว่าได้สิ่งนั้นมาแล้ว เขาทำอย่างไรต่อสิ่งนั้นบ้าง เป็นต้น

2.เกิดจากบุคคลที่ตนเองนิยมชมชอบ เช่น ความนิยมของวัยรุ่นต่อดารานักร้อง ดาราภาพยนตร์ นักกีฬา เด็กวัยรุ่นจะมีบุคคลในการนิยมของตนเอง ความนิยมต่อบุคคลนั้นจะเป็นแนวทางให้เด็กเกิดความเพ้อฝันทะเยอทะยาน ที่จะมีชีวิตหรืออาชีพเหมือนบุคคลที่เขาได้ให้ความนิยม และจะเป็นแนวทางในการเลือกอาชีพของเด็กต่อไป

3.อิทธิพลจากภาพยนตร์ ภาพยนตร์เป็นสิ่งที่มอิทธิพลมากในปัจจุบันที่จะชักนำจิตใจเด็กให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธาต่อสถานที่ บุคคล อาชีพ ฯลฯ ทำให้เด็กมีความคิดเพ้อฝันทะเยอทะยาน

4.เสียงดนตรี วัยรุ่นถึงแม้จะมีอารมณ์ทะลุุดัน แต่ก็เป็นผู้ที่มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย มักจะคล้อยตามการชักชวน เสียงดนตรีจะทำให้วัยรุ่นตกอยู่ในห้องแห่งความฝัน และเป็นความฝันที่มองเห็นแต่ความสำเร็จ

เซอร์แรม (วันดี ทองงอก. 2543: 7; อ้างอิงจาก Wilbur Schramm. 1964 :unpaged) กล่าวว่า สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เป็นเครื่องมือในการให้บริการเพื่อพัฒนาประเทศ โดยการเปลี่ยนแปลงที่สื่อมวลชนทำคือ การกระตุ้นให้ประชาชน

เปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยมไปสู่วิธีปฏิบัติใหม่ เพราะสื่อมวลชนมีอิทธิพลโดยตรงต่อทัศนคติ และทักษะของผู้รับ

ฟรานเชส และหลุยส์ (Frances; & Louise. 1955: 246 – 248) กล่าวว่าการ์ตูน ทีวี และภาพยนตร์ ส่งผลต่อการเรียนรู้ ประสบการณ์ และการเรียนรู้ทางสังคม

กฤติกา ลีลาเพตะ (2544: 43) กล่าวว่า อิทธิพลของสื่อมวลชนมีผลต่อกระบวนการเรียนรู้ความคิดเห็น ค่านิยม เจตคติ ตลอดจนพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็ก และนับวันสื่อมวลชนก็ยิ่งทวีความสำคัญในการเป็นสถาบันสังคมที่มีบทบาทถ่ายทอดค่านิยม เจตคติต่าง ๆ ให้แก่เด็กและคนในสังคมมากขึ้น เพราะวิถีชีวิตของคนยุคใหม่ต้องการความรวดเร็วในการข้อมูลข่าวสาร เพื่อเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจในการกระทำต่าง ๆ

2.7.1.2 การเลียนแบบผ่านสื่อมวลชน

วิธีการเรียนรู้ของคนเรานั้น อาจเกิดจากการเรียนรู้โดยตรงด้วยตนเอง และการเรียนรู้โดยการสังเกตผู้อื่น ในชีวิตจริงของมนุษย์ สัดส่วนการเรียนรู้โดยตรงจากตัวเองนั้นมีอยู่ไม่มากนัก เราไม่จำเป็นต้องยื่นมือเข้าไปจับไฟด้วยตัวเองแล้วจึงจะรู้สึกร้อน เราไม่จำเป็นต้องโดดลงจากตึกสูงเพื่อจะเรียนรู้ว่าขาหักเป็นอย่างไร ในส่วนใหญ่แล้ว การเรียนรู้ของมนุษย์เกิดจากการสังเกตสิ่งแวดล้อมรอบตัว และสื่อมวลชนก็เป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญอย่างยิ่ง ในการให้แบบอย่างการเรียนรู้ที่นับไม่ถ้วน

แบนดูรา (Bandura) ได้รวบรวมวิธีการเรียนรู้ทางสังคมจะเกิดขึ้นได้โดยผ่านตัวแบบจากสื่อมวลชนเอาไว้ 3 แบบ (กาญจนา แก้วเทพ. 2543: 188 -189) ดังนี้

1. Observation Learning ที่เปิดรับสื่อทุกชนิดย่อมรู้จักแบบแผนใหม่ ๆ ของการแสดงพฤติกรรมอยู่ตลอดเวลา จากการนำเสนอของสื่อ เรารู้จักการยิงปืนต้องทำอย่างไร ทั้งที่ชีวิตจริงเราอาจไม่เคยเห็น หรือจับปืนเลยก็ได้ เรารู้จักกระทั่งว่าถ้าจี้ตัวประกันบนเครื่องบินจะต้องทำอย่างไร

2. Inhibitory Effects การที่ได้เห็นตัวต้นแบบถูกลงโทษ เนื่องจากการกระทำบางอย่าง จะช่วยลดแรงจูงใจของผู้เลียนแบบที่จะกระทำตามให้น้อยลง เนื่องจากผู้เรียนจะรู้สึกคล้ายกับว่าตัวเองถูกลงโทษเช่นกัน มีผลการวิจัยเชิงทดลองแสดงให้เห็นว่า เมื่อดูหนังที่มีการลงโทษโดยการใช้ความรุนแรงกับพฤติกรรมที่ชอบสอดรู้สอดเห็น หรือพฤติกรรมต่อต้านทั้งหลาย ผู้ชมจะแสดงพฤติกรรมดังกล่าวในชีวิตจริงน้อยลง ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากบรรดาหนังต่าง ๆ ทั้งหลายที่ต้องลงโทษตัวร้ายในตอนจบ หรือละครโทรทัศน์ต้องมีแกนเรื่องแบบ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

3. Disinhibitory Effects การที่สื่อมวลชนให้แบบอย่างของตัวต้นแบบที่ได้รับรางวัล เนื่องจากกล้าแสดงออกในพฤติกรรมที่สังคมห้ามปราม มิให้ฝ่าฝืน ก็สามารทำให้ผู้ชมเลียนแบบพฤติกรรมสวนกระแสสังคมให้มากขึ้นได้ ตัวอย่าง พระเอกที่ใช้ความรุนแรงแบบชาดิสม์สามารถทำให้ตัวละครหญิงมารูมรัก มีการวิจัยเชิงทดลองพบว่า เมื่อนำเอาภาพยนตร์ที่มีเรื่อง

เกี่ยวกับความกล้าบ้าบิ่น ที่ทำพฤติกรรมที่สังคมห้ามปรามมาให้กลุ่มตัวอย่างชมแล้ว มีผลทำให้ผู้ชมลดความกลัวหมอฟัน ลดความกลัวสัตว์เลื้อยคลาน และเพิ่มความก้าวร้าวมากขึ้น

2.7.1.3 ความรับผิดชอบที่พึงกระทำของสื่อมวลชน

อลงกรณ์ ปรีวุฒิพงศ์ (2543: 61 – 62) ได้ระบุบทบาทในกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ดังนี้

1. สื่อมวลชนสอนบทบาท ให้รู้ว่าควรประพฤติปฏิบัติตนอย่างไรในสังคม การเรียนรู้จากสื่อมวลชนเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นโดยไม่ตั้งใจ ไม่ต้องจงใจ ทำให้เกิดซึมซับได้ง่าย

2. สื่อมวลชนสร้างค่านิยม ในขณะที่ทุกคนกำลังเรียนรู้บทบาทของการเป็นสมาชิกของสังคมต่าง ๆ จากสื่อมวลชนนั้น ก็จะเรียนรู้ค่านิยมไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นค่านิยมเรื่องการสะสมทรัพย์สิน วิธีการดำเนินชีวิต ความทะเยอทะยาน จุดหมายปลายทางของชีวิต และค่านิยมทางเพศ

3. สื่อมวลชนสร้างทัศนคติ สื่อมวลชนจะเป็นผู้ให้ข่าวสารความรู้แก่สมาชิกในสังคม และจะสอนวิธีการประเมินสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ตลอดจนชี้แนวทางที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการปฏิบัติซึ่งทำให้ทัศนคติของคนเราเปลี่ยนแปลงไป

4. สื่อมวลชนสอนวิธีการใช้เวลา คนในสังคมอาจได้แนวทางการใช้เวลาว่างของตนเองในภาพยนตร์ นวนิยาย และจากชาวคนดังในสังคม คนที่เป็นเพื่อนสนิทกันไม่จำเป็นต้องมีการใช้เวลาว่างตรงกัน เพราะต่างคนต่างก็มีหนังสือ มีภาพยนตร์เป็นตัวชี้แนวทางของการใช้เวลา

5. สื่อมวลชนสอนวิธีการใช้เงิน ในปัจจุบันนี้วัยรุ่นจะใช้เงินไปกับการสั่งอาหารราคาแพง กินพร่ำเพรื่อ ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย จนเรียกว่า เป็นยุค “สังคมบริโภคนิยม” ส่วนหนึ่งเป็นเพราะความทะเยอทะยานเกี่ยวกับการใช้เงิน ที่ได้เรียนรู้จากสื่อมวลชน การแต่งตัวจากหนังสือแฟชั่น การนั่งตามร้านอาหารราคาแพงตามที่โฆษณาเชิญชวนคนยุคใหม่ให้นิยม

6. สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการหล่อหลอมรสนิยม มาตรฐานของสุนทรีย์ทางด้านศิลปวัฒนธรรมในยุคนี้ลดลงไปมาก คนเป็นนักแสดงได้ง่ายขึ้นตามความถี่ของปรากฏในสื่อมวลชน ละคร นวนิยาย ภาพยนตร์ ดนตรีมีทุกประเภทสำหรับคนทุกระดับชั้น จนความปรารถนาที่จะพัฒนารสนิยมให้เหมาะสมกับงานศิลปวัฒนธรรมขั้นสูง กลายเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นอีกต่อไป

7. สื่อมวลชนชี้แนะการตอบโต้ทางอารมณ์ ในการดำเนินชีวิตในสังคม เราต้องเผชิญกับสิ่งเร้าต่าง ๆ มากมาย ทั้งที่เป็นสิ่งของ เหตุการณ์ และตัวบุคคล สื่อมวลชนได้สอนให้เราเรียนรู้การตอบโต้ทางอารมณ์กับสิ่งเหล่านี้

8. สื่อมวลชนกำหนดปทัสถานของพฤติกรรม สื่อมวลชนได้สร้างกลุ่มอ้างอิงขึ้นมา เช่น การเป็นดารา การเป็นนักกีฬา การเป็นนักวิชาการ การเป็นผู้บริหาร การเป็นนักการเมืองสื่อมวลชนจะชี้ให้เราเห็นว่า เขาเหล่านั้นมีปทัสถานของพฤติกรรมเป็นอย่างไร กลุ่มเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องเป็นกลุ่มอ้างอิงที่เราใฝ่ฝันทะเยอทะยาน จากการได้เรียนรู้เกี่ยวกับกลุ่มจาก

สื่อมวลชน แล้วก็นำทัศนคติของพฤติกรรมของกลุ่มอ้างอิงเหล่านี้มาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้

จากเอกสารดังกล่าวแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า การเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงที่ปรากฏตามสื่อต่าง ๆ หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนประพฤติปฏิบัติตามอย่างสื่อ มีความชื่นชอบต้องการเป็นอย่างตัวแบบในสื่อ การรับเอาความรู้ เจตคติ ค่านิยมมาเป็นของตนเอง นำเอาไปใช้ในการดำเนินชีวิต และพฤติกรรมที่นักเรียนประพฤติปฏิบัติตามอย่างสื่อในเรื่องของการใช้เงินอย่างรู้คุณค่าของเงิน การรู้จักใช้เงินได้อย่างเหมาะสมกับเงินที่ตนเองได้รับ เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุดทั้งต่อตนเอง และครอบครัว จากการอ่านหนังสือ บทความ นิตยสาร การรับฟังรายการวิทยุ รับชมรายการโทรทัศน์ และรับชมภาพยนตร์เกี่ยวกับการใช้เงินอย่างประหยัดในการการซื้อเสื้อผ้า การซื้อโทรศัพท์ และการซื้อของใช้ส่วนตัว

2.7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน

2.7.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แบนดูรา กรูเซค และเมนเลฟ (Bandura, Grusec; & Menlove. 1966) ได้ศึกษาผลของขบวนการสร้างสัญลักษณ์ที่มีต่อการเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบที่ให้กับเด็กในระดับอายุ 6 – 8 ปี จำนวน 72 คน ในจำนวนนี้เป็นเด็กชาย 36 คน และเด็กหญิง 36 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างดูตัวแบบจากภาพยนตร์ซึ่งฉายให้เห็นวิธีการเล่นของเล่นต่าง ๆ ของตัวแบบด้วยวิธีการที่แปลกและใหม่กว่าที่เด็ก ๆ เคยเล่นกัน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มแรกจะได้รับคำแนะนำให้เรียกชื่อการกระทำทุกอย่างของตัวแบบ กลุ่มที่สองจะต้องนับตัวเลข 1, 2, 3, 4, 5 ไปพร้อม ๆ กันในขณะที่ดูตัวแบบนั้น และกลุ่มที่สามให้ดูตัวแบบแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แล้วให้ผู้สังเกตแสดงวิธีการเล่นตามที่ได้ดูมา ผู้ถูกทดลองแต่ละกลุ่มจะได้รับรางวัลเมื่อแสดงได้เหมือนตัวแบบแต่อีกครั้งหนึ่งจะไม่ได้รางวัลเลย ผลการศึกษาพบว่า เด็กกลุ่มแรกที่ฝึกให้เรียกชื่อการกระทำของตัวแบบจะสามารถเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบได้ดีกว่ากลุ่มที่สองที่ต้องนับตัวเลข และกลุ่มที่สามที่ให้ดูแต่ตัวแบบอย่างเดียว ทั้งนี้ผลของสามกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 2.18, p < .025$) สำหรับเด็กชายจะสามารถเลียนแบบได้ดีกว่าเด็กหญิง แต่พบว่าการให้รางวัลและการไม่ให้รางวัลไม่ให้ผลที่แตกต่างกันแต่อย่างใด

2.7.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ชนวรรณ แจ่มสุวรรณ (2543: 93) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้กระทำความผิดทางเพศและศึกษาถึงลักษณะการรับสื่อของผู้กระทำความผิดทางเพศ พบว่า ผู้กระทำความผิดทางเพศขณะกระทำความผิดจะอายุ ประมาณ 20-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.3 และมีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.9 ร้อยละ 68.5 รับโทรทัศน์ และได้รับสื่อที่มีเรื่องราวลามกอนาจารน้อยกว่า 2-3 ครั้งต่อ

สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 88.7 เนื้อหาสื่อลามกอนาจารจากวิดีโอทำให้เกิดความต้องการทางเพศมากที่สุด

อรรถพล โคตรสินธุ์ (2544: 67) ศึกษาผลของสื่อมวลชนที่มีต่อพฤติกรรมเลียนแบบการแต่งกายของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าสื่อมวลชนมีผลต่อกระบวนการใส่ใจ และกระบวนการจูงใจในการมีพฤติกรรมเลียนแบบการแต่งกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กนกรวรรณ ศรีทุมมา (2546: 65) ได้ศึกษา การศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเยาวชนในศูนย์แรกรับเด็กและเยาวชนชาย บ้านเมตตา สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานครพบว่า

1. เชาวน์ปัญญาของเยาวชนกระทำผิดแตกต่างจากเชาวน์ปัญญาของเยาวชนที่ไม่กระทำผิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. สุขภาพจิตด้านอารมณ์ซึมเศร้าของเยาวชนกระทำผิด แตกต่างจากสุขภาพจิตด้านอารมณ์ซึมเศร้าของเยาวชนที่ไม่กระทำผิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3. การทำหน้าที่ของครอบครัวของเยาวชนกระทำผิดในด้านการแก้ปัญหาและการทำหน้าที่ทั่วไป แตกต่างจากเยาวชนที่ไม่กระทำผิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการทำหน้าที่ของครอบครัวในด้านบทบาทการตอบสนองอารมณ์ ความผูกพันทางอารมณ์ การควบคุมพฤติกรรมสื่อสารในด้านบทบาท การตอบสนองอารมณ์ แตกต่างจากเยาวชนที่ไม่กระทำผิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การรับรู้เกี่ยวกับกลุ่มเพื่อนของเยาวชนกระทำผิด แตกต่างจากการรับรู้เกี่ยวกับกลุ่มเพื่อนของเยาวชนที่ไม่กระทำผิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.การรับรู้เกี่ยวกับโรงเรียนของเยาวชนกระทำผิด แตกต่างจากการรับรู้เกี่ยวกับโรงเรียนของเยาวชนที่ไม่กระทำผิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.การรับรู้เกี่ยวกับชุมชนของเยาวชนกระทำผิด แตกต่างจากการรับรู้เกี่ยวกับชุมชนของเยาวชนที่ไม่กระทำผิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แสงทิพย์ อัครวิริยะกิจ (2547: 63) ได้ศึกษาพฤติกรรมคุกคามทางเพศของผู้อื่นของนักเรียนชายที่ได้รับสื่อที่แฝงการแสดงออกทางเพศและมีจิตลักษณะควบคุมตนเองแตกต่างกันพบว่า

1.นักเรียนชายที่รับสื่อโทรทัศน์ วิทยู ภาพยนตร์ นิตยสาร หนังสือการ์ตูน และอินเทอร์เน็ตที่แฝงการแสดงออกทางเพศมาก มีพฤติกรรมคุกคามทางเพศผู้อื่นมากกว่านักเรียนชายที่รับสื่อโทรทัศน์ วิทยู ภาพยนตร์ นิตยสาร หนังสือการ์ตูน และอินเทอร์เน็ตที่แฝงการแสดงออกทางเพศน้อย แต่นักเรียนชายที่รับสื่อหนังสือพิมพ์ที่แฝงการแสดงออกทางเพศมากและน้อย มีพฤติกรรมคุกคามทางเพศผู้อื่นไม่แตกต่างกัน

2.นักเรียนชายมีการควบคุมตนเองมากและน้อยมีพฤติกรรมคุกคามทางเพศไม่แตกต่างกัน

3.ปฏิสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการรับสื่อหนังสือการ์ตูนที่แฝงการแสดงออกทางเพศกับการควบคุมตนเองมีผลต่อพฤติกรรมการคุกคามทางเพศผู้อื่นของนักเรียนชาย โดยพบว่าในกลุ่มนักเรียนชายที่มีการควบคุมตนเองน้อย ผู้ที่มีปริมาณรับสื่อหนังสือการ์ตูนที่แฝงการแสดงออกทางเพศมากจะมีพฤติกรรมการคุกคามทางเพศผู้อื่นมากกว่าผู้ที่มีปริมาณรับสื่อหนังสือการ์ตูนที่แฝงการแสดงออกทางเพศน้อย ในขณะที่ ในกลุ่มนักเรียนชายที่มีการควบคุมตนเองมาก ผู้ที่มีปริมาณรับสื่อหนังสือการ์ตูนที่แฝงการแสดงออกทางเพศมากจะมีพฤติกรรมการคุกคามทางเพศผู้อื่นไม่แตกต่างกับผู้ที่มีปริมาณรับสื่อหนังสือการ์ตูนที่แฝงการแสดงออกทางเพศน้อย

4.ปฏิสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการรับสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ และอินเทอร์เน็ต ที่แฝงการแสดงออกทางเพศกับการควบคุมตนเองไม่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศผู้อื่นของนักเรียนชาย

สถาบันครอบครัวลูกรักโพลล์ (2548: ออนไลน์) ได้สำรวจเกี่ยวกับความคิดเห็นของคุณพ่อคุณแม่ ว่าห่วงลูกเรื่องใดมากที่สุด พบว่า ผู้ปกครองจะห่วงเรื่องความรุนแรงและการเลียนแบบ ทั้งสื่อลามกอนาจารและเกมคอมพิวเตอร์ 24.4% ยาเสพติด อดายมุข การพนัน และแหล่งมั่วสุมต่างๆ 22.8% เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร รักในวัยเรียน 19.9% ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในการดำเนินชีวิตประจำวัน 14.8% มีค่านิยมแบบผิดๆ บริโภคนิยม เช่น มีโทรศัพท์มือถือ, แต่งตัวตามแฟชั่น 9.4% การคบเพื่อน, การตามอย่างเพื่อน 7.2% และ อื่นๆ 1.9%

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า ดาราหรือผู้มีชื่อเสียงที่ปรากฏตามสื่อเป็นอีกแขนงหนึ่งที่มีความสำคัญทำให้นักเรียนได้มีการพัฒนาบุคลิกภาพในหลายด้าน ได้แก่ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ การเลียนแบบประพฤติกฎปฏิบัติในเรื่องของการใช้เงิน ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่า การเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน น่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

3.1. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อสถานศึกษา โรงเรียนราชินีบน ตั้งอยู่เลขที่ 885 ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10300 โทรศัพท์ 0-2241-5925 0-2669-1978 , 0-2241-1758 โทรสาร 0-2243-8654 เว็บไซต์โรงเรียน www.rajinibon.ac.th

3.2 ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนราชินีบน

โรงเรียนราชินีบน เดิมมีนามว่า โรงเรียนศรีจิตรสง่า อยู่ในพระอุปถัมภ์ของหม่อมเจ้าพิจิตรจิราภา เทวกุล อาจารย์ใหญ่โรงเรียนราชินี ที่มาของชื่อศรีจิตรสง่า คือ

ศรี เป็นคำทำยพระนาม เสาวภาผ่องศรี ของสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินี-นาถจิตร เป็นคำจากพระนามของหม่อมเจ้าพิจิตรจิราภา เทวกุล

สง่า เป็นชื่อของคุณครูสง่า อินทรเสน ผู้เป็นกัลยาณมิตรของหม่อมเจ้าพิจิตรจิราภา เทวกุล ท่านได้รับการศึกษาการสำนักวังหลังของหม่อมโคล ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงมากในยุคนั้น ปัจจุบันคือโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

โรงเรียนศรีจิตรสง่า ตั้งอยู่ที่ตึกแถวถนนอัษฎางค์ เปิดการสอนเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พุทธศักราช 2454 มีนักเรียนตั้งแต่ชั้นเล็กจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีพุทธศักราช 2465 จึงย้ายมาสอนที่ตึกของพระยามหิบาล ถนนสามเสน ตำบลถนนนครไชยศรี ใกล้โรงไฟฟ้าหลวงสามเสน เมื่อย้ายมาได้ 3 ปี จึงขยายการสอนสูงขึ้นจนถึงชั้นมัธยมปีที่ 6

พุทธศักราช 2496 สมเด็จพระราชปิตุจฉา เจ้าฟ้าวไลยอลงกรณ์ กรมหลวงเพชรบุรีราชสิรินธร ทรงพระราชศรัทธาบริจาค ทุนอุดหนุนการศึกษาเป็นจำนวนมาก โปรดให้จัดซื้อที่ดิน ๓ ไร่ ๒ ไร่ 74 ตารางวา และทรงขอพระราชทานที่ของสมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ริมถนนเขียวไข่กามาสมทบ ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวถวญที่คั่นอยู่กลางนั้นเสีย จึงเป็นเนื้อที่ติดต่อกันรวม 4 ไร่ 1 งาน 97 ตารางวา และโปรดให้กองช่างสุขาภิบาล อำนาจการสร้างสถานศึกษาสำหรับสตรีรังนก ที่นี้ ประทานเครื่องเรือนพร้อมเสร็จ ทรงมีพระดำริว่านักเรียนมัธยมปีที่ 7 - 8 ของโรงเรียนราชินี ที่ถนนมหาธาราชเป็นชั้นสูงซึ่งจวนสำเร็จการศึกษาแล้ว สมควรจะให้คุ้นเคยกับสถานที่ซึ่งถูกต้องตามแบบสุขาภิบาลเสียบ้าง เมื่อออกไปอยู่บ้าน จะได้จัดแต่งบ้าน รักษาอนามัยเป็นอย่างดี จึงโปรดให้ย้ายมาเรียนที่โรงเรียนนี้ สมทบกับนักเรียนที่มีอยู่เดิม ตัดชั้นเล็ก ๆ ออก เพื่อมีให้นักเรียนเกินจำนวนสถานที่จัดสอนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยม 3 ขึ้นไป และได้พระราชทานนามโรงเรียนใหม่นี้ว่า โรงเรียนราชินีบน เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ

โรงเรียนราชินีบน เปิดทำการสอนเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม พุทธศักราช 2472 โดยพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสุทธสิริโสภา เสด็จแทนพระองค์สมเด็จพระราชปิตุจฉา เจ้าฟ้าวไลยอลงกรณ์ กรมหลวงเพชรบุรีราชสิรินธรเปิดแพรป้ายนามโรงเรียน

เมื่อแรกเปิดมีนักเรียน 63 คน หม่อมเจ้าพิจิตรจิราภา เทวกุล ผู้จัดการและอาจารย์ใหญ่โรงเรียนราชินี ทรงดำรงตำแหน่งผู้จัดการและอาจารย์ใหญ่โรงเรียนราชินีบนด้วย โดยมีหม่อมเจ้าวงศ์ทิพย์สุดา เทวกุล ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่

โรงเรียนราชินีบนสามารถดำเนินการไปได้ด้วยพระกรุณาของสมเด็จพระราชปิตุจฉา เจ้าฟ้าวไลยอลงกรณ์ กรมหลวงเพชรบุรีราชสิรินธร มาโดยตลอด ทรงสร้างห้องแถวไว้เพื่อเก็บผลประโยชน์ ตั้งทุนไว้บำรุงโรงเรียน พระราชทานสิ่งของและใช้จ่ายต่าง ๆ จนกระทั่งวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2481 คณะครูและนักเรียนโรงเรียนราชินีบนได้พบกับความโศกเศร้าอย่างใหญ่หลวง ด้วยพระองค์ท่านสิ้นพระชนม์ คณะครูและนักเรียนเฝ้า เข้าถวายบังคมพระศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทและได้เข้ากระบวนเดินตามพระศพไปยังพระเมรุที่ท้องสนามหลวง ในวันพระราชทานเพลิง ตั้งแต่นั้นมา โรงเรียนราชินีบนจัดพิธีบำเพ็ญกุศลถวายเป็นประจำทุกวันที่ 15 กุมภาพันธ์ และเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม พุทธศักราช 2533 สมเด็จพระเทพ

รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดพระอนุสาวรีย์สมเด็จพระราชปิตุจฉาฯ เนื่องในงานฉลอง 60 ปี ของโรงเรียน

โรงเรียนราชินีบน เป็นโรงเรียนสตรีโรงเรียนแรกที่ส่งนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 8 สอบไล่ตามหลักสูตรมัธยมบริบูรณ์ชายของกระทรวงศึกษาธิการ จากเดิมที่เคยสอบหลักสูตรวิสามัญ ซึ่งเน้นหนักไปทางภาษาและวาดเขียน

พุทธศักราช 2475 หม่อมเจ้าพิจิตรจิราภา เทวกุล ทรงสนับสนุนนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 7 - 8 ตั้งสมาคมสุนทรพจน์แห่งราชินี มีการประชุมนักเรียนทั้งสองโรงเรียนทุกวันเสาร์ เพื่อฟังการพูดของสมาชิกสมาคมสุนทรพจน์แห่งราชินี การใช้ชื่อสมาคมอย่างนี้ แสดงให้เห็นว่า ในพระทัยของท่านอาจารย์นั้น มิได้แบ่งแยกโรงเรียนราชินีกับราชินีบน ออกจากกัน โรงเรียนทั้งสองคือโรงเรียนเดียวกัน เป็นโรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง ทรงสนับสนุนให้นักเรียนของทั้งสองโรงเรียนทำกิจกรรมมีการโต้ว่าที่ระหว่างโรงเรียนหลายครั้ง และมีโอกาสโต้ว่าที่ถวายสมเด็จพระศรีสวรินทราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้าด้วย สมาคมสุนทรพจน์นี้ ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น ชุมนุมสามัคคีราชินีบน จนถึงปัจจุบัน เป็นระบบบริหารนักเรียน ให้นักเรียนรู้จักปกครองกันเองในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีครูที่ปรึกษาเรียกว่า บรรยายเวทษ์

พุทธศักราช 2482 กระทรวงศึกษาธิการมีคำสั่งให้จัดเปิดสอนชั้นมัธยมปีที่ 7-8 ทางโรงเรียนได้เปิดรับชั้นมัธยมปีที่ 1-3 และมัธยมปีที่ 6 พิเศษในปีพุทธศักราช 2489 กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้เปิดสอนชั้นเตรียมอุดม โรงเรียนจึงเปิดการสอนชั้นเตรียมอุดมปีที่ 1 อีก 2 ห้องคือแผนกภาษาและวิทยาศาสตร์ และเปิดชั้นประถมปีที่ 1 - 4 อย่างละ 1 ห้องและได้เพิ่มชั้นเตรียมอุดมปีที่ 2 อีก 2 ห้องในปีต่อมา

วันที่ 19 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2486 คณะครูและนักเรียนโรงเรียนราชินีบนต้องพบกับความเศร้าสลดอีกครั้งหนึ่งเมื่อทราบข่าวการถึงชีพิตักษัยของหม่อมเจ้าพิจิตรจิราภา เทวกุลผู้ทรงพระคุณยิ่งของโรงเรียนตั้งแต่วันที่ 9 กุมภาพันธ์ของทุกปีทางโรงเรียนจะบำเพ็ญกุศลเพื่อเป็นรำลึกถึงพระองค์ท่าน

พุทธศักราช 2487 ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 โรงเรียนราชินีบนอพยพไปพร้อมกับโรงเรียนราชินีไปเปิดการเรียนการสอนที่อำเภอ ผักไห่ พระนครศรีอยุธยา ปีจึงย้ายกลับ

หลายปีต่อมาโรงเรียนราชินีบนได้สร้างอาคารเรียนเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น ได้แก่

พุทธศักราช 2501 เปิดตึกเรียน 3 ชั้น

พุทธศักราช 2502 เปิดตึกนอน 3 ชั้น

วันที่ 14 มกราคม พุทธศักราช 2503 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเปิดหอประชุมวลัยอลงกรณ์โดยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา (พระอิสริยยศในขณะนั้น) และสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพรณวดี เสด็จร่วมงานด้วย

พุทธศักราช 2508 เปิดตึกเรียน 4 ชั้นริมแม่น้ำเจ้าพระยา

พุทธศักราช 2510 ก่อสร้างตึกเรียน 3 ชั้น เป็นห้องวิทยาศาสตร์ ห้องพลศึกษา และห้องอาหาร

พุทธศักราช 2526 เปิดตึกเรียน เป็นห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ห้องโสตทัศนอุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องวิดีโอ ห้องอาหาร และห้องโภชนาการ

หม่อมเจ้าสมรศรีโสภา เทวกุล ทรงช่วยงานที่โรงเรียนราชินีบนตั้งแต่พุทธศักราช 2486 เป็นผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่และผู้ช่วยผู้จัดการ จนถึงพุทธศักราช 2512 ท่านอาจารย์หม่อมเจ้าวงศ์ทิพย์สุดา เทวกุล ถึงชีพิตักษัย ราชินีมูลนิธิจึงแต่งตั้งให้ทรงเป็นกรรมการราชินีมูลนิธิและผู้จัดการโรงเรียนราชินีบนแทน จนกระทั่งประชวรและหยุดทรงงานที่โรงเรียนเมื่อพุทธศักราช 2536 แต่ยังคงทรงเป็นรองประธานกรรมการราชินีมูลนิธิจนถึงชีพิตักษัยเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน พุทธศักราช 2539

พุทธศักราช 2512 นางเสนาะจิตร สุวรรณโพธิ์ศรี ได้รับการแต่งตั้งจากราชินีมูลนิธิให้ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ และลาออกไปเมื่อปีพุทธศักราช 2516 นางสนอง ปิ่นกุลบุตร ได้รับการแต่งตั้งเป็นครูใหญ่แทน

พุทธศักราช 2528 หม่อมราชวงศ์ทิพยางค์ กาญจนดุล ได้รับการแต่งตั้งจากราชินีมูลนิธิให้ดำรงตำแหน่งรองผู้จัดการและทำการแทนผู้รับใบอนุญาต และได้รับแต่งตั้งเป็นผู้จัดการเมื่อปีพุทธศักราช 2536 จนถึงปัจจุบัน

พุทธศักราช 2530 โรงเรียนยกเลิกสัญญาเช่าและรื้อถอนห้องแถวด้านฝั่งคูขนานถนนเขียวไขวกากับฝั่งเดิมของโรงเรียน และสร้างกลุ่มอาคารใหม่ขึ้น เริ่มจากริมแม่น้ำเจ้าพระยาถึงถนนสามเสน ได้แก่ อาคารสโมสร โรงยิมขนาดมาตรฐานเรียกว่า โรงยิม 3 สระว่ายน้ำสมรศรีโสภา อาคาร 5 ชั้น ชื่ออาคารวงศ์ทิพย์สุดา ภายในอาคารได้จัดห้องใต้ดินเป็นห้องอาหารของนักเรียนอนุบาลและนักเรียนประจำ ชั้นที่ 1 เป็นชั้นเรียนนักเรียนอนุบาล ชั้น 2 เป็นห้องกิจกรรมต่าง ๆ ห้องดนตรีไทย ห้องสมุด ห้องนอน ห้องพยาบาล ห้องรับรองของแผนกนักเรียนประจำ ชั้น 3-4-5 เป็นหอนอนของนักเรียนประจำ ด้านหน้าอาคารประดิษฐานพระรูปท่านอาจารย์วงศ์ทิพย์สุดาไว้ด้วย

พุทธศักราช 2531 นางสนอง ปิ่นกุลบุตร เกษียณอายุ นางใจรัก ดวงพลอย ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นครูใหญ่

พุทธศักราช 2537 โรงเรียนสร้างกลุ่มอาคารใหม่แทนตึกแถวที่โรงเรียนยกเลิกสัญญาเช่าด้านฝั่งคูขนานถนนเขียวไขวกากับฝั่งเดิมของโรงเรียน ได้แก่ โรงยิม 3 สระว่ายน้ำสมรศรีโสภา ซึ่งมีพระรูปปั้นของหม่อมเจ้าสมรศรีโสภาประดิษฐานอยู่ อาคารวงศ์ทิพย์สุดา ซึ่งเป็นอาคาร 5 ชั้น ห้องใต้ดินเป็นห้องอาหารของนักเรียนอนุบาลและนักเรียนประจำ ชั้นที่ 1 เป็นห้องเรียนของนักเรียนอนุบาล ชั้น 2 เป็นห้องกิจกรรมต่าง ๆ ห้องดนตรีไทย ห้องสมุด ห้องนอน ห้องพยาบาล ห้องรับรองของแผนกนักเรียนประจำ ชั้น 3 - 5 เป็นหอนอนของนักเรียนประจำ บริเวณหน้าอาคารนี้ มีพระรูปปั้นของหม่อมเจ้าวงศ์ทิพย์สุดาประดิษฐานอยู่

พุทธศักราช 2541 ก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ 3 ชั้น เป็นอาคารเชื่อมต่อระหว่างตึกประถมและตึกมัธยม ใต้อาคารนี้สร้างบ่อบำบัดน้ำเสียที่ทันสมัยเพื่อบำบัดน้ำเสียของทั้งโรงเรียน

พุทธศักราช 2543 นางใจรัก ดวงพลอย เกษียณอายุ นางสาวสุกัญญา จันทระเสน ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันโรงเรียนเปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล 2 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนห้องเรียนทั้งสิ้น 67 ห้อง เป็นอนุบาล ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นละ 5 ห้องเรียน และ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 ชั้นละ 4 ห้องเรียน

3.3 สีประจำโรงเรียน

น้ำเงิน หมายถึง สีวันพระราชสมภพของสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ
ชมพู หมายถึง สีวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

3.4 คติพจน์

รทฺเขยฺย อตฺตโน สาธุ ลวณฺโณ โลกนฺตํ ยถา
จงรักษาความดี ดังเกลือรักษาความเค็ม

3.5 ปรัชญา

ความรู้ คู่วินัย ใฝ่คุณธรรม

ความรู้ หมายถึง นักเรียนเป็นผู้มีความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อ และเป็นพื้นฐานการดำรงชีวิตได้

คู่วินัย หมายถึง นักเรียนต้องเป็นผู้รู้หน้าที่ มีระเบียบ และมีความรับผิดชอบ สามารถปฏิบัติตามกฎ และข้อบังคับของสังคมได้อย่างเหมาะสม

ใฝ่คุณธรรม หมายถึง นักเรียนต้องเป็นผู้มีความประพฤติดี ทั้งกาย วาจา และใจ ปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขไม่สร้างปัญหาให้แก่สังคม

3.6 วิสัยทัศน์

โรงเรียนราชินีบนจัดการศึกษาอย่างมีเอกภาพ โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มุ่งจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง การบูรณาการ การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดและการทำงานร่วมกัน เพื่อพัฒนาให้นักเรียนที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกุลสตรีไทยที่ทันสมัย ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม มีกิริยามารยาทที่ดี รู้จักกาลเทศะ รักษ์ และแสดงออกทางศิลปวัฒนธรรมไทยได้อย่างเหมาะสม มีวิจรรย์ญาณ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถดูแลสร้างเสริมสุขภาพส่วนตน ครอบครัว และ

ชุมชน มีจิตสำนึกแห่งการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อม รู้จักสิทธิและหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดีในสังคมระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สามารถนำความรู้ ประสบการณ์ และทักษะไปใช้ในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตอย่างพอเพียงตลอดจนการแก้ปัญหา พัฒนา และสร้างสรรค์ความเจริญให้กับชุมชน

3.7 ระบบโครงสร้างการบริหาร

ท่านประธานกรรมการราชินีมูลนิธิ	ศาสตราจารย์กิตติคุณเดิมศักดิ์ กฤษณามระ
ท่านผู้จัดการ	หม่อมราชวงศ์ทิพยางค์ กาญจนดุล
ผู้อำนวยการ	ครูสุกัญญา จันทระเสน
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษาปฐมวัย	ครูวิจิตรา ตูลวรรณะ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	ครูนรรรัตน์ รุกขมธุร์
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง	ครูกนิษฐา คุ่มวณิชย์
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารจัดการ	ครูญาณอาภา ทับทิมทอง
ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายการเงิน	ครูถนอมขวัญ ฌ ป้อมเพชร
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายบริการ	ครูอัญชลี เอื้อสุนทรกุล
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายบริการ	ครูครรชิต หงษ์ทอง

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2552 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 686 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 234 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 226 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 226 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 228 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane.1976:886-887) โดยใช้ระดับชั้นเป็นชั้น (Strata) โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยจำแนกประชากร ออกเป็น 3 ระดับชั้น คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีนักเรียนจำนวน 234 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีนักเรียนจำนวน 226 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนจำนวน 226 คน

2. ผู้วิจัยประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากตารางของยามาเน่ (Yamane.1967 :886-887) พบว่า ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 228 คน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้สัดส่วนประชากร : กลุ่มตัวอย่าง = 3 : 1 ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 78 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 75 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 75 คน

ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	234	78
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	226	75
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	226	75
รวม	686	228

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 8 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามการควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงิน
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามการใช้เวลาว่าง
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อนในการใช้จ่ายเงิน
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามการเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้จ่ายเงิน
- ตอนที่ 8 แบบสอบถามการวางแผนการใช้จ่ายเงิน

วิธีการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว เติมข้อความลงในช่องว่าง.....ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. ผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้เฉลี่ยรวม.....บาท/เดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

2.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามบุคลิกภาพของพระธีรภักดิ์ สารทมโม (2550)

2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามบุคลิกภาพ โดยใช้ความรู้จากข้อ 2.1 และข้อ 2.2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด สร้างจำนวน 19 ข้อ หาคุณภาพเครื่องมือแล้ว คงเหลือจำนวน 17 ข้อ

ตัวอย่างแบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามบุคลิกภาพ ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
00	นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจเมื่อเจออุปสรรคในการทำงาน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมายบุคลิกภาพ

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของอัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล.2533:57-58) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 43 – 85 คะแนน	หมายถึง	มีบุคลิกภาพแบบเอ
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 17 – 42 คะแนน	หมายถึง	มีบุคลิกภาพแบบบี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการควบคุมตนเองในการใช้เงิน

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองในการใช้เงิน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

3.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามการควบคุมตนเองในการใช้เงินของจิราภรณ์ เพิ่มพูน (2546)

3.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการควบคุมตนเองในการใช้เงิน โดยใช้ความรู้จากข้อ 3.1 และข้อ 3.2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด สร้างจำนวน 14 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือแล้ว คงเหลือจำนวน 13 ข้อ

ตัวอย่างแบบสอบถามการควบคุมตนเองในการใช้เงิน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการควบคุมตนเองในการใช้เงิน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	นักเรียนหลีกเลี่ยงการไปเดินห้างสรรพสินค้ากับเพื่อน					
00	เมื่อนักเรียนเห็นของที่ถูkJใจอดไม่ได้ที่จะซื้อ แม้ว่าของสิ่งนั้นจะแพงก็ตาม					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์.(2538:9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.67 - 5.00	คะแนน หมายถึง	มีการควบคุมตนเองในการใช้เงินได้ดีมาก
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.34 - 3.66	คะแนน หมายถึง	มีการควบคุมตนเองในการใช้เงินได้ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 2.33	คะแนน หมายถึง	มีการควบคุมตนเองในการใช้เงินได้น้อย

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการใช้เวลาว่าง

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เวลาว่าง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

4.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามการใช้เวลาว่างของธัญญารัตน์ วงษ์สมัย (2542)

4.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการใช้เวลาว่าง โดยใช้ความรู้จากข้อ 4.1 และข้อ 4.2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด สร้างจำนวน 19 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือแล้ว คงเหลือจำนวน 13 ข้อ

ตัวอย่างแบบสอบถามการใช้เวลาว่าง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการใช้เวลาว่าง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างในการไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในห้องสมุด					
00	ข้าพเจ้าชอบเดินตามห้างสรรพสินค้ากับเพื่อน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก	ข้อความที่มีความหมายทางลบ
(คะแนน)	(คะแนน)

จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์.(2538:9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.67 - 5.00 คะแนน หมายถึง มีการใช้เวลาว่างเหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.34 - 3.66 คะแนน หมายถึง มีการใช้เวลาว่างเหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 2.33 คะแนน หมายถึง มีการใช้เวลาว่างเหมาะสมน้อย

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

5.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียนของ สุตฤทัย จันท์แซมซ้อย (2550) และพระมหาประยูร สุยะใจ (2548)

5.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียนโดยใช้ความรู้จากข้อ 5.1 และข้อ 5.2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด สร้างจำนวน 18 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือแล้ว คงเหลือจำนวน 15 ข้อ

ตัวอย่างแบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียนให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียน ซื้อตำราเพิ่มเติมประกอบการเรียนรู้					
00	ผู้ปกครองให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม หากนักเรียนไม่มีเงินพอใช้จ่ายในการซื้อเสื้อผ้า					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์.(2538:9)ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.67 - 5.00 คะแนน	หมายถึง	มีการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียนมาก
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.34 - 3.66 คะแนน	หมายถึง	มีการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 2.33 คะแนน	หมายถึง	มีการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียนน้อย

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

6.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

6.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงินของสุดฤทัย จันทร์เข้ม ช้อย (2550)

6.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงินโดยใช้ความรู้จากข้อ 6.1 และข้อ 6.2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด สร้างจำนวน 17 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือแล้วคงเหลือจำนวน 11 ข้อ

ตัวอย่างแบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	นักเรียนซื้ออุปกรณ์การเรียนตามแบบอย่างที่คุณซื้อ					
00	นักเรียนซื้อของใช้ส่วนตัวตามแบบอย่างที่คุณซื้อ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538:9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	3.67 - 5.00	คะแนน หมายถึง	มีการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงินมาก
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	2.34 - 3.66	คะแนน หมายถึง	มีการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงินปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 - 2.33	คะแนน หมายถึง	มีการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงินน้อย

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

7.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

7.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามการเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงินของ อรรถพล โคตรสินธุ์ (2544)

7.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงินโดยใช้ความรู้จากข้อ 7.1 และข้อ 7.2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด สร้างจำนวน 19 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือแล้ว คงเหลือจำนวน 16 ข้อ

ตัวอย่างแบบสอบถามการเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	นักเรียนซื้อเสื้อผ้ายี่ห้อดังตามบุคคลที่มีชื่อเสียง					
00	นักเรียนไม่สนใจสิ่งที่มีชื่อต่าง ๆ นำเสนอ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก	ข้อความที่มีความหมายทางลบ
(คะแนน)	(คะแนน)

จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์.(2538:9)ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	3.67 - 5.00	คะแนน	หมายถึง	มีการเลียนแบบดารารหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงินมาก
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	2.34 - 3.66	คะแนน	หมายถึง	มีการเลียนแบบดารารหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงินปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 - 2.33	คะแนน	หมายถึง	มีการเลียนแบบดารารหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงินน้อย

ตอนที่ 8 แบบสอบถามการวางแผนการใช้จ่ายเงิน

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

8.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการใช้จ่ายเงิน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

8.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามการวางแผนการใช้จ่ายเงินของเทียนทิพย์ บรรจงทัศน์ (2547)

8.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการวางแผนการใช้จ่ายเงิน โดยใช้ความรู้จากข้อ 8.1 และข้อ 8.2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด สร้างจำนวน 24 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือแล้ว คงเหลือจำนวน 22 ข้อ

ตัวอย่างแบบสอบถามการวางแผนการใช้จ่ายเงิน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการวางแผนการใช้จ่ายเงิน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก

จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง	ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย	
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด	

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริง น้อยที่สุด
0	นักเรียนมีการบริหารการใช้เงินอย่างรอบคอบ					
00	นักเรียนไม่วางแผนการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เนื่องจากหากไม่มีเงิน นักเรียนก็จะขอผู้ปกครองเพิ่ม					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์.(2538:9)ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	3.67 - 5.00	คะแนน	หมายถึง	มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินดี
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	2.34 - 3.66	คะแนน	หมายถึง	มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 - 2.33	คะแนน	หมายถึง	มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินไม่ดี

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยจะดำเนินการเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ตามลำดับต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปหาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยล้อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2552 จำนวน 100 คน ที่มีโชกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item Discrimination) โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test จากนั้นคัดเลือกเฉพาะข้อที่ค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขึ้นไป มาเป็นแบบสอบถามการวิจัย มีดังต่อไปนี้

2.1 แบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ สร้างจำนวน 19 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือแล้ว คงเหลือจำนวน 17 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.914 – 8.944

2.2 แบบสอบถามการควบคุมตนเองในการใช้เงิน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ สร้างจำนวน 14 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือแล้ว คงเหลือจำนวน 13 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.620 – 7.473

2.3 แบบสอบถามการใช้เวลาว่าง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ สร้างจำนวน 19 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือแล้ว คงเหลือจำนวน 13 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.659 – 5.790

2.4 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ สร้างจำนวน 18 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือแล้ว คงเหลือจำนวน 15 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.322 – 5.917

2.5 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ สร้างจำนวน 17 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือแล้ว คงเหลือจำนวน 11 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.838 – 8.273

2.6 แบบสอบถามการเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ สร้างจำนวน 19 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือแล้ว คงเหลือจำนวน 16 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.600 – 11.320

2.7 แบบสอบถามการวางแผนการใช้จ่ายเงิน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ สร้างจำนวน 24 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือแล้ว คงเหลือจำนวน 22 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.965– 9.040

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อที่ 2 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ผลดังนี้

3.1 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .825

3.2 แบบสอบถามการควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงิน มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .733

3.3 แบบสอบถามการใช้เวลาว่าง มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .704

3.4 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .710

3.5 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อนในการใช้จ่ายเงิน มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .714

3.6 แบบสอบถามการเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้จ่ายเงิน มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .911

3.7 แบบสอบถามการวางแผนการใช้จ่ายเงิน มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .847

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตต่อผู้อำนวยการโรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในระหว่างวันที่ 15 – 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 จำนวน 228 ฉบับ ได้รับคืนมาครบทุกฉบับ

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบมาตรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมกับการวางแผนการใช้จ่ายเงิน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงิน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item Discrimination) ของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง- กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมกับการวางแผนการใช้จ่ายเงิน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขต ดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

3.2 วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงิน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

ในการวิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t- Distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F – Distribution
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละค่า (Mean Squares)
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์รูปแบบคะแนนมาตรฐาน
SE _{est}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE _b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
$\hat{Y}$	แทน	สมการพยากรณ์การวางแผนการใช้จ่ายเงินโดยใช้คะแนนดิบ
Z	แทน	สมการพยากรณ์การวางแผนการใช้จ่ายเงินโดยใช้คะแนนมาตรฐาน
X_1	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
X_2	แทน	บุคลิกภาพ
X_3	แทน	การควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงิน

X_4	แทน	การใช้เวลาว่าง
X_5	แทน	การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน
X_6	แทน	การเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน
X_7	แทน	การเลียนแบบดารารหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน
Y	แทน	การวางแผนการใช้เงิน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมกับการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ บุคลิกภาพ การควบคุมตนเองในการใช้เงิน และใช้เวลาว่าง ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ การเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในสังคม ได้แก่ การเลียนแบบดารารหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน และการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมกับการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยด้าน ส่วนตัว ได้แก่ บุคลิกภาพ การควบคุมตนเองในการใช้เงิน และการใช้เวลาว่าง ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ การเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในสังคม ได้แก่ การเลียนแบบดารารหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน และการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในสังคม และการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ปัจจัย	$\bar{X}$	S.D	การแปลผล
ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง	73523.25	52736.36	ต่ำ
บุคลิกภาพ	3.27	.44	บุคลิกภาพแบบเอ
การควบคุมตนเองในการใช้เงิน	2.80	.33	ปานกลาง
การใช้เวลาว่าง	2.48	.51	ปานกลาง
การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน	3.52	.45	ปานกลาง
การเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน	2.93	.39	ปานกลาง
การเลียนแบบดารารหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน	2.91	.38	ปานกลาง
การวางแผนการใช้เงิน	3.17	.33	ดีพอใช้

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มีฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองอยู่ในระดับต่ำ มีบุคลิกภาพแบบเอ และมีการควบคุมตนเองในการใช้เงินได้ปานกลาง การใช้เวลาว่างที่เหมาะสมปานกลาง การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน การเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน การเลียนแบบดารารหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงินอยู่ในระดับปานกลาง การวางแผนการใช้เงินอยู่ในระดับที่ดีพอใช้

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมกับวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานครโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียน และด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	Y
X1	1	.083	-.072	.057	.138*	-.087	.048	-.014
X2		1	.408**	.279**	.087	.201**	.180**	.304**
X3			1	.405**	-.009	.306**	.146*	.409**
X4				1	.108	.221**	.172**	.211**
X5					1	-.044	.093	.132*
X6						1	.230**	.381**
X7							1	.082
Y								1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน (X₅) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย ได้แก่ บุคลิกภาพ (X₂) การควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงิน (X₃) การใช้เวลาว่าง (X₄) และการเลียนแบบเพื่อนในการใช้จ่ายเงิน (X₆)

ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X₁) และการเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้จ่ายเงิน (X₇)

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์การวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์การวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	4	6.678	1.669	21.073**
Residual	223	17.667	.079	
Total	227	24.345		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่ามี 4 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียดในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียน ราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

องค์ประกอบ	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₃	.268	.063	.278	.409	.168	45.526**
X ₃ , X ₆	.233	.051	.275	.490	.240	35.524**
X ₃ , X ₆ , X ₅	.098	.041	.136	.512	.262	26.460**
X ₃ , X ₆ , X ₅ , X ₂	.093	.047	.124	.524	.274	21.073**

$$a = 1.084$$

$$R = .524$$

$$R^2 = .274$$

$$SE_{est} = .281$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ การควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงิน (X_3) การเลียนแบบเพื่อนในการใช้จ่ายเงิน(X_6) การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน (X_5) และบุคลิกภาพ (X_2) ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 27 จึงนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์การวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 1.084 + .268 X_3 + .233 X_6 + .098 X_5 + .093 X_2$$

สมการพยากรณ์การวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .278 X_3 + .275 X_6 + .136 X_5 + .124 X_2$$

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมมีความสัมพันธ์กับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในสังคม ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2552 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 686 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 234 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 226 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 226 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 228 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่

4 จำนวน 78 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 75 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 75 คน ซึ่งได้โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane.1967 :886-887) โดยใช้ระดับชั้นเป็นชั้น (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2552 แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 8 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ สร้างจำนวน 19 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือแล้ว คงเหลือจำนวน 17 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.914 – 8.944 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .825

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงิน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ สร้างจำนวน 14 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือแล้ว คงเหลือจำนวน 13 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.620 – 7.473 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .733

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการใช้เวลาว่าง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ สร้างจำนวน 19 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือแล้ว คงเหลือจำนวน 13 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.659 – 5.790 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .704

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ สร้างจำนวน 18 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือแล้ว คงเหลือจำนวน 15 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.322 – 5.917 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .710

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อนในการใช้จ่ายเงิน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ สร้างจำนวน 17 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือแล้ว คงเหลือจำนวน 11 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.838 – 8.273 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .714

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้จ่ายเงิน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ สร้างจำนวน 19 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือแล้ว คงเหลือจำนวน 16 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.600 – 11.320 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .911

ตอนที่ 8 แบบสอบถามการวางแผนการใช้จ่ายเงิน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ สร้างจำนวน 24 ข้อ หากคุณภาพเครื่องมือแล้ว คงเหลือจำนวน 22 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.965– 9.040 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .847

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 15 - 19 กุมภาพันธ์ 2552 จำนวน 228 ฉบับ ได้รับคืนมาครบทุกฉบับ
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบมาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คือ ตอบคำถามครบทุกข้อ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมกับการวางแผนการใช้จ่ายเงิน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงิน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน (X_5) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต

กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย ได้แก่ บุคลิกภาพ (X_2) การควบคุมตนเองในการใช้เงิน (X_3) การใช้เวลาวาง (X_4) และการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน (X_6)

2. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_1) และการเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน (X_7)

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ การควบคุมตนเองในการใช้เงิน (X_3) การเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน (X_6) การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน (X_5) และบุคลิกภาพ (X_2) ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยนี้สามารถรวมกันอธิบายความแปรปรวนของการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 27

4. สมการพยากรณ์ต่อการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานครมีดังนี้

4.1 สมการพยากรณ์การวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 1.084 + .268 X_3 + .233 X_6 + .098 X_5 + .093 X_2$$

4.2 สมการพยากรณ์การวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .278 X_3 + .275 X_6 + .136 X_5 + .124 X_2$$

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มีดังนี้

1.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน (X_5) ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1.1 การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินมาก มีการวางแผนการใช้เงินดี ทั้งนี้เพราะ การที่ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านการเงิน ทั้งการสนับสนุนด้านวัตถุ ได้แก่ การจัดหาอุปกรณ์การเรียน หนังสือเรียนที่จำเป็นต่างๆในการเรียน การให้ทุนทรัพย์แก่นักเรียน สำหรับชำระค่าเล่าเรียนของโรงเรียน และการเรียนพิเศษเพิ่มเติม ล้วน

ส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักถึงความเอาใจใส่ของผู้ปกครองต่อการเงินของตน ทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตามแผนด้านการเงินที่กำหนดไว้ได้ ใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด รู้คุณค่าของเงิน จึงสามารถเก็บออม และมีการวางแผนการใช้จ่ายที่ดี ดังที่ นิเทศ เจริญภักดิ์ (2543: 32) กล่าวว่า ผู้ปกครองมีบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุนด้านการเงินของนักเรียน โดยการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อม ให้กำลังใจ และให้คำปรึกษาในด้านการเรียนและการเงินแก่นักเรียน

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของไซมอนด์ (Symond. 1973: 283 -285) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการยอมรับและเอาใจใส่ในทุกๆด้านจะเป็นผู้ที่เพื่อนฝูงยอมรับเป็นอย่างดี ชอบเข้าสังคม สนใจการงาน มองโลกในแง่ดี มีความมั่นคงและมุ่งมั่นที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยมีการวางแผนต่างๆอยู่ตลอด มีมโนคติเกี่ยวกับตนเองสูง

ดังนั้น การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน จึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

1.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย ได้แก่ บุคลิกภาพ (X_2) การควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงิน (X_3) การใช้เวลาว่าง (X_4) และการเลียนแบบเพื่อนในการใช้จ่ายเงิน (X_6) ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

1.2.1 บุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอมีการวางแผนด้านการเงินดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ รักความก้าวหน้า มองการณ์ไกล ไม่ชอบการรอคอย ชอบฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อประสบความสำเร็จ จึงมีการวางแผนด้านการเงินไว้เพื่อควบคุมการใช้จ่ายให้เหมาะสม

เนื่องจากการวิจัยที่ศึกษากับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีน้อยมาก จึงขออ้างอิงผลการวิจัยที่อยู่ในระดับการศึกษาใกล้เคียงกัน ดังนี้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ เทียนทิพย์ บรรจงทัศน์ (2547: 73) ได้ศึกษาเรื่องตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนด้านการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาวิทยุภาพยนตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ผลการวิจัย พบว่า บุคลิกภาพแบบเอ มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินดี ชอบทำงานให้ประสบความสำเร็จ มีความกระตือรือร้น ชอบฝ่าฟันอุปสรรค สามารถควบคุมการใช้จ่ายให้เป็นไปตามที่วางแผนไว้ได้

ดังนั้นบุคลิกภาพจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

1.2.2 การควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงิน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีการควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงินมากมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีการควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงินได้ดี จะกระทำพฤติกรรมด้วยเหตุผลและ

ความอดทน เพื่อให้เกิดผลที่ดีต่อพฤติกรรมตามที่ปรารถนา แม้บุคคลนั้นต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรค หรืออยู่ในภาวะที่เกิดความขัดแย้งในจิตใจ โดยบุคคลนั้นเป็นผู้กำหนดเป้าหมายและกระบวนการที่จะนำไปสู่เป้าหมายด้วยตนเอง ดังที่กาญจนา พูนสุข (2541: 54) กล่าวว่า การควบคุมตนเอง หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งพยายามที่จะทำพฤติกรรมใด พฤติกรรมหนึ่ง ซึ่งก่อนหน้านี้ พฤติกรรมนี้เกิดขึ้นน้อยกว่า พฤติกรรมที่จะถูกควบคุมนี้มักจะเกี่ยวข้องกับผลที่ตามมา ทั้งในด้านที่พึงปรารถนาและไม่พึงปรารถนา ส่วนพฤติกรรมที่ไม่ต้องการควบคุมนั้นจะเกี่ยวข้องกับผลลัพธ์ในปัจจุบันที่มีความสุข ความพอใจ แต่ผลในระยะหลังแล้ว จะเป็นผลลัพธ์ที่ไม่พึงปรารถนา

เนื่องจากการวิจัยที่ศึกษากับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีน้อยมาก จึงขออ้างอิงผลการวิจัยที่อยู่ในระดับการศึกษาใกล้เคียงกัน ดังนี้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของวันวิสา พงษ์ผล (2546: 39) ที่ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการปรับสัณนิคมและการควบคุมตนเองที่มีต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตำพุ อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่านักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคการควบคุมตนเอง มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้นการควบคุมตนเองในการใช้เงินจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

1.2.3 การใช้เวลาวาง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่ใช้เวลาวางได้เหมาะสมมีการวางแผนการใช้เงินดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีการวางแผนการใช้เวลาวางอย่างเหมาะสม รู้จักการวางแผนในการใช้เวลาในแต่ละวัน ในการทำกิจกรรมต่างๆที่เหมาะสม เช่น การศึกษาหาความรู้ต่างๆในห้องสมุด การออกกำลังกายเพื่อรักษาสุขภาพ ซึ่งการใช้เวลาวางเหล่านี้ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาตนเอง รู้จักวางแผนการต่างๆที่ดีส่งผลให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ไม่ใช้เวลาว่างโดยการเดินเที่ยวตามห้างสรรพสินค้า ใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย ดังที่ ดวงเดือน พิศาลบุตร (ธัญญารัตน์ วงษ์สมัย.2542: 15-16 ; อ้างอิงมาจาก ดวงเดือน พิศาลบุตร.2515) ได้กล่าวว่า การใช้เวลาวางเป็นหรือไม่เป็นนั้นเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะจะช่วยให้เด็กนักเรียนพบความสำเร็จหรือความเจริญก้าวหน้าได้มากหรือรวดเร็วต่างกัน และวิธีการใช้เวลาว่างของนักเรียนยังมีผลต่อเด็กนักเรียนเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่อีกด้วย กล่าวคือ เด็กนักเรียนไม่ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น อยู่เฉยๆ หรือพูดคุยแต่เรื่องไร้สาระเอาแต่เล่นสนุก ไม่ช่วยทำงานบ้าน ไม่คิดทำงาน ใช้เวลาให้หมดไปด้วยการเที่ยวเตร่ แต่นักเรียนที่รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น ช่วยทำงานบ้าน ศึกษาค้นคว้า ทำงานอดิเรก เป็นต้น ก็จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต ดังนั้นครูและผู้ปกครองจึงควรสนับสนุนให้นักเรียนรู้จักแบ่งเวลาใช้เวลาว่างอย่างเหมาะสม เป็นการปลูกฝังนิสัยที่ดีเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างตั้งแต่เยาว์วัย การใช้เวลาวางให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัว เป็นการแสดงออกที่ถูกต้อง ช่วยปลูกฝังให้รู้คุณค่าของเวลา ทำให้มีประสบการณ์ในชีวิตการทำงานต่างๆมากขึ้น ทำให้เกิดความภูมิใจและ

เชื่อมั่นในตนเองยิ่งขึ้นและอาจช่วยเพิ่มพูนรายได้ให้กับตนเองหรือครอบครัวบ้างตามสมควร การรู้จักใช้เวลาว่างจึงมีส่วนสำคัญที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จในชีวิต

เนื่องจากการวิจัยที่ศึกษากับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีน้อยมาก จึงขออ้างอิงผลการวิจัยที่อยู่ในระดับการศึกษาใกล้เคียงกัน ดังนี้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ พัชรา เทียมเพชร (2548: 98) ได้ศึกษา เรื่องการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 3 มีการใช้เวลาว่างที่เหมาะสม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนมีการออกกำลังกายและเล่นกีฬาเพื่อนันทนาการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการทำงานอดิเรกและส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับมาก รู้จักใช้เวลาว่างไปในทางสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อตนเอง เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองในการกระทำสิ่งต่าง ๆ

ดังนั้นการใช้เวลาว่างจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

1.2.4 การเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงินมาก มีการวางแผนการใช้เงินดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนสามารถประพฤติปฏิบัติตามอย่างเพื่อนในเรื่องของการใช้เงินอย่างรู้คุณค่าของเงิน การรู้จักใช้เงินได้อย่างเหมาะสมกับเงินที่ตนเองได้รับ เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ทั้งต่อตนเอง และครอบครัว ได้แก่ เพื่อนชื่อของที่มีประโยชน์ ไม่ซื้อของตามผู้อื่น หรือตามอย่างในสื่อโฆษณา และรู้จักจัดสรรเงินส่วนหนึ่งในการอดออม ดังที่ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning) ของแบนดูรา (Bandura.1977: 10-29) ซึ่งอธิบายแนวคิดที่สำคัญในการเรียนรู้ทางสังคม ดังนี้ พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการปะทะสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และสิ่งแวดล้อม นักศึกษาจะเลียนแบบตัวแบบ การเลียนแบบนี้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยอาศัยการสังเกต พฤติกรรมของตัวแบบ รวมถึงการสังเกตการตอบสนองและปฏิกิริยาต่างๆของตัวแบบ สภาพแวดล้อมของตัวแบบ ความน่าเชื่อถือของตัวแบบ ความมีชื่อเสียงของตัวแบบ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตัวแบบ คำบอกเล่าเกี่ยวกับความเชื่อถือของตัวแบบ ฯลฯ ผลจากการสังเกตจะทำให้ผู้สังเกตสามารถเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบหรือแสดงพฤติกรรมใหม่ได้

ดังนั้นการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงินจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

2. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_1) และการเลียนแบบดาราศาสตร์หรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน (X_7) อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร แสดงว่า นักเรียนบางคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองต่ำ มีการวางแผนใช้เงินดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนบางคนได้รับ

ค่าใช้จ่ายเพียงพอกับความต้องการ สามารถซื้อสิ่งของต่างๆตามที่ตนเองต้องการได้ รู้จักวางแผน ใช้เงินไว้เป็นสัดส่วน รู้จักการประหยัดอดออมไว้ในกรณีฉุกเฉิน และทางครอบครัวของนักเรียนบางคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองต่ำนั้นได้รับการอบรมเลี้ยงดูในเรื่องของการใช้เงิน มาตั้งแต่รุ่นอดีตถ่ายทอดมาจนถึงรุ่นปัจจุบันให้รู้จักคุณค่าของเงิน การใช้จ่ายเงินเท่าที่จำเป็น มีการประหยัดอดออมเงินเพื่อส่งผลต่อไปยังลูกหลานในภายภาคหน้า ดังที่ จรรยา สุวรรณทัต (2542: 48-52) กล่าวถึงครอบครัวที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจไม่ขัดสน ย่อมนำมาซึ่งความสงบสุขของครอบครัว เกิดความกลมเกลียวสมัครสมานกัน ครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับธีระ ประพฤติกิจ (Online) กล่าวว่า บุคคลที่ ทำงานหรือมีมรดกตกทอด ถ้ารักษาคุณธรรมไว้ด้วยการสอนลูกสอนหลานและตนเองให้ซื่อสัตย์สุจริตขยัน ประหยัด อดออม ถ่อมตน อดทน อดกลั้น ไม่โลภ ไม่โกงเขา ก็จะมีทรัพย์สินเหลือและล้น จนได้ชื่อว่าเป็นผู้มีบารมี มีทรัพย์สินมากมาย พอที่จะแผ่เมตตาบารมี แบ่งปันให้ผู้อื่นที่เดือดร้อน หรือแก่ประเทศชาติได้

นักเรียนบางคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองต่ำมีการวางแผนการใช้เงินไม่ดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีผู้ปกครองรายได้ต่ำบางคน วางแผนการใช้เงินไม่เป็น ไม่รู้จักคุณค่าของการใช้เงิน ใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย ยิ่งมีการได้รับเงินจากครอบครัวมามาก ก็จะใช้จ่ายโดยไม่รู้จักการอดออม ไม่รู้จักการประหยัดเงิน ไม่เห็นคุณค่าของเงิน

ดังนั้น ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองจึงไม่มีความสัมพันธ์กับการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

2.2 การเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน ไม่มีความสัมพันธ์กับการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร แสดงว่า นักเรียนบางคนที่เลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงินมาก มีการวางแผนการใช้เงินดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนสามารถประพฤติปฏิบัติตัวอย่างดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในเรื่องของการใช้เงินอย่างรู้คุณค่าของเงิน การรู้จักใช้เงินได้อย่างเหมาะสมกับเงินที่ตนเองได้รับ เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ทั้งต่อตนเอง และครอบครัว อีกทั้งนำข้อมูลที่ได้ไปปฏิบัติตามแผนการใช้เงินที่กำหนดไว้ได้

นักเรียนบางคนที่เลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงินมาก มีการวางแผนการใช้เงินไม่ดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่เลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงินไม่สามารถปฏิบัติตามแผนการใช้เงินที่วางไว้ได้ มีการรับข้อมูลโดยขาดการพิจารณาไตร่ตรองอย่างละเอียดรอบคอบ ไม่คำนึงถึงความคุ้มค่า หรือความจำเป็นในการใช้จ่ายเงิน

ดังนั้น การเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงินจึงไม่มีความสัมพันธ์กับการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ การควบคุมตนเองในการใช้เงิน (X_3) การเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน (X_6) การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน (X_5) และบุคลิกภาพ (X_2) ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการวางแผนการ

ใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ด้ร้อยละ 27 ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 การควบคุมตนเองในการใช้เงิน ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับแรก แสดงว่านักเรียนมีการควบคุมตนเองในการใช้เงินดี ทำให้มีการวางแผนการใช้เงินดี ทั้งนี้เพราะการควบคุมตนเองในการใช้เงิน เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้นักเรียนสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ ดังที่ สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2546: 351-353) ได้กล่าวถึงข้อดีของการควบคุมตนเองไว้ว่าทำให้เกิดการแผ่ขยายของพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง การควบคุมตนเองสามารถใช้ได้กับพฤติกรรมที่ไม่สังเกตเห็นได้ เช่น ความคิด ความรู้สึกต่างๆและใช้ควบคุมพฤติกรรมที่ได้รับผลกระทบที่เกิดขึ้นได้ซ้ำ เช่น พฤติกรรมลดความอ้วน การออกกำลังกาย การสูบบุหรี่ เป็นต้น

เนื่องจากการวิจัยที่ศึกษากับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีน้อยมาก จึงขออ้างอิงผลการวิจัยที่อยู่ในระดับการศึกษาใกล้เคียงกัน ดังนี้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ พิมพกา อัครคະพู (2543: 46-47) ได้ศึกษาผลของการฝึกสมาธิแบบอานาปานสติควบคู่กับการควบคุมตนเองที่มีต่อความมีวินัยในการใช้ห้องสมุดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการควบคุมตนเองมีวินัยในการใช้ห้องสมุดเพิ่มขึ้น

ดังนั้น การควบคุมตนเองในการใช้เงิน จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

3.2 การเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่สอง แสดงว่านักเรียนมีการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงินมาก ทำให้นักเรียนมีการวางแผนการใช้เงินดี ทั้งนี้เพราะการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงินหมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนประพฤติปฏิบัติตามอย่างเพื่อนในเรื่องของการใช้เงินอย่างรู้คุณค่าของเงิน การรู้จักใช้เงินได้อย่างเหมาะสมกับเงินที่ตนเองได้รับ เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุดต่อตนเอง และครอบครัว ได้แก่ เพื่อนชื่อของที่มีประโยชน์ ไม่ใช่ชื่อของตามผู้อื่น หรือตามอย่างในสื่อโฆษณา และรู้จักจัดสรรเงินส่วนหนึ่งในการอดออม ดังที่ฉวีวรรณ สุขพันธ์โพธาราม (2527: 112 – 113) กล่าวถึงเพื่อนของวัยรุ่นว่า เพื่อนช่วยให้วัยรุ่นลดความเพ้อฝัน การปรับตัวเพื่อให้พ้นจากความกังวลในปัญหาต่าง ๆ ทำให้วัยรุ่นหาทางออกด้วยการสร้างความฝันต่าง ๆ ที่ตนเห็นว่าการมีความสุขและความสำเร็จ การปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ มีเพื่อนคุย ไม่มีเวลาว่างที่จะเพ้อฝัน และก็จะมีการใช้จ่ายที่น้อยลง

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรอนลันด์ (สุรัชย์ โกติยะกุล.2526; อ้างอิงจาก Gronlund. 1956) ที่ศึกษาการปรับตัวของวัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่นที่มีผลการเรียนดี เป็นกลุ่มวัยรุ่นที่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้

ดังนั้น การเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

3.3 การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่สาม แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเงินของผู้ปกครองมาก ทำให้มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินดี ทั้งนี้เพราะการที่ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านการเรียน ทั้งการสนับสนุนด้านวัตถุ ได้แก่ การจัดหาอุปกรณ์การเรียนที่จำเป็นต่างๆในการเรียน การให้ทุนทรัพย์แก่นักเรียน สำหรับชำระค่าเล่าเรียนของโรงเรียน และการเรียนพิเศษเพิ่มเติม ล้วนส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักถึงความเอาใจใส่ของผู้ปกครองต่อการเงินของตน ดังที่ เมอร์เรย์และเซนเทอร์ (Murray;& Zentner. 1985: 518) กล่าวว่า ครอบครัวเป็นระบบสังคม ซึ่งเป็นกลุ่มปฐมของสังคม ประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป อาศัยร่วมกันโดยความสัมพันธ์ที่อาจเกิดจากการสืบสายโลหิต การแต่งงานหรือการรับเลี้ยงดูหรือเป็นผู้ที่อยู่อาศัยร่วมกันโดยมีสัญญาผูกมัดในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง อย่างไรก็ตามหน้าที่ของครอบครัวและแรงสนับสนุนของครอบครัวยังคงมีผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงิน ด้วยเหตุนี้ผู้ปกครองซึ่งเป็นบุคคลในครอบครัวที่ดูแลนักเรียนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สนับสนุนด้านการเงินของนักเรียน การที่นักเรียนได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากผู้ปกครองจึงทำให้สามารถจัดการและวางแผนการใช้จ่ายเงินได้อย่างเหมาะสม

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของฮอฟแมน (ภัทรีสิริณี เสวตไอยาราม. 2549 : 30 ; อ้างอิงจาก (Hoffman. 1977 : 291) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเอาใจใส่ในการเลี้ยงดูพบว่า เด็กที่ได้รับการเอาใจใส่เลี้ยงดูแบบรักใคร่ สนับสนุนในด้านต่างๆ จะมีลักษณะที่พึงประสงค์มากกว่าเด็กที่ได้รับการเอาใจใสน้อย

ดังนั้น การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

3.4 บุคลิกภาพ ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย แสดงว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ ทำให้มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอนั้นมีลักษณะสนใจ สังคมภายนอกมีปฏิกริยาจับไวต่อสิ่งต่างๆ ชอบเข้าสังคม มีความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะออกไปเผชิญกับสังคมและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมและสังคมนั้น มองการณ์ไกล ทำให้มีการควบคุมและวางแผนการใช้จ่ายเงินดี ดังที่ ฟรีดแมน และโรเซนแมน (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537; 14; อ้างอิงจาก Friedman; & Rosenman. 1974) กล่าวถึงลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ (Type A Behavior Pattern Personality) หมายถึงบุคคลที่มีบุคลิกภาพรีบร้อน ชอบแข่งขัน ชอบทำงานให้ได้มากๆในเวลาหลายๆ ที่ความรู้สึกว่าเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความพยายามมากในการทำงานชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆเพื่อประสบผลสำเร็จ ชอบทำงานด้วยความรวดเร็วทนไม่ได้กับงานที่ล่าช้ามีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่นและต้องมีการวางแผนเมื่อจะทำสิ่งต่างๆ ด้วยเหตุนี้บุคลิกภาพ จึงส่งผลให้นักเรียนมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินดี

เนื่องจากการวิจัยที่ศึกษากับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีน้อยมาก จึงขออ้างอิงผลการวิจัยที่อยู่ในระดับการศึกษาใกล้เคียงกัน ดังนี้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของวรุณี ก้องเสียง

(2549: 53) ที่ศึกษาการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนมาลีวิทย์ พัทยา เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอและแบบบีนั้น มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินที่แตกต่างกัน โดยนักเรียนที่นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอนั้นมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินดีกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบบี

ดังนั้น บุคลิกภาพ จึงเป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารการศึกษา อาจารย์ นักเรียนและผู้ปกครองได้ทราบข้อมูลเพื่อพิจารณา สามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบวางแผนพัฒนา หรือหาวิธีการในการส่งเสริมให้นักเรียนในโรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ให้มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินได้ดี โดยนำปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ การควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงิน การเลียนแบบเพื่อนในการใช้จ่ายเงิน การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน และบุคลิกภาพ ไปเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนพัฒนาการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียน หรือหาวิธีการในการส่งเสริมให้นักเรียนในโรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินดี ดังนี้

1.1 การควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงิน ทั้งผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครูผู้สอน ควรให้ความสำคัญส่งเสริมให้นักเรียนให้มีการควบคุมตนเองดี มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนฝึกการควบคุมตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีการควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงินได้ดีขึ้น

1.2 การเลียนแบบเพื่อนในการใช้จ่ายเงิน ทั้งผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครูผู้สอน ต้องมีความเข้าใจในตัวนักเรียน มีการปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักการประหยัด รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างร่วมกับเพื่อน มีการจัดกิจกรรมกลุ่มร่วมกันกับเพื่อนในเรื่องที่เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงิน มีการให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการรู้คุณค่าของเงิน การปฏิบัติตนตามแบบอย่างที่ดีงามของเพื่อนในการวางแผนการใช้จ่ายเงิน

1.3 การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน ควรมีการประชุมผู้ปกครองให้ทราบถึงการใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ทางโรงเรียน และให้ผู้ปกครองควบคุมการใช้จ่ายของนักเรียน

1.4 บุคลิกภาพ ทางโรงเรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครูผู้สอนต้องมีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน มีการนำเทคนิคการพัฒนาบุคลิกภาพมาใช้ได้อย่างถูกต้องตามแต่ละบุคคลซึ่งต่างกัน โดยการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนโดยเน้นพัฒนาให้เป็นบุคลิกภาพแบบเอ เพราะนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอนั้นมีลักษณะสนใจ สังคมภายนอกมีปฏิริยาจับไวต่อ

สิ่งต่างๆ ชอบเข้าสังคม มีความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะออกไปเผชิญกับสังคมและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมและสังคม มองการณ์ไกล ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการแสดงพฤติกรรมต่างๆ หากนักเรียนมีบุคลิกภาพที่มั่นใจ ก็จะส่งผลการวางแผนในด้านต่างๆนั้น นักเรียนสามารถทำออกมาได้ดีเช่นเดียวกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการใช้จ่ายเงิน ของผู้เรียนในระดับอื่น ๆ เช่นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผู้เรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เป็นต้น

2.2 ควรพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินได้แก่ การควบคุมตนเองในการใช้เงิน การเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน โดยนำไปทำการทดลองเพื่อพัฒนาปัจจัยดังกล่าวซึ่งจะช่วยพัฒนาการวางแผนการใช้จ่ายเงิน โดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น การปรับพฤติกรรม กลุ่มสัมพันธ์ การใช้เทคนิคแม่แบบ เป็นต้น

2.3 ควรใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลวิธีอื่นที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียน ร่วมกับการใช้แบบสอบถาม เช่น การสัมภาษณ์ แบบสอบถามไครเอ่ย์ เป็นต้น

2.4 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินเพิ่มเติม เช่น สภาพครอบครัว อาชีพผู้ปกครอง การเลียนแบบผู้ปกครองในการใช้เงิน เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ศรีทุมมา. (2546). การศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวกับการกระทำผิดของเยาวชนในศูนย์แรกรับ
เด็กและเยาวชนชายบ้านเมตตา สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกรุงเทพ.
ปริญญาณีพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว).กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- กาญจนา พูนสุข.(2541, กรกฎาคม-ธันวาคม). การควบคุมตนเอง. การแนะแนวและจิตวิทยา
การศึกษา. 1(1) : 46-54.
- ..... (2542).การเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเอง การใช้สัญญาเงื่อนไข เป็นกลุ่มและ
รายบุคคลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปี
ที่ 4 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 27 (บ้านชำเม็ง) อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ.
ปริญญาณีพนธ์. กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ขวัญใจ ถนอมปัญญารักษ์. (2551). การศึกษาความนิยมไทย การเลียนแบบวัฒนธรรมเกาหลี
และสภาพแวดล้อมทางสังคมของวัยรุ่น. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คำรณ มาลาคำ. (2546). การใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกลุ่มโรงเรียน
สหวิทยาเขตวิภาวดี สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. ปริญญาณีพนธ์ วท.ม.(การ
จัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรรยา สุวรรณทัต.(2531) ประมวลบทความทางวิชาการระหว่างปี พ.ศ.2526-2531 ฉบับ
อภิธานนทาการ ครบรอบ 33 ปี. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จรรยา เกษศรีสังข์.(2537). วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ.ปริญญาณีพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่าย
เอกสาร.
- จรรุวรรณ ภัทรจารินกุล. (2550). ผลของการใช้เทคนิคการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมก้าวร้าว
ของนักเรียนนอกที่สถิตที่เรียนร่วมใน โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านหาดใหญ่) โดยเทคนิค
การควบคุมตนเอง. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชุติมน ศรีแก้ว . (2546) . ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. ปริญญาณีพนธ์
กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

- เชิดศักดิ์ โฉวาสินธุ์.(2520) การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ.กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบการศึกษา และ จิตวิทยา.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธุนาวิณ และเพ็ญแข ประจวบจั่น.(2520) จริยธรรมของเยาวชนไทย.รายงานการวิจัย ฉบับที่ 21 กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทองคุณ หงส์พันธุ์. (2535) วิธีทางแห่งบัณฑิต.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- เทวินทร์ ขอเหนี่ยวกลาง.(2546) ความฟุ่มเฟือยของเยาวชนคือ หายนภัย ของชาติ.สืบค้นเมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2552 จาก thewin@thaimail.com
- เทียนทิพย์ บรรจงทัศน์.(2547). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาวิทยุภาพยนตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. สารนิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร
- ชนวรรณ แจ่มสุวรรณ.(2543).สื่อกับการกระทำผิดทางเพศ : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำคลองเปรม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(รัฐศาสตร์).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ธัญญารัตน์ วงษ์สมัย . (2542) . การใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา) . กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ธีราริสุทธิ์ สารธมฺโม,พระ.(2550).ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมาธิในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร.ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิลุบล เจริญพีช. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลียนแบบการแต่งกายของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเขตเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์.(2530). สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บัณฑิตการพิมพ์.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา.(2544).จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : ธนัชการพิมพ์.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). (2546). พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัชรินทร์ สมหมาย.(2549). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ.กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.

- พิมพ์ภา อัครกะพู่. (2543). ผลการฝึกสมาธิแบบอานาปานสติควบคู่กับการควบคุมตนเองที่มีต่อความมีวินัยในการใช้ห้องสมุดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม). ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- ภัทรสิริธน์ เสวตไอยาราม. (2549). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพลูเจริญวิทยาคม อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- มาลา คลนักษัย. (2546) 7 วิธีใช้จ่ายให้เงินนอกเงย. กรุงเทพฯ : อมรินทร์
- ราชบัณฑิตยสถาน.(2542) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 . นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น. กรุงเทพมหานคร.
- วรวิฑู ก้องเสียง. (2549). การวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนมาลีวิทยัพทยา เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี . สารนิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- วันชาติ ศิลาน้อย. (2528). ความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกชมรายการโทรทัศน์กับฐานะทางสังคมมีดิสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและสถานภาพของครอบครัวของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (โสตทัศนศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538 ,กุมภาพันธ์ – มีนาคม). ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย: เรื่องง่ายๆที่บางครั้งก็พลาดได้” ข่าวสารการวิจัยการศึกษา. 18(3) : 9.
- สถาบันครอบครัวลวกรักโพล. (2548). สืบค้นเมื่อ 4 สิงหาคม 2552 จาก,
http://www.duangjaiphomae.com/poll.php?action=results&poll_id=68
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาศิต. (2541). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สวนา พรพัฒน์กุล.(2535) อิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อพัฒนาการทางด้านความคิดและการเรียนรู้ทางสังคมของเด็กไทย .กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สัมพรณี เสตสุบรรณ. (2549). การใช้เวลาว่างที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนเทพศิลาเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- สิปปนนท์ เกตุทัต. (2533). การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม : โอกาสและปัญหาที่เด็กและเยาวชนจะเผชิญ. รายงานการประชุมสมัชชาแห่งชาติ ครั้งที่ 1 ด้านการพัฒนาเด็ก. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด.
- สุขใจ น้ำผุด.(2543) กลยุทธ์การบริหารการเงินส่วนบุคคล. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สุดฤทัย จันท์แซมซ้อย (2550). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อ การวางแผนด้านการเงิน ของ นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุเทพ อรรถากร.(2541) *สัญญาณเตือนภัย สิทธิอาณานิคมทางเศรษฐกิจ.ผู้จัดการรายวัน*. 10 มีนาคม 2541.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2544) *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.
- แสงทิพย์ อัสวีริยะกิจ. (2547). *พฤติกรรมการคุกคามทางเพศผู้อื่นของนักเรียนชายที่ได้รับ สื่อที่แฝงการแสดงออกทางเพศและมีจิตลักษณะควบคุมตนเองแตกต่างกัน : กรณีศึกษาของ นักเรียนชายโรงเรียนในจังหวัดนนทบุรี*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรรถณอลันซ์ เพชรทองคำ. (2551) *.ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนในการใช้เวลาว่างของนักเรียนช่วง ชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรรถพล โคตรสินธุ์ . (2544) *ผลสื่อมวลชนที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบการแต่งกายของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกาฬสินธุ์*.รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อักษรา พันระโคตร.(2547). *การเปรียบเทียบผลของการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ควบคู่กับการ ควบคุมตนเองและการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ควบคู่กับการปรับสินใหม่ที่มีต่อพฤติกรรมไม่ ตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศิษย์เก่าวังหลังวัฒนา อำเภอหน้า ชุน จังหวัดอุบลราชธานี*.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. (2533). *ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อใน- ระดับบัณฑิตศึกษา*. ปริญญาานิพนธ์กศ.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อารี พันธุ์มณี.(2544). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*.พิมพ์ครั้งที่ 5 . กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ 1999.
- Acher, Hocevar Michel. (1995, June). The education Quality System : A Content Validation (Partnerships Organization Development), *Dissrtation Adstracts International*. 56(1) : 192 – 197.
- Ahmad, Rcza Riahinejad;& Albert B. Hood. (1984, November). *The Development of Interpersonal Relationships in College*, *Journal of College Student Personnel*. 5(6):498-502 .

- Arikpo, Bassey. (1986, March) A comparison of the Relationship between Students Demographic Characteristic, the administration of their finances and their Academic Performance, *Dissertation Abstracts International*. 45(09):2702.
- Atkin, C.K. (1990, July). Effects of Televised Alcohol Messages on Teenage Drinking. *British Journal of Aiction*. 83.
- Bandura, Albert. (1969). *Principles of Behavioral Modification*. New York: Holt, Rinehart & Winaton.
- Bandura, Albert, Jean E Grusec, & France L. Menlove. (1966, September). Observational Learning as a Function OF Symbolization and Incentive set, *Child Development*. 9 (37):479.
- Brown, A. L.; & Smiley, S.S. (1977, March). "Rating the Importance of Structural Units of Prose Passages : A Problem of Metacognitive Development. *Child Development*. 48(2):1-8.
- Erikson, E.H. (1964). *Insight and Responsibility*. New York: Norton.
- Freud, Sigmund. (1970). *An Outline of psychoanalysis*. New York: W.W. Norton & Company.
- Green, Samuel B.; & Salkind, Neil J. (2003). *Using SPSS for Windows & Macintosh: Analyzing and Understanding Data*. 3rd ed. New Jersey: Prentice-Hall International.
- Kazdin, Alan F. (1984). *Behavior Modification in Applied Setting 3 ed*. Homewood Illinois ; The Dorsey press.
- Kliewer, Wendy ;& Weidner, Gerdi. (1987). Type A Behavior and Aspiration : A Study of Parents and Children's Goal Setting, *Developmental Psychology*. 23(2) : 204-209.
- Mcdowell, Linda Lee Goette. (1996, May). Leisure Recreational Preferences and Practices Among Adolescents with and Without Mental Retardation. *Dissertation Abstracts International*. Dai-A, 56(11): 4353.
- Organ, Dennis W.; & Hamner, Clay W. (1982). *Organizational Behavior*. Plano Texas: Business Publications.
- Plato Cited By Edithl. Ball; & Robert E. Ciprino. (1978). *Leisure Service Preparation*. New Jersey : Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs.
- Raymore, Leslic Ann. (1995, Aug). *The Tradition from Adolescence to Young Adulthood ; Predictors of Leisure Behavior*, *Dissertation Abstracts International*. Dai-A 56/02 : p. 702.

Springe, N.N., (1958). *The Influence of General Social Status on The Emotional Stability of Children. Pedagog Sem.*

Strube and others. (1987, January). Type A Behavior Pattern and Self Evaluation of

Symond, P.M. (1973). *Psychology of Parent-Child Relationship*. New York :
Appleton Centery Crofts.

Yamane,Taro . (1967) . *Statistics-An Introductory Analysis* . 2 ed . New York : Harper.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมข้อมูล ในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร การตอบแบบสอบถามนี้จึงเป็นไปตามความรู้สึกนึกคิดของผู้ตอบโดยแท้จริง และไม่มีข้อใดถูกหรือผิด ข้อมูลที่ได้จะสรุปออกมาในภาพรวม เพื่อให้มองเห็นภาพรวมของปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงิน ดังนั้นจึงใคร่ขอความร่วมมือจากนักเรียนในการตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 8 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการควบคุมตนเองในการใช้จ่ายเงิน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการใช้เวลาว่าง

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อนในการใช้จ่ายเงิน

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้จ่ายเงิน

ตอนที่ 8 แบบสอบถามการวางแผนการใช้จ่ายเงิน

ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้จะนำไปเพื่อประกอบการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลต่อการเรียนของผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือนมา ณ โอกาสนี้ด้วย

อรรรรณ ณ นคร

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว เติมข้อความลงในช่องว่าง.....ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. ผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้เฉลี่ยรวม.....บาท/เดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามบุคลิกภาพ ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

- จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
 จริง หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	นักเรียนรู้สึกโมโห ถ้ามีคนมาขัดจังหวะใน ขณะที่นักเรียนไม่สามารถทำสิ่งที่นักเรียน ตั้งใจไว้ได้					
2.	นักเรียนรู้สึกว่าเป็นการเสียเวลา ถ้าต้องไปรอ ซื้อของในร้านที่มีลูกค้าแน่น					
3.	นักเรียนรู้สึกว่าต้องทำงานอย่างรวดเร็วเพื่อ แข่งกับเวลา					
4.	นักเรียนคิดว่าคนรอบข้างทำงานไม่ถูกใจ นักเรียน					
5.	นักเรียนรู้สึกว่าอยากทำกิจกรรมให้เสร็จโดยเร็ว เท่าที่ทำได้					
6.	นักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่ต้องเข้าคิวเพื่อรอรับ บริการ เช่น โรงอาหาร ร้านค้า					
7.	นักเรียนไม่ชอบให้ใครมาขัดจังหวะการ ทำงานของนักเรียน					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
8.	นักเรียนรู้สึกทนไม่ได้ ถ้าต้องทำงานร่วมกับคนที่ทำงานอย่างขอไปที					
9.	เพื่อนส่วนใหญ่เห็นว่านักเรียนเป็นคนจริงจังกับการทำงาน					
10.	นักเรียนเป็นคนที่ไม่ยอมเสียเวลาเพื่อฟังคนอื่นพูดเพื่อเจ้อ					
11.	นักเรียนชอบทำงานที่นักเรียนรับผิดชอบให้เสร็จก่อนกำหนดเวลา					
12.	เมื่อนักเรียนกำลังฟังคนอื่นพูดไร้สาระนักเรียนรู้สึกเบื่อ จึงมักหาทางเลี่ยง					
13.	นักเรียนรู้สึกหงุดหงิด เมื่อต้องทำสิ่งซ้ำซาก					
14.	นักเรียนชอบไปถึงที่นัดหมายก่อนเวลาเมื่อมีนัด					
15.	นักเรียนรู้สึกทนไม่ได้ถ้าต้องฟังคนที่พูดไม่รู้จักจบ					
16.	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
17.	นักเรียนเป็นคนที่ทำกิจกรรมต่างๆด้วยความรวดเร็ว ว่องไว					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการควบคุมตนเองในการใช้เงิน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการควบคุมตนเองในการใช้เงิน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	นักเรียนหลีกเลี่ยงการไปเดินห้างสรรพสินค้ากับเพื่อน					
2.	เมื่อนักเรียนเห็นของที่ถูกใจมักอดไม่ได้ที่จะซื้อ แม้ว่าของสิ่งนั้นจะราคาแพงก็ตาม					
3.	เมื่อนักเรียนอยู่กับกลุ่มเพื่อนนักเรียนมักปฏิบัติตามกลุ่มเพื่อนในการใช้เงิน					
4.	นักเรียนไม่สามารถควบคุมตนเองในการใช้เงินตามสัญญาที่นักเรียนตั้งใจไว้					
5.	นักเรียนวางแผนล่วงหน้าในการใช้เงิน					
6.	เมื่อนักเรียนตั้งใจทำอะไรแล้วนักเรียนปฏิบัติตามความตั้งใจจนกว่าบรรลุผลสำเร็จ แม้มีอุปสรรคก็ตาม					
7.	นักเรียนสามารถไปห้างสรรพสินค้ากับเพื่อนได้ โดยที่นักเรียนไม่ซื้อของอะไรเลย					
8.	นักเรียนนึกถึงคุณค่าของเงินอยู่เสมอก่อนที่จะนำเงินไปซื้อสิ่งของต่างๆ					
9.	นักเรียนมักทำลายสิ่งของเมื่อนักเรียนโกรธ					
10.	นักเรียนตั้งใจเก็บเงินไว้ซื้อของที่จำเป็นเท่านั้น					
11.	นักเรียนอดทนและพยายามที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในเรื่องการใช้เงิน					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
12.	นักเรียนหลีกเลี่ยงการอ่านหนังสือ วารสารที่ นำเสนอสินค้าประเภทต่างๆ					
13.	นักเรียนมักทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จ ก่อนออกไปเที่ยว					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการใช้เวลาว่าง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการใช้เวลาว่าง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ นักเรียนใช้เวลาว่างในการไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในห้องสมุด					
2.	เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนชอบอ่านหนังสือเพื่อทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา					
3.	นักเรียนใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียน					
4.	กิจกรรมเกี่ยวกับการบันเทิง นักเรียนไม่ชอบเดินตามห้างสรรพสินค้ากับเพื่อนเมื่อมีเวลาว่าง					
5.	เมื่อนักเรียนมีเวลาว่าง มักไปจับจ่ายซื้อของตามแหล่งแฟชั่นต่างๆ					
6.	นักเรียนไม่ชอบดูรายการทางโทรทัศน์เมื่อมีเวลาว่าง					
7.	กิจกรรมด้านกีฬา เมื่อมีเวลาว่าง นักเรียนเล่นกีฬาเพื่อความสนุกสนาน					
8.	นักเรียนมักออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เมื่อมีเวลาว่าง					
9.	กิจกรรมด้านงานอดิเรก เมื่อมีเวลาว่าง นักเรียนไม่ชอบฟังเพลง					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
10.	ถ้ามีเวลาว่าง นักเรียนมักเลี้ยงสัตว์ที่โปรดปราน					
11.	เมื่อมีเวลาว่าง นักเรียนชอบเล่นเครื่องดนตรีที่ชื่นชอบ					
12.	เมื่อมีเวลาว่าง นักเรียนชอบประดิษฐ์ของใช้เอง					
13.	นักเรียนชอบประดิษฐ์ของขวัญให้เพื่อนเป็นงานอดิเรก					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเงินของนักเรียนให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียน ซื้อตำราเพิ่มเติมประกอบการเรียนรู้					
2.	ผู้ปกครองให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม หากนักเรียนไม่มีเงินพอในการซื้อเสื้อผ้า					
3.	ผู้ปกครองสนับสนุนให้ค่าใช้จ่ายนักเรียนในการทำรายงาน					
4.	ผู้ปกครองอนุญาตให้นักเรียน ใช้จ่ายซื้อเสื้อผ้าอยู่เสมอ					
5.	ผู้ปกครองซื้ออุปกรณ์การเรียนที่จำเป็นให้นักเรียนอย่างครบครัน					
6.	ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนซื้ออุปกรณ์การเรียน					
7.	ผู้ปกครองให้เงินค่าอาหารแก่นักเรียนเป็นรายเดือน					
8.	ผู้ปกครองไม่ค่อยซักถามเกี่ยวกับการเงินของนักเรียน					
9.	ผู้ปกครองให้เงินสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางแก่นักเรียน เป็นรายเดือน					
10.	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่นักเรียนอย่างพอเพียง					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
11.	ผู้ปกครองคอยเตือนให้นักเรียนรู้จักใช้เงิน อย่างรู้คุณค่า					
12.	ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียน เข้าร่วม กิจกรรมของโรงเรียน					
13.	ผู้ปกครองแนะนำวิธีการใช้เงินกับนักเรียน					
14.	ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนไปเรียน พิเศษเพิ่มเติม					
15.	ผู้ปกครองจัดหาอุปกรณ์ที่ส่งเสริมการ เรียนรู้แก่นักเรียนอย่างเพียงพอ					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	นักเรียนซื้ออุปกรณ์การเรียนตามแบบอย่างที่คุณซื้อ					
2.	นักเรียนซื้อของใช้ส่วนตัวตามแบบอย่างที่คุณซื้อ					
3.	นักเรียนซื้อเสื้อผ้าที่มียี่ห้อ ตามที่คุณสวมใส่					
4.	นักเรียนซื้อรองเท้ารูปแบบเดียวกับที่คุณสวมใส่					
5.	นักเรียนซื้อเครื่องประดับตามอย่างที่คุณ					
6.	นักเรียนเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงินอย่างรู้คุณค่า					
7.	นักเรียนไม่คิดเลียนแบบเพื่อนในการซื้อสินค้าแบรนด์เนม					
8.	นักเรียนเลียนแบบเพื่อนในการซื้อสินค้าที่มีประโยชน์มีความจำเป็น					
9.	เมื่อเพื่อนใช้สินค้าตามอย่างสื่อโฆษณา นักเรียนมักซื้อตามด้วย					
10.	นักเรียนเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงินเกินความจำเป็น					
11.	นักเรียนตรวจสอบราคาสินค้าก่อนซื้อตามที่เพื่อนทำ					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
 จริง หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	นักเรียนซื้อเสื้อผ้าที่ห้อยตามบุคคลที่มีชื่อเสียง					
2.	นักเรียนซื้อสินค้าใหม่ตามดาราในโฆษณา แม้ยังใช้ของเดิมไม่หมด					
3.	นักเรียนซื้อสินค้าเลียนแบบบุคคลที่มีชื่อเสียงในโฆษณาจากสื่อ					
4.	นักเรียนเลียนแบบการกระทำของตัวละครในโทรทัศน์ที่ใช้เงินอย่างไม่รู้คุณค่า					
5.	นักเรียนใช้สินค้าตามอย่างนักแสดงที่ชื่นชอบ					
6.	นักเรียนใช้สินค้าตามการแนะนำของดาราในรายการโทรทัศน์					
7.	นักเรียนเลียนแบบการแต่งกายตามการนำเสนอของดาราจากนิตยสาร					
8.	นักเรียนไม่วางแผนในการใช้เงินตามการรณรงค์ของดาราทางโทรทัศน์					
9.	นักเรียนคิดว่าการเลียนแบบการใช้เงินของดาราในการดำเนินชีวิตเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ					
10.	นักเรียนคิดว่าการเลียนแบบการใช้เงินของผู้มีชื่อเสียงในการดำเนินชีวิตเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
11.	นักเรียนซื้ออาหารตามร้านที่ดารานำเสนอ ทางสื่อต่างๆ					
12.	นักเรียนเลียนแบบดาราในการซื้อสินค้าที่มี ประโยชน์มีความจำเป็น					
13.	นักเรียนเลียนแบบผู้มีชื่อเสียงในการซื้อ สินค้าที่มีประโยชน์มีความจำเป็น					
14.	นักเรียนซื้อเสื้อผ้า เพราะเคยเห็นดาราดัง กายตามสื่อต่างๆ					
15.	นักเรียนมีความมั่นใจเสมอที่ได้ใส่เสื้อผ้า เหมือนบุคคลที่มีชื่อเสียง					
16.	นักเรียนภูมิใจเสมอเมื่อซื้อเสื้อผ้า รองเท้าที่ นำแฟชั่นตามดาราดังที่ชอบ					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามการวางแผนการใช้จ่ายเงิน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการวางแผนการใช้จ่ายเงิน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	นักเรียนมีการบริหารการใช้จ่ายเงินอย่างรอบคอบ					
2.	นักเรียนไม่วางแผนการใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวัน เนื่องจากหากไม่มีเงินนักเรียนก็จะขอผู้ปกครองเพิ่มได้					
3.	นักเรียนบริหารเงินค่าอาหารที่ได้รับ จนสามารถใช้ได้ตลอดเดือน					
4.	นักเรียนวางแผนการใช้จ่ายเงินโดยคำนึงถึงความจำเป็นที่ต้องซื้อมากกว่าตามแฟชั่น					
5.	นักเรียนวางแผนการใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันเป็นอย่างดีจนสามารถทำตามแผนการใช้จ่ายเงินที่กำหนดไว้ได้					
6.	นักเรียนจัดสรรค่าใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์การเรียนไว้อย่างพอเพียง					
7.	นักเรียนไม่ได้เผื่อค่าใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์การเรียนไว้ เนื่องจากคิดว่าขอผู้ปกครองเพิ่มได้					
8.	นักเรียนมักซื้ออุปกรณ์เครื่องเขียนที่มีราคาแพง มียี่ห้อที่ออกมาใหม่เสมอ					
9.	เมื่อมีแฟชั่นเสื้อผ้าต่างแบบใหม่ออกมามีนักเรียนซื้อทันที โดยไม่คำนึงถึงราคา					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
10.	นักเรียนชอบซื้อเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่มีราคาแพง แม้จะไม่มีเงินพอที่จะซื้อ นักเรียนก็สามารถขอยืมผู้อื่นก่อน					
11.	เวลานักเรียนเลือกเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย มักหาดูหลายๆร้านเพื่อเปรียบเทียบราคา และคุณภาพก่อน					
12.	เมื่อนักเรียนซื้อเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย นักเรียนมักคำนึงถึงงบประมาณที่คาดการณ์ไว้					
13.	นักเรียนซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด เล็กๆน้อยๆด้วยตนเอง เพราะนักเรียน เห็นว่าไม่จำเป็นต้องสิ้นเปลืองเพื่อซื้อใหม่					
14.	นักเรียนเก็บเงินไว้บางส่วนสำหรับค่าใช้จ่ายที่ไม่คาดคิด เช่น กิจกรรมต่างๆ ของทางโรงเรียน					
15.	นักเรียนมักเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ถ้าค่าใช้จ่ายในกิจกรรมนั้นไม่เกินจำนวนเงินที่วางแผนไว้					
16.	เมื่อนักเรียนสนใจในกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นนั้น นักเรียนยอมจ่ายเงิน เพราะคิดว่าเป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์					
17.	นักเรียนไม่เห็นด้วยกับการออมเงินไว้ใช้ในอนาคต เพราะไม่รู้ว่าเราจะได้ใช้เงินที่สะสมไว้หรือไม่					
18.	นักเรียนมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินสำหรับค่าพาหนะ					
19.	เมื่อนักเรียนเห็นอาหารที่น่ากิน นักเรียนมักซื้อกินโดยไม่ได้คำนึงถึงราคาของอาหารนั้น					
20.	นักเรียนมักสะสมเงินค่าขนมในแต่ละวันไว้ซื้อของตามที่นักเรียนอยากได้					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
21.	นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจทุกครั้งเมื่อจะซื้อ อะไรแล้วต้องขอเงินจากผู้ปกครองเสมอ					
22.	นักเรียนซื้อสินค้าใหม่มาแทนของเก่าที่ยัง ใช้ได้ดีอยู่					

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 6 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	7.980
2	2.914
3	7.302
4	4.802
5	4.057
6	4.324
7	7.220
8	8.944
9	4.789
10	6.640
11	4.885
12	6.254
13	4.510
14	4.320
15	4.647
16	5.315
17	4.825

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .825

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบการควบคุมตนเองในการใช้เงิน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.779
2	6.549
3	4.213
4	6.625
5	3.074
6	4.778
7	6.592
8	6.003
9	2.749
10	7.473
11	5.367
12	2.620
13	6.166

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .733

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการใช้เวลาร่าง

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	4.996
2	3.231
3	4.129
4	4.660
5	4.959
6	5.156
7	5.753
8	2.659
9	3.339
10	2.672
11	5.286
12	5.790
13	2.328

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .704

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครอง ด้านการเงินของนักเรียน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.322
2	5.917
3	3.203
4	5.594
5	3.618
6	4.975
7	4.385
8	2.898
9	3.894
10	4.984
11	4.664
12	4.401
13	3.833
14	4.162
15	4.733

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .710

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เงิน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	4.967
2	7.425
3	8.273
4	7.915
5	6.681
6	2.838
7	5.793
8	3.142
9	4.136
10	5.390
11	4.550

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .714

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบดาราหรือผู้มีชื่อเสียงในการใช้เงิน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	11.320
2	9.443
3	8.751
4	7.473
5	7.629
6	10.762
7	7.311
8	4.366
9	4.600
10	3.600
11	4.651
12	5.552
13	5.790
14	7.900
15	7.589
16	9.970

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .911

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการวางแผนการใช้จ่ายเงิน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	4.532
2	5.834
3	6.228
4	6.070
5	7.049
6	5.404
7	4.753
8	7.744
9	9.040
10	6.746
11	5.810
12	6.916
13	4.121
14	6.042
15	4.200
16	2.767
17	4.701
18	2.965
19	3.895
20	4.193
21	5.761
22	5.699

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .847

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5730

ที่ ศธ 0519.12/ 0378

วันที่ 15 มกราคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวอรรรณ ฅ นคร นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุฬรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาโท ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอรรรณ ฅ นคร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/ 0377

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 มกราคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง

เนื่องด้วย นางสาวอรรรณ ณ นคร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์พาสนา จุลรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอรรรณ ณ นคร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-5617-321

ที่ ศธ 0519.12/ 0540

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

26 มกราคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา

เนื่องด้วย นางสาวอรรรณ ณ นคร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์พาสนา จุลรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอรรรณ ณ นคร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-5617-321

ที่ ศธ 0519.12/ 0379

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 มกราคม 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชินีบน

เนื่องด้วย นางสาวอรรพรรณ ณ นคร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์เวรณี กรีทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์พาสนา จุลรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 228 คน ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้จ่ายเงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2553

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอรรพรรณ ณ นคร ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-5617-321

ที่ ศธ 0519.12/ 1887

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 มีนาคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นกรรมการเพิ่มเติมการสอบปากเปล่าปริญญาโท

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

เนื่องด้วย นางสาวอรวรรณ ณ นคร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชินีบน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร” ได้รับอนุมัติให้สอบปากเปล่าปริญญาโท ในวันที่ 21 เมษายน 2553 เวลา 10.00 – 12.00 น. ณ ห้อง 12-407 ตึก 12 คณะศึกษาศาสตร์ ในวันนี้ บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่า รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญเป็นกรรมการเพิ่มเติมสอบปากเปล่าปริญญาโทของนิสิตผู้นี้ ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

โทรสาร. 0-2260-0132

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	อรรรรณ ณ นคร
วันเดือนปีเกิด	27 พฤษภาคม 2528
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	72 ซ.พุทธบูชา 39 แยก 1 แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร รหัส 10140 โทร. 0-2426 - 4807

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2539	ประถมศึกษา จากโรงเรียนบูรณะศึกษา
พ.ศ. 2545	มัธยมศึกษา จากโรงเรียนศึกษานารี
พ.ศ. 2549	การศึกษาระดับบัณฑิต (ภาษาไทย) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2553	การศึกษาระดับบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร